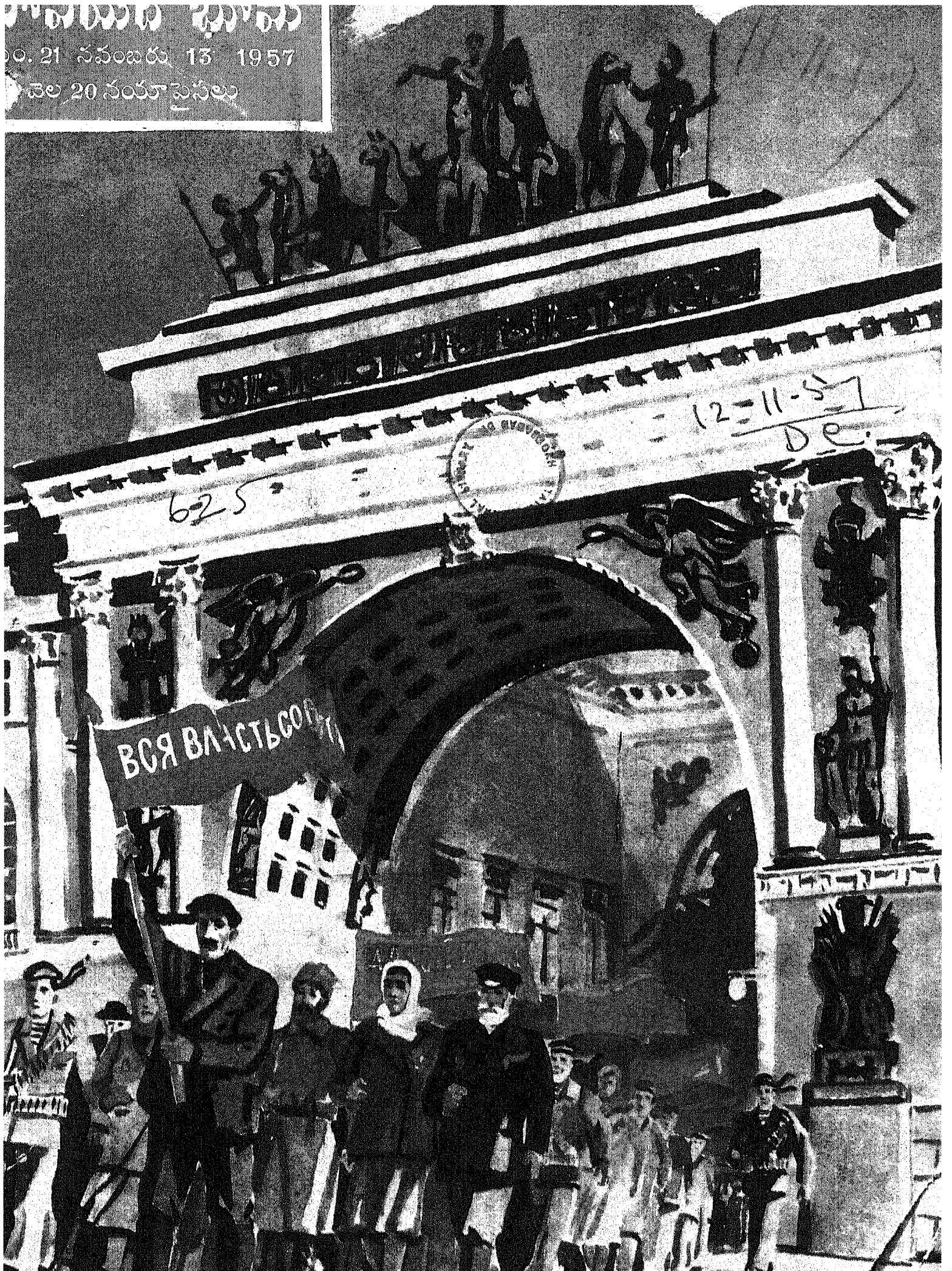

సాహిత్య భూమి
00. 21 నవంబరు 13 1957
వెల 20 నయనా పైసలు

భారత దేశంలోని సావియట్ గాయబార కార్యాలయ సమాచారశాఖచే ప్రచురింపబడుతోన్న సచిత్ర సడ పత్రిక మా పత్రికలోని అన్ని విషయాలను ఎటువంటి అనుమతి లేకుండా పునర్ముద్రించుకోవచ్చును

నవప్రపంచాన్ని నిర్మించిన నలభైవిళ్లు

 మెరికన్ పత్రికా రచయిత బాన్ రీడ్ 1917 లో జరిగిన మహాత్తర ఘటనలనుచూసి, "ప్రపంచాన్ని కదిల్చిన పది మహాత్తరదినాలు" అన్న గ్రంథాన్ని వ్రాశాడు.

ప్రపంచం మూలమట్టంగా కదిలిపోయింది. శాని యా మహాత్తర దినాల ప్రాముఖ్యం ప్రపంచాన్ని కదిల్చివేసే వాటి శక్తిలో మాత్రమే కాదు, నవ ప్రపంచ నిర్మాణానికి పునాదులను వేయడంలో కూడా వుంది.

మన సమకాలీనులలో చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే దీనిని ముందుగా గ్రహించారు. లెనిన్ శిష్యులూ, సహచరులూ అయిన కమ్యూనిస్టులున్నారు, వీరిలో, సామ్యవాద విప్లవం కేవలం తాత్కాలికమైన ఆపూరము మాత్రమే కాదనీ, దోపిడీమీద ఆధారపడిన నమాజంయొక్క సంపూర్ణ వినాశంతో అంత మువ్వక రప్పని ఒక నూతన చారిత్రిక దశకు ప్రారంభమనీ వారు అర్థం చేసుకున్నారు.

ప్రపంచ చరిత్రను శాస్త్రీయంగా పరిశీలించి, దీనిని మార్క్స్ జోస్యం చెప్పారు. ఆయన మహాత్తర కృషిని కొనసాగిస్తూ లెనిన్ సామ్యవాద విప్లవసిద్ధాంతాన్ని, వ్యూహాన్ని విపులీకరించి పెంపొందించారు.

ఈ శాస్త్రీయమైన జోస్యం సరియైనదిగా నిరూపితమైంది.

అభివృద్ధినిలోదక విజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞులు, రాజకీయవేత్తలు అంధులు, బధిరులు. రష్యాలో జరిగిన కంపం పుట్టించే ఘటనలను వారు గుర్తించారు, కాని ఏమీ అర్థం చేసుకోలేదు. రష్యాలో జరిగిన సాంఘిక విప్లవానికి వారు అట్టే ప్రాముఖ్యం యివ్వలేదు. తొందర్లోనే అంతరించిపోయే ఒక అసహ్య మటనగా దానిని వారు పరిగణించారు. వారి దృష్టిలో పాత ప్రపంచం కూలిపోవడానికి వీలు కానంత దృఢంగా వుంది.

నేడున్న అనుకూల పరిస్థితులనూ మార్చే, ఆ ప్రపంచం చాలా వింతగా వుంటుంది. అమెరికన్, బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి, జర్మన్ పెట్టుబడిదారులు ప్రపంచాన్ని పరిపాలిస్తూ వుండేవారు. యూరప్ విశిష్టమైన ఖండం. ప్రభుత్వంమీద, సంస్కృతిమీద గుర్త పెత్తనం దానిదే. 1917 లోనే కాకుండా, దానికి చాలా తరవాతనుకూడా, ద్వితీయ ప్రపంచ యుద్ధంవరకూ కూడా, సుమారు ఒకటిన్నర మిలి

యర్డ్ల ప్రజలు, లేదా ప్రపంచ జనాభాలోని రెండు మిలియర్డ్లకు పైగా ప్రజలతో నూటికి 66 వంతులు సామ్రాజ్యవాదులపైని ఆధారపడిన వలస ప్రజలు. చర్చి, బూర్జువా విజ్ఞానం పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని ఒక కాశ్వతమైన, ఆదర్శవంతమైన, దివ్య ప్యూర్పుగా ప్రకటించాయి.

రష్యా జారుల సామ్రాజ్యం కూలిపోయినప్పుడు, బూర్జువా వర్గం యెక్కువగా బాధ పడలేదు. తరవాత తొందర్లో జర్మన్ సామ్రాజ్యమూ, దాని వెనుక ఆస్ట్రో-హంగేరియన్ సామ్రాజ్యమూ, దాని వెంటడిని చాలామంది చిన్నచిన్న రాజులూ కూలిపోయినప్పుడు వారు వైర్యాన్ని కోలుపోలేదు. రాచరికాలు అవ్యశ్యమవుతూ వున్నాయి. కాని పెట్టుబడిదారీ విధానం రష్యాలో తప్పితే ప్రతిచోటా వుండిపోయింది.

ఇంతగా గుడితనం లేకపోయి వున్నట్లు యితే, బూర్జువా తత్త్వ శాస్త్రజ్ఞులు సామ్యవాద విప్లవ ప్రారంభంలోనే దాన్ని విషయాలను దర్శించి వుండేవారు; అది వారిని మేలుకొలిపి విషయాలను గ్రహించేటట్లు చేసి వుండేది.

సామ్యవాద విప్లవంవల్ల చార్మికవర్గమూ, కష్టజీవులందరూ చూపిన మహాత్తర అంతర్జాతీయ సానుభూతి, మొదటి విషయం.

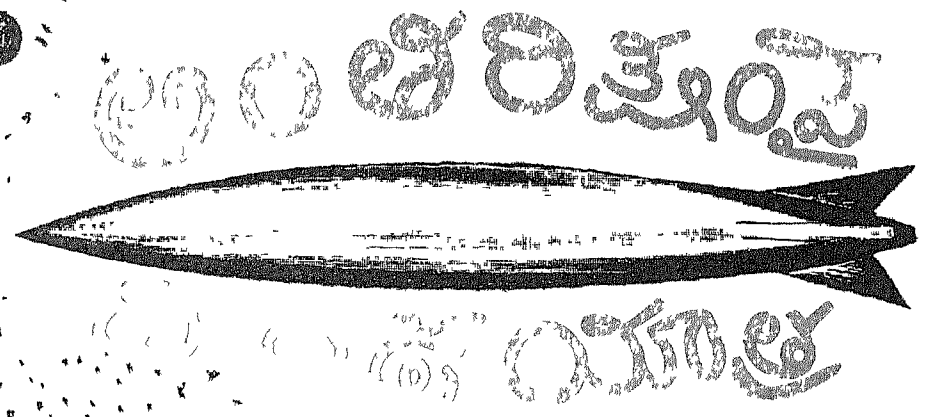
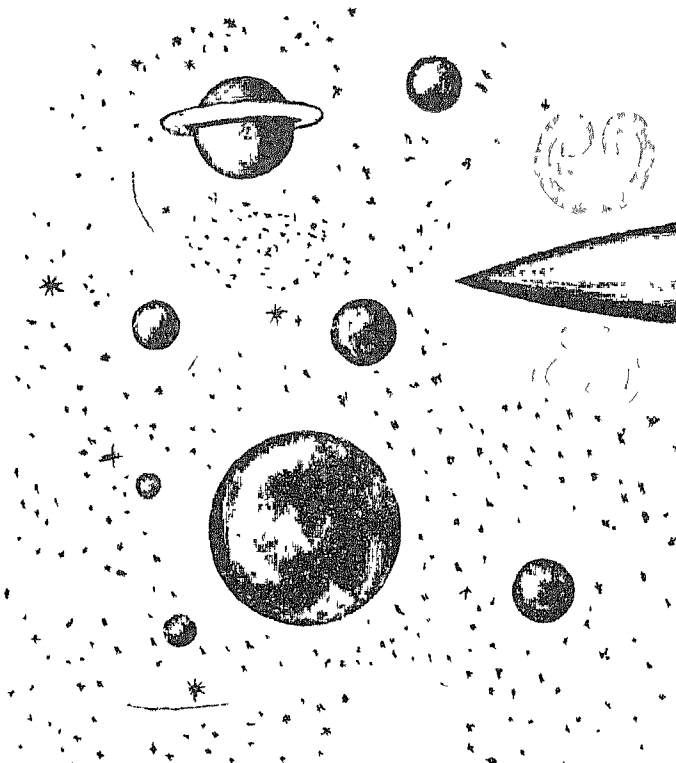
రెండవది. వలసదేశాల ప్రజల మహాత్తర సానుభూతి. సామ్రాజ్యవాదం నుండి రష్యా ప్రజల విముక్తిలో, కాము ఏళ్లు తరబడిగా సాగిస్తోన్న తమ జాతీయ విముక్తి పోరాటాన్ని దర్శించారు పీడిత ప్రజలు; దానిని తమ ప్రతిజ్ఞగా వారు భావించారు.

ఈ రెండు విషయాలూ సామ్యవాద విప్లవ అంతర్జాతీయ స్వభావాన్ని చాటి చెబుతాయి. కాలమూ, స్థలమూ పరిమితిమై వున్న ఒక స్థానిక సంఘటన రాదది. అది కేవలమూ విద్వంసరూ కాదు. నలభై ఏళ్ళ క్రితం మొదలై నేటికీ కొనసాగుతోన్న ఒక ప్రపంచ చారిత్రిక క్రమం అది ఆపుడూ, యిప్పుడూ.

ఈ క్రమంలోని విషయం, ప్రథమంగా యింటైకోవ్ల జనాభా గల ఒక దేశంలో సామ్యవాద విజయం, తరవాత తొందర్లో కోల్లకు పైగా జనాభాగల —అంటే ప్రపంచ జనాభాలో ఒకటింటి మూడో వంతుకు పైగా జనాభాగల చాలా దేశాలలో సామ్యవాద విజయం.

(మిగత 8 వ పుటలో)

డి. జె. స్లాష్ స్కీ
పత్రికా రచయిత

రాపత్రికలు, రేడియో కేంద్రాలు ఒక మహా తర సంఘటనను—సోవియట్ దేశం ఘామియొక్క మొట్టమొదటి కృత్రిమ ఉపగ్రహాన్ని యెగురవేయడాన్ని—ప్రకటించాయి.

వేలకొలది జైనాకులర్లు ఆకాశం వైపు తిరిగాయి. రాదార్, అప్లికర్ బ్రాక్షర్లు సీరి ఆకాశం అంతటా పరిశీలించసాగాయి. సూర్యోదయం ఇంకా అవుతుందనగా, ఉషాసమయంలో, అత్యంత పేగంతో వయనిస్తున్న ఆ నక్షత్రాన్ని చూడడానికి లక్షలకొలది కళ్ళు ప్రయత్నం చేస్తుంటాయి. వాషింగ్టన్, లండన్, ప్యారిస్, కలకత్తా, పెకింగ్, ప్రాగ్ లలో కనబడింది. డిట్రాయ్ట్ మోటారు యంత్రాగారంపైన, వింతల దేశం బిగ్బాద్ పైన మెరిసింది.

“అదుగదుగో! ఉపగ్రహం!” అన్న మాటలు ప్రపంచ మంతటా, అన్ని దేశాల్లోను వినబడుతున్నాయి. “మేము చూశాము! మేము విన్నాము!”

ఆకాశంలోంచి “చిన్నారి చందమామ” పంపుతున్న సంజ్ఞలను వినడానికి వేలకొలది జనం తమ రేడియో సెట్లముందు కూడారు. అంతరిక్షంలో యెగురుతున్న యీ “పరిశోధనాలయం” పంపిన స్పష్టమైన శబ్దాలను అనేక కిలోమీటర్ల అయస్కాంతపు రేపు రికార్డు చేసింది.

సోవియట్ ప్రజలు తయారుచేసిన యీ ఉపగ్రహం మనకు వింతగా ఉండే అంతరిక్షంలో యెగరడంతో మాత్రమే సరిపెచ్చడం లేదు. భూమి కేవలం ఒక గోళంగా కనబడుతూ, భూమ్యాకర్షణ శక్తి ప్రభావం యేమాత్రమూ ఉండని ఆ వింతనుగొల్పే అంతరిక్షంలో కృత్రిమ ఉపగ్రహం పనిచేస్తూ తాను తెలిసికొన్న విషయాలను, చూచిన విషయాలను మనకు చెబుతున్నది.

ప్రాచీన, ఆధునిక ఖగోళశాస్త్రవేత్తలు, విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తలు

ఎగురవేయబడడానికి పూర్వం, నాలుగు ఏరియల్స్ తో పున్న భూ-ఉపగ్రహపు ఛాయాచిత్రం

“...సూతన సోపలిష్టు సమాజపు ప్రజలయొక్క నిము క్తమైన చైతన్యవంత కృషి మానవాళి యొక్క సాహసవంతమైన కలలను యెలా నిజం నెయగలదో మన సమకాలికులు స్పష్టంగా తెలుసుకొని తీరుతారు.”
(ఒక టాన్ ప్రకటన మిండి)

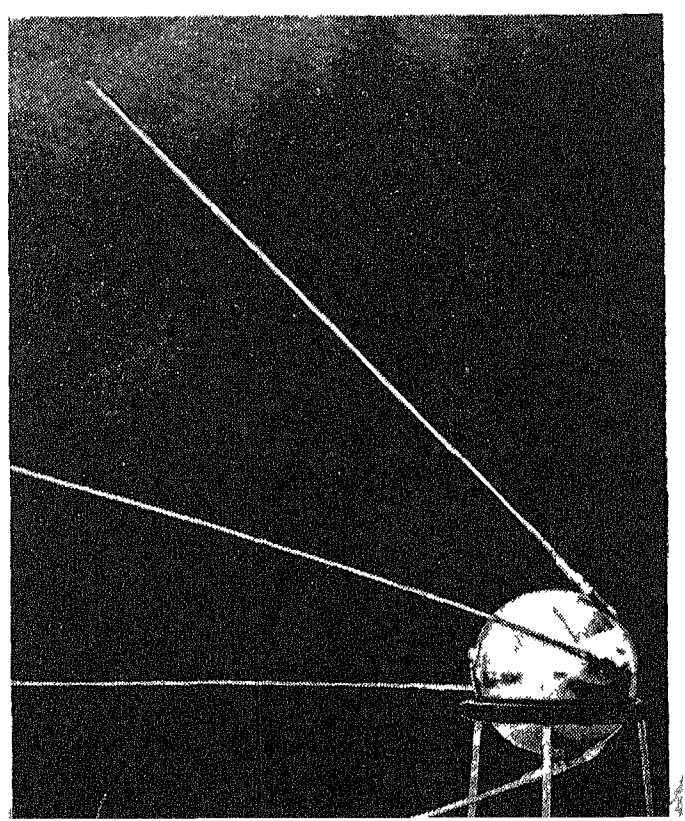
1957-10-4 నాటి నాటికి సోవియట్ సరికొత్త ఉపగ్రహాలను విడుదల చేసింది.

జి. ర్యుచ్ కికోవ్

1957-10-4 నాటికి సోవియట్ సరికొత్త ఉపగ్రహాలను విడుదల చేసింది.

కంటూవచ్చిన కలలు, ఉపగ్రహాలనుచేసి వ్రాతలువ్రాసిన రచయితల ఆశలు, అంతరిక్షయానానికి విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తలు చేస్తున్న కృషి— అన్నీ వాస్తవవిషయాలయ్యాయి.

కృత్రిమ ఉపగ్రహం మాకు కేవలం ఒక రోహపు బంతి, ట్రాన్స్ మిటర్లు, “రికార్డింగ్ యంత్రాలు”గల ఒక వైజ్ఞానిక పరికరం, “అంతరిక్షంలో యెగిరే పరిశోధనాలయం మాత్రమేగాదు. మాకు

కృత్రిమ ఉపగ్రహమంటే చిక్కు సమస్యల పరిష్కారం, కొత్త విషయాలు కనిపెట్టడం యొక్క సుదీర్ఘమైన గాఢ, వివేకంపై దౌష్ట్యం, దౌర్జన్యాలకు ఉంటూపచ్చిన విచారకరిపు పట్టుయొక్క, స్వేచ్ఛా ప్రపంచంలో మేధస్సు విజయం యొక్క కథ.

సలభై సంవత్సరాల క్రితం, అరేబిక్ యుద్ధనౌక పేల్చిన ఫిరంగి ధ్వని, ఒక సూతన ప్రపంచపు పుట్టుకను, వివిధ ప్రజల మధ్య సూతన సంబంధాల, విషయాన్ని, మానవ మేధస్సుయొక్క విముక్తిని అన్ని దేశాలకు, ప్రపంచ ప్రజలందరికీ ప్రకటించింది. ప్రఖ్యాతిగాంచిన యుద్ధనౌక అరేబిక్ ఆవిధంగా ఫిరంగిని పేల్చి దానికి ముందు, దారిద్ర్యంతో బాధపడుతున్న అనాగరపు రష్యా ఋరదమయమైన తనరోడ్లవెంట తూలుతూ నడుస్తుండేది. దౌర్జన్యపు స్థితిలో ఉన్న లక్షలాది రైతులు గుడిసెల్లో రలదాచుకొంటుండేవారు. కిరసనాయిలు దీపం ఉండడమంటే ఎంతో గొప్ప విశేషం. గ్రామస్థులంతా రాత్రిళ్ళు నెగళ్ళ వెలుగుతోనే కాలం వెళ్ళుచున్నారంటేవారు. కోడికూలే వారికి కాలాన్ని తెలియజేసే గడియారం. గ్రామాల్లోను, నగరాల్లోను చదువువచ్చినవారి సంఖ్య అతి స్వల్పంగా ఉండేది. అధిక సంఖ్యాకులు నిశానిదార్లే. ప్రజలు గుడిసెల్లో జీవిస్తూ, ఇనుప ముక్కనే ఒక అపురూపమైన వస్తువుగా పరిగణిస్తూ ఉండిన స్థితిలో, రష్యన్ విజ్ఞానవాత్మపేత్త కె. త్సియోల్కా-విస్కీ యొక్క సాహస పంతులైన కలలు, గత శతాబ్దంలో ఆయన కనిన కలలు, సౌభాగ్య పంతులైన పరిపాలకులకు వింతగా, అర్థరహితంగా ఉంటూవచ్చి యంటే, రాకెట్లు, భూమి, చంద్రుడు, సూర్యుని కృత్రిమ ఉప గ్రహాల విషయం అసంగతంగాను కనబడాయంటే ఆశ్చర్యపడ వలసిన విషయమేముంది ?

పెనుకబాటుతనంలో ఉన్న దేశానికి, బాగా అభివృద్ధి పొంది పున్న పెట్టుబడిదారి దేశాలకు మధ్యగల తేడాను అధిగమించడానికి, విద్యాభ్యాసాన్ని అధికం చేయడానికి, ఉన్నత గణితశాస్త్రంలో ప్రాజ్ఞతను పొందడానికి, డ్లాన్ పర్సెన్లూ, విద్యుత్ కేంద్రాలనిర్మించడానికి, రోడ్లను వెయ్యడానికి, జలపాతాలను అదుపులోపెట్టడానికి, వైజ్ఞానిక పరిశోధనాలయాలను స్థాపించడానికి, ఓపెన్ హెర్స్ పర్సెన్లను కట్టడానికి, వైజ్ఞానిక, సాంకేతిక బృందాన్ని తయారు చేసుకోడానికి ఆ సూతన మానవుడు చారిత్రకంగా అతి స్వల్పమైన

ఉపగ్రహయొక్క ఉపగ్రహం
("సోవియట్-స్కూల్ రొస్సియా"లోని వ్యంగ్య చిత్రం)

ఉపగ్రహపు తీక్షి

కాలవ్యవధిలో మొత్తంగా కృషిచేయవలసినవచ్చిందో ఒక సారి ఆలోచించండి !

కలలుగనడం కళకు విలువనిచ్చి, దానిని ప్రేమించి, ప్రజల నందరినీ కలలుగనమని ఉత్సాహంతో కోరిన ఒక వ్యక్తి రష్యాలో ఉండేవారు. ఆయనే లెనిన్ ! కలలుగనడం మానవునిలోని ఒక విశిష్ట గుణమని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు.

ఆ రోజుల్లో యీ దిగువ సంఘటన జరిగింది: ప్రఖ్యాత ఇంగ్లీషు రచయిత హెచ్. జి. వెర్నె, అమెరికాకాలంలో ఒకనాడు, కరువు ఉద్బవంగా ఉన్న సగరపీఠుల్లోంచి క్రెస్టెన్కు వెళుతున్నారు. లెనిన్ను చూడడానికే ఆయన వెళుతున్నాడు. దేశాన్ని విద్యుద్దీకరణం చేయడాన్ని గురించి, గ్రామాలను పునర్నిర్మించడాన్ని గురించి లెనిన్ వెల్లడించిన భావాలు వెర్నెకు అర్థంకాలేదు. అక్షాసంలోను, వెనుక బాటుతనంలోను ఉన్న రష్యాలాంటి దేశాన్ని విద్యుద్దీకరణ చేయడం అసాధ్యమనీ, లెనిన్ కలలు చెప్పటికీ నిజాలు కాజాలవనీ వెర్నె అభిప్రాయపడ్డారు.

ఆయన చెబుతున్నదంతా లెనిన్ చిరునవ్వుతో విన్నారు. కుర్చీలో ముందుకూ, వెనుకకూ ఊగుతూ లెనిన్ భవిష్యత్ రష్యా మెలా ఉండబోతున్నదో, ఆశ్చర్యపోతున్న తన అతిథికి చక్కగా వివరించి చెప్పారు. సమాజాన్ని మార్చివేయడానికి వేయబడిన బృహత్ పథకాలను గురించి తెలియజేశారు. వెర్నె వాటిని నమ్మలేక తల వంకిస్తూ, భుజాలు మెగురపేసి, కలవరం చెందిన మనస్సుతో హోటల్ కు తిరిగి వెళ్ళిపోయారు. హెచ్. జి. వెర్నె వ్రాసిన "అంభరాలలో రష్యా" అన్న గ్రంథం, తన సాహిత్య పాత్రలను సాహసవంతంగా చంద్రలోకానికి పంపిన ఆ రచయిత, తన ఊహాప్రపంచంలో కాలయంత్రాన్ని సృష్టించిన ఆ రచయిత, లెనిన్ మాటలను విశ్వశించలేకపోయారని స్పష్టంచేస్తుంది.

కాని కాలయంత్రం ఉన్న పనిని నెరవేర్చింది.

ఈ మధ్య లండన్ లోను, న్యూయార్క్ లోను ప్రదర్శించబడిన "టి.యూ.104" టెట్ ప్రయాణీకుల విమానం ఇంగ్లీషువారిని, అమెరికన్లను ఆశ్చర్యపరిచింది. ఈ "అంతరిక్షపు బాణము" ఇంకా సముద్రండాటి వస్తుండగానే మరొక వింతవిషయాన్ని గురించి అమెరికాలోను, ఇంగ్లండులోను చర్చ జరుగసాగింది. సోవియట్ దేశం ప్రపంచంలోని మొట్టమొదటి ఖండాంతరగామి బాలిస్టిక్

(మిగత శివ పుటలో)

సోవియట్ దేశం పై పోరాటం

అక్టోబరు 4వ తేదీన మానవాళి చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారిగా భూమి యొక్క కృత్రిమ ఉపగ్రహం సోవియట్ దేశం చేత అకాశంలోకి ఎగురవేయబడింది. ఈ సందర్భంలో మేము సోవియట్ దేశ విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు కరస్పాండింగ్ సభ్యుడు ఇ. ప్యాదోరోవ్ తో జరిపిన ఇంటర్వ్యూను ప్రకటిస్తున్నాము.

సోవియట్ దేశ భూభాగంనుండి అంతరిక్షంలోకి పంపబడిన భూమియొక్క కృత్రిమ ఉపగ్రహం మా విజ్ఞానశాస్త్రం, ఇంజనీరింగుల పునాదుల విజయాలకేగాక, సోవియట్ సోషలిస్టు పరిశ్రమల శక్తికిగూడా గట్టి నిదర్శనం.

వాతావరణం పై పోరాటం, మానవునికి తెలిసిన వాతావరణం ప్రాంతాన్ని, కాస్మిక్ ప్రాంతానికి మధ్యగల సరిహద్దు మండలానికి సంబంధించిన అనేక క్లిష్ట సమస్యలను పరిష్కరించడానికి విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలకు కృత్రిమ ఉపగ్రహం సహాయపడుతుంది.

వాతావరణం పై పోరాటం భూమండలమీది ప్రాణికోటికి జాలా పాముఖ్యతను కలిగివున్నాయి. కొన్నిరకాల సౌరప్రసారాల ప్రమాదకర ప్రభావంనుండి, కాస్మిక్ కిరణాలు, అంతరిక్షంలోంచి భూమండల వాతావరణంలోకి నిరంతరం భారావాహకంగా వచ్చే రెండు ఉల్కాపాతాలనుండి భూమండలం మీది ప్రాణికోటిని రక్షించడానికి ఈ పోరాటం నమ్మకమైన అడ్డు తెరగా వుంటున్నాయి.

వాతావరణం పై పోరాటం సుమారు 800-1,000 కిలోమీటర్ల ఎత్తులకు వ్యాపించి వున్నాయి. 100 కిలోమీటర్ల ఎత్తుకు వెళ్ళేటప్పటికే వాయువుయొక్క సాంద్రత మిలియన్ లో ఒకవంతుకు పడిపోతుంది; 500 కిలోమీటర్ల ఎత్తుకు వెళ్ళేటప్పటికి మిలియన్ మిలియన్లలో ఒకవంతుకు పడిపోతుంది. అయినప్పటికీ, అతిస్వల్ప పరిమాణంలోనూ, పల్కుగానువున్న ఈ వాయువులు ఆ ఎత్తున అత్యంత ముఖ్యమైన ప్రాణరక్షణ ప్రక్రియను జరుపుతూ వుంటవి. వాతావరణం పై పోరాటంలో అతిక్లిష్టమైన పదార్థ-రసాయనిక ప్రక్రియలు కొనసాగుతూ, సౌర కిరణాలు, కాస్మిక్ కిరణాలు, అతిచిన్న అణువులు, భూరలానికి చేరుకొనేలోగా ప్రాణికోటికి ప్రమాదరహితంగా వుండేట్లు మార్చివేయ బడుతుంటాయి.

కాని, వాతావరణం పై పోరాట పాత్ర ఇంతటికే పరిమితమై వుండడం లేదు. వాతావరణం క్రిందిపొరలైన ట్రోపోస్ఫియర్ లో కొనసాగుతున్న ప్రక్రియలపై ఒకవిధమైన సౌర అంశపు ప్రభావాన్ని గూడా కలుగజేస్తాయి. సౌర ప్రక్రియలోని మార్పులు, వాతావరణం

దిగువ పొరలపైన, వాయుగుండాలు, ప్రతివాయుగుండాలపైన, సముద్రపు నీటి ఆటు, పోటులపైన ప్రభావాన్ని కలుగజేస్తూ, మన గ్రహం యొక్క పదార్థత్వంలో కొన్ని అంశాలకు కారణభూతమవుతున్నాయి.

వాతావరణం సరిహద్దులో ఉద్భవించి, పెంపొందే విద్యుదయస్కాంత ప్రక్రియలు, అయస్కాంతపు తుఫానులను, ఉత్తర ధ్రువాలు జ్యోతులను కల్పిస్తుంటాయి. ఈ అంశాల పరిశోధన గొప్ప ప్రాముఖ్యతను కలిగి వుంటుంది. అంతరిక్ష ప్రయాణాలకు సంబంధించిన సమస్యల పరిష్కారానికి యిది ముఖ్యంగా తోడ్పడుతుంది. భవిష్యత్తులో అంతర్గ్రహ మిసైల్ లను, అంతరిక్ష విమానాలను దిజైన చేసేప్పుడు ఉల్కాపాత ప్రవాహాలను గురించి, ప్రాథమిక కాస్మిక్ కిరణప్రసారం, వాతావరణం పై పోరాటయొక్క తదితర అంశాలను గురించి విస్మరించడానికి వీలులేదు.

రాకెట్ యానవు ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో ప్రాణికోటి యేవిధంగా ప్రవర్తిస్తుందన్న విషయంలో సోవియట్ జీవ శాస్త్రజ్ఞులు అత్యంత ఆసక్తిదాయకమైన పరిశోధనలను చేశారు. రాకెట్ యాన పరిస్థితుల్లో జంతువులపై కలిగే ప్రభావాన్ని గురించి, చాలా ఎత్తునుండి పారచూట్లతో క్రిందికి దిగేప్పుడు రక్షణ పద్ధతులను గురించి పరిశోధనలు జరుపబడ్డాయి.

రేడియో కేంద్రపు ఇంజనీర్ల సహాయంతో తప్ప పరిష్కరించబడజాలని అనుకోని సమస్యలు ఉపగ్రహ పరిశోధనల సమయంలో యెన్నెన్నో యెదురవుతుంటాయి. రేడియో కేంద్రపు చీఫ్ ఇంజనీర్ నికొలాస్ అల్లమెర్కోవ్ (మద్య)

రేడియో ఇంజనీర్లతో జరుపుతున్న అలాంటి ఒక సమావేశ దృశ్యం
—భాయా చిత్రకారుడు: వై. చెస్నెర్

అమెరికాలో గూడా యిలాంటి పరిశోధనలు జరిగాయి : ఎలుకలు, కోతులు రాకెట్ లో పైకి పంపబడ్డాయి. అలా పంపబడిన కోతుల పైన బాధా నిరోధక బాషధము ప్రయోగింపబడింది. దీని మూలంగా, రాకెట్ యాన పరిస్థితులు తీపులపైన చెలాంటి భావాన్ని కలుగజేస్తాయన్న విషయాన్ని సక్రమంగా తెలుసుకొనడం ఆసాధ్యమన్నది స్పష్టం.

సోవియట్ పరిశోధకులు, శారీరక నిర్మాణ రీత్యా ఉన్నతస్థాయికి చేరిన జీవులు కుక్కలను యీ పనికి ఎన్నుకొన్నారు. ఈ ప్రయోజానికి ముందు కుక్కలకు ప్రత్యేకమైన శిక్షణ యివ్వబడింది.

వాతావరణపు పైపొరలలో కొద్ది కాలం పాటు-దాదాపు ఒక గంటపాటు-ప్రయాణం గావించినమీదట ఈ కుక్కలను పరిశీలించగా, వాటికి యేలాంటి హాని కలుగలేదని వెల్లడయింది. అందువల్ల, వాతావరణపు పైపొరలలో మానవుడు రాకెట్ లో ప్రయాణం చేయడం సాధ్యంకావచ్చునని భావించవచ్చును.

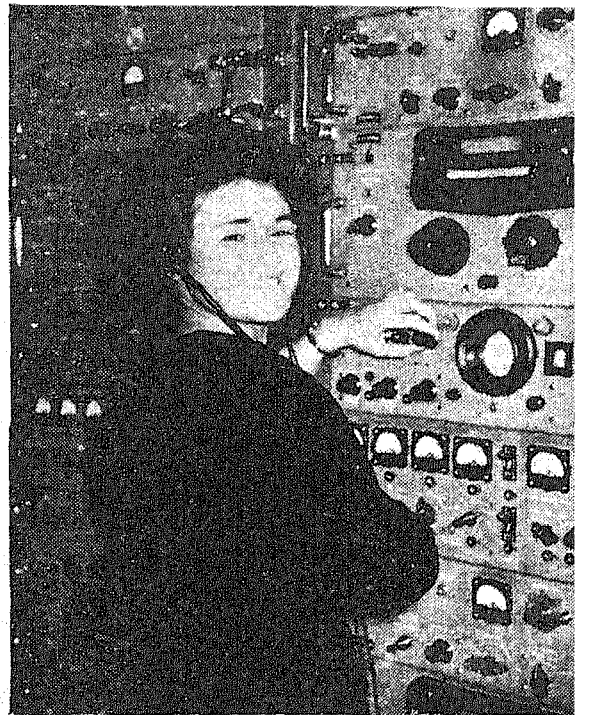
కృత్రిమ ఉపగ్రహాన్ని అంతరిక్షంలోకి పంపడం, రాకెట్లను పంపడంకంటే చాలా క్లిష్టమైన పని.

మొట్టమొదటి విషయం యేమిటంటే, ఉపగ్రహం పరిమాణంలో పెద్దదిగాను, బరువైనదిగాను వుండకూడదు. అదేసమయంలో భూమి చుట్టు తిరుగుతున్న కాలంలో వాతావరణపు

పైపొరలయొక్క సమగ్ర భూభౌతిక పరిశోధనను గావింపడానికి వీలైన వైజ్ఞానిక యంత్ర సముదాయం అందులో ఇముడ గలగాలి. అది కాస్మిక్ కిరణాలను, భూమియొక్క ఆయస్కాంత క్షేత్ర ప్రభావాన్ని, ఉల్కలు, సూక్ష్మ ఉల్కల శక్తిని, ఇతర విషయాలను సమోదు చేయగలగాలి. అలా సమోదు చేయబడిన విషయాలన్నీ సమ్మతంగా, కచ్చితంగా ప్రసారం చేయబడాలి. అందువల్ల పరిగ్రహింపబడిన విషయాలు భూమిమీద లభ్యమయ్యేందుకు సమ్మతంగా, కచ్చితంగా సమోదుచేసే యంత్రాలు, రేడియో ప్రసారయంత్రాలు కృత్రిమ ఉపగ్రహంలో వుండాలి.

వాతావరణం యొక్క పై పొరలను, భూమండలాన్ని ఆనుకొని వున్న వాతావరణాన్ని గురించి పరిశోధనలు జరుపడానికి కృత్రిమ ఉపగ్రహాలు విస్తారమైన ఆవకాశాలను కల్పిస్తాయి. కృత్రిమ ఉపగ్రహాల్లో యేర్పాటు చేయబడే కొలత యంత్రాలు వాతావరణపు అంతస్తులలో ఒక్కచోటు విషయాలనేగాక, ఆ మండలపు అన్ని ప్రాంతాల పరిస్థితులనూ తెలియజేస్తాయి.

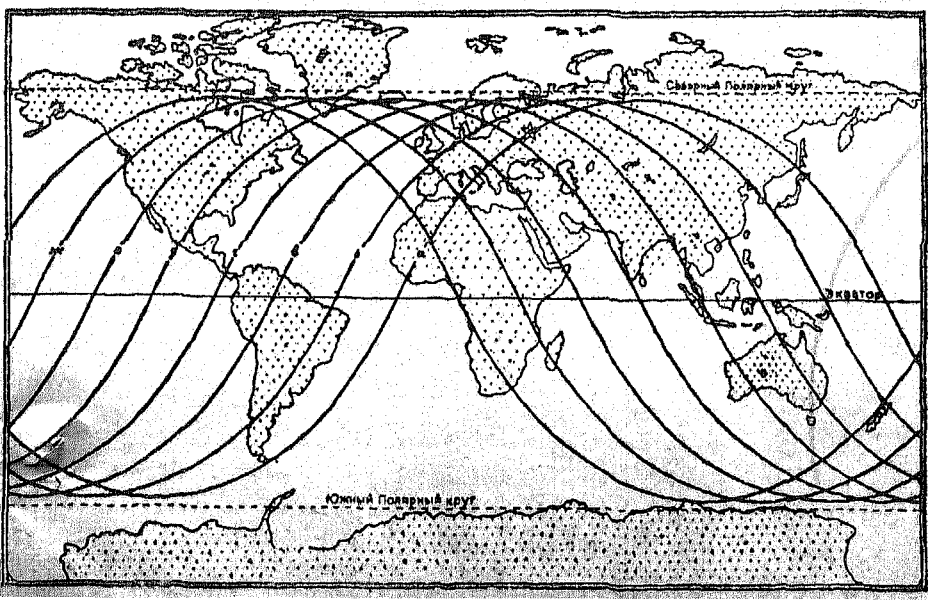
ప్రస్తుత దశలో పంపబడుతున్న కృత్రిమ ఉపగ్రహాలు భూమికి తిరిగిరావు. సమంగా వుండే వాతావరణపు పలుచని పైపొరలలో తిరుగుతూ అవి కొంతవేగాన్ని గోల్పోయి, దట్టంగా వుండే వాతావరణ దిగువపొరల్లో

ఎప్పుడోకప్పుడు కృత్రిమ ఉపగ్రహం సంకేతాలను అంతరిక్షంలోనుంచి పంపుతున్నది. అంతరిక్షంలో ఉపగ్రహం పయనిస్తుంటే అనేక రేడియో కేంద్రాలు, వేలాది రేడియో శ్రోతలు దానిని ప్రతీక్షిస్తున్నారు. "అదుగో, సంకేతం!" అని చూస్తోగ్గ సమీపంలోని రేడియోస్టేషన్ ఆవరేటర్, వాతెన్నినా నికురెస్కోవా ఉత్సాహంతో అంటున్నది

ప్రవేశించి, గాలి రాపిడికి వేడెక్కి, కాలి పోతాయి. అందువల్ల, విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు, కృత్రిమ ఉపగ్రహంనుండి రేడియోద్వారా పంపబడే వాతావరణపు పైపొరలకు సంబంధించిన సమాచారంతోనే తృప్తిపడవలసి ఉంటుంది. ఈ సమాచారం అర్హత విలువైనదే నయినప్పటికీ, కొంతవరకు సరిమితమైనదే. కాబట్టి యిప్పుడు విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు, ఇంజనీర్లు, కృత్రిమ ఉపగ్రహాన్ని, దానిలోని యంత్రాలన్నిటితోపాటు యేమీ చెడకుండా భూమికి తీసుకురావడం ఎలాగన్న విషయాన్ని పరిష్కరించడానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ సమస్య పరిష్కారం గొప్ప వైద్యౌతిక, ప్రాక్టికల్ ప్రాముఖ్యతను కలిగి వుంటుంది.

భూమిచుట్టూ పరిగ్రమిస్తోన్నప్పుడు, కృత్రిమ ఉపగ్రహపు ప్రక్షేప పత్రం

అక్టోబరు విప్లవం

జవహర్లాల్ నెహ్రూ

“....సోవియట్ విప్లవం మానవసమాజాన్ని పెద్ద అంగతో పురోగమించ జేసిందనడానికి, అర్పివెయ్యడానికి సాధ్యంకాని జ్యోతిని వెలిగించిందనడానికి, ప్రపంచం పురోగమించగల నూతన నాగరిక తకు అది పునాదులు వేసిందనడానికి నాకు సందేహంలేదు....”

భారత సందర్శనం నుండి. పుట 15.

....రష్యన్లు కొత్త ప్రజలుకాదు. అయినా పాతవాటినుండి పూర్తిగా విడిపోవడం జరిగింది, మృత్యువునుండి విడిపోయినట్లుగా. వారు మళ్ళీ కొత్తగా పునరవతరించారు; దీనికి చరిత్రలో ఉదాహరణ లేదు. ఆశ్చర్యకరమైన శక్తితోనూ, బలంతోనూ వారు మళ్ళీ యవ్వనులయ్యారు. వారు మళ్ళీ కొన్ని తమ పాత వేరులకోసరం అన్వేషిస్తున్నారు. కాని వారు ముఖ్య విషయాలన్నిటిలో కొత్త ప్రజలు, ఒక కొత్తజాతి. వారిదొక కొత్త నాగరికత.

“ఒక ప్రజ కష్టనష్టాలను పడడానికి సిద్ధపడినట్లయితే యెలా తిరిగి పునరుజ్జీవనాన్ని పొందుతుందో. మళ్ళీ యెలా యవ్వనాన్ని కోలుకుంటుందో, ప్రజాసామాన్యంలోని అణచివేయబడిన శక్తి ఉత్పాదాలను యెలా ఉపయోగించుకో గలుగుతుందో రష్యన్లు ఉదాహరణ తెలియజేస్తుంది. బహుశా యీ యుద్ధం, దాని దీభిత్వాలు, భయోత్పాతాలన్నిటిలో మరణ హోమంనుండి బయట పడగలిగిన యితర ప్రజల పునరుజ్జీవనానికి కూడా కారణం కావచ్చును.”

భారత సందర్శనం నుండి. పుట 43.

రవీంద్రనాథ్ టాగూర్

“....విజ్ఞానశాస్త్ర ఇంద్రజాలం ద్వారా అసాధ్యాలను సాధించే పశ్చిమ ఖండాన్ని చూసినప్పుడు, నేను మెచ్చుకుంటాను. కాని యిక్కడ బరుగుతోన్న మహత్తర విషయాలు నన్ను అత్యంత ఆశ్చర్య పరిచాయి. భయంకర వినాశన చర్య మాత్రమే అయినట్లయితే, నేను యంతగా ఆశ్చర్యపడివుండేవాణ్ణి కాదు; వారికి వినాశక శక్తులు కొల్లలుగా వుండడంవల్ల. కాని ఒక విశాలభూమిలో నవ ప్రపంచాన్ని నిర్మించడానికి వారు నడుముకట్టడం నాకు గోచరించింది. ప్రపంచమంతా వారికి విరోధంగా వుండడంవల్ల, ప్రతి ఒక్కరూ వారికి వ్యతిరేకంగా వుండడంవల్ల, వారు జాగు చెయ్యలేకపోయారు, సాధ్యమైనంత వేగంగా వారు నిటారుగా నిల్చిపోలేకపోయింది. తాము కోరేది తప్పుగాని, బూటకంగాని కాదని వారు అచరణలో నిరూపించవలసి వుంది. వేల సంవత్సరాలలో చేయబడిన దానిని పది, పదిహేనేళ్ళలో చేయడానికి వారు ప్రతిజ్ఞ చేశారు. అర్థిక శక్తి విషయంలో యితరదేశాలతో సరిపోల్చినట్లయితే వారు లెక్కలోకి రారు, కాని వారి దీక్ష అచంచలమైనది.

“ఈ జరిగిన విప్లవం, రష్యాలో జరిగేందుకు చాలా కాలంగా వేచి వుంది. చాలా కాలంగా దీనికోసరం సన్నాహాలు చేయబడ్డాయి. ఎందరు, తెలిసినవారూ తెలియనివారూ ఎందరు తమ ప్రాజ్ఞాలను త్యాగంచేసి, యీ దీర్ఘకాలంలో భరింప శక్యంకాని కష్టాలు పడ్డారో.

జవహర్లాల్ నెహ్రూ. ప్రపథమంగా ప్రకటితమవుతున్న ఈ భావాచిత్రం ముస్కోలోని, చారిత్రక కిసో భావాచిత్ర సంఘంలో లభ్యమైనది

విప్లవానికి కారణాలు చాలావరకూ వ్యాపించి వుంటాయి, కాని అవి కొన్ని స్థలాలలో కేంద్రీకరించి వుంటాయి. శరీరంలోని రక్తం అంతా చెడిపోయినప్పటికీ, కురుపులు కొన్ని సీరసపు స్థలాలలో మాత్రమే ప్రణాలు అవుతాయి. ఈ రక్తంలోనే పేదలూ, దుర్బలులూ — భాగ్యవంతులూ, బలవంతులూ పెట్టిన భరింప శక్త్యంతాని బాధలు పడ్డారు. ఈ రక్తంలోనే రెండు పజిల షుద్ధుగల విశరీకమైన తేడాలు, చివరికి విప్లవంద్వారా పరిష్కృతం కావడానికి పూనుకున్నాయి.

“ఈ అసమానతే ఒకప్పుడు ఫ్రెంచి విప్లవానికి కారణమయ్యింది. అప్పుడక్కడి పీడితులు యీ అసమానత బాధ అసమానమూ ప్రపంచమంతటికీ వుందని గ్రహించారు. అందువల్లనే స్వాతంత్ర్యం, సమానత్వం, సహోదరత్వం అన్న ఆ విప్లవ సందేశం దేశాల సరిహద్దులను దాటి వెళ్ళింది. కాని అది నిలవలేదు. ఇక్కడకూడా విప్లవ సందేశం సర్వత్రా వ్యాపించినదే. కనీసం ప్రపంచంలోని యీ ఒక్కదేశపు ప్రజలైనా, తమ జాతీయ ప్రయోజనాలను మించి అందరి ప్రజల ప్రయోజనాల గురించి నేడు ఆలోచిస్తున్నారు....”

రష్యా గురించి లేఖలు నుండి,
బెంగాలీ మూలప్రతి, పుటలు 13-14

“....నాకు మాస్కోనుండి అహ్వనం వచ్చినప్పుడు, బోల్షివిక్కుల గురించి నాకు స్పష్టంగా ఏమీ తెలియదు. వారి గురించి ఎప్పుడూ నాకు భిన్నభిన్నమైన సమాచారం తెలుస్తూ వుండేది. వారి గురించి నా మనస్సులో అనుమానాలుండేవి. ఎందువల్లనంటే మొదట్లో వారి వ్యతి, బలాత్కార వ్యతి. కాని నేనొక విషయాన్ని గమనించాను; అదేమిటంటే వారివల్ల యూరప్ లో శత్రుభావం కొంత వరకూ సన్నగిల్లింది. నేను రష్యాకు వస్తున్నానని విని, చాలామంది

నన్ను ప్రోత్సహ పరిచారు. చాలామంది ఆంగ్లేయులు కూడా వారిని ప్రశంసిస్తూ వుండడం నేను విన్నాను—వారు గొప్ప ప్రయోగంలో నిమగ్నులై వున్నారని చాలామంది నాకు చెప్పారు.

“ఇంకోపేపున చాలామంది నన్ను బెరగొట్టారు గూడా. వారి బెదిరింపులో ముఖ్యమైనది, సదుపాయంగా వుండదని; ఆహారం మొదలైనవి చాలా మోటుగా వుంటాయని, వాటిని నేను భరించలేననీ వారు చెప్పారు. ఇంతేకాకుండా చాలామంది, వారు నాకు చూపే దానిలో ఎక్కువ భాగం, యిందుకోసరం తయారుచేసి పెట్టినదిగా వుంటుందనికూడా చెప్పారు. నా పయస్సులో, నా ఆరోగ్య పరిస్థితులలో రష్యాలో ప్రయాణం చేయడం సాహసమేనని ఒప్పుకోక తప్పదు. కాని ప్రపంచం అంతటికీ గొప్పదైన చారిత్రిక యజ్ఞం జరుగుతోన్న చోటికి, అహ్వనం వచ్చాకకూడా వెళ్ళకపోయినట్లయితే క్షంతవ్యం కాదు.”

రష్యా గురించి లేఖలు నుండి,
బెంగాలీ మూలప్రతి, పుటలు 15-16.

“....వళ్ళిమ ప్రపంచమంతటి రూక్షణ వీక్షణాలను యెంత మాత్రమూ పాటించక, ఆర్థికంగా బలవత్తరమైన వళ్ళిమ నాగరికత ముఖద్వారం వద్దనే పేదల శక్తిని జ్వలించజేయడానికి నేడు పూనుకున్న రష్యాను, నేను కాకపోతే యింకెవరు చూడగలరని నేను అనుకుంటున్నాను. బలవంతుల బలాన్ని, ధనవంతుల ధానాన్ని సమమట్టంగా చేయడానికి వారు పూనుకుంటే, మనమెందుకు బెదిరిపోవాలి, మనమెందుకు కోపం తెచ్చుకోవాలి? మన బలంగాని, మన భాగ్యంగాని ఏపాటివి? ప్రపంచంలోని ఖదార్లు లెక్కలోనికి, నిస్సహాయాల లెక్కలోనికి మనం వస్తాముగదా.

“బలహీనులను రెచ్చగొట్టడానికి వారు పూనుకున్నారని (మిగత 62వ పుటలో)

సోయుజ్కినో కార్యాలయంలోని ఒక పీల్చీ కళాకారుల బృందంతో రవీంద్రనాథ టాగూర్ సంభాషిస్తోన్న దృశ్యం. మాస్కో, 1934

ఈ చారిత్రక క్రమం, ప్రపంచంపైని గుర్తింపు పెత్తనం గల సాంఘిక, రాజకీయ వ్యవస్థ బద్ధులవుచూ పున్నదని తెలియజేస్తోంది. ఇది వలన వ్యవస్థ బద్ధులవిధానికూడా నూచిస్తుంది. ఇంకా వలన హాలనక్రింద నున్న దేశాలలో 16 కోట్ల మంది ప్రజలు జీవిస్తూ ఉన్నప్పటికీ, సామ్రాజ్యవాదం ఒక మిలియన్ బిలియన్లను కోలు పోయింది. అనియ, యిండుమిండుగా తన్నుతాను విముక్తి గావించు కుంది. అట్టికా విముక్తి చెందుతోంది.

గత నలభై ఏళ్ళ ప్రయోగ ఫలితాలవి. అక్టోబరు సామ్యవాద మహా విప్లవ వారికోత్సవాన్ని సోవియట్ దేశ ప్రజలు మాత్రమే కాకుండా, యింకా చాలా యితరదేశాల ప్రజలకూడా జరుపుచూ ఉండడంలో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు. నలభై ఏళ్ళలో ఒక నవజగత్తు నిర్మితం అవడం మాత్రమేకాకుండా, విప్లవ నిర్మాణ కృషి సాగుచూ ఉండడమూ, ప్రపంచ చారిత్రక క్రమం యింకా ముందుకు, యింకా పోతుకు పురోగమిస్తూ ఉండడమూ వారు చూస్తున్నారు. ఇది తిరుగు లేనిది. అవదానికిగాని, మరల్చడానికిగాని సాధ్యం కానిది.

కాని యిందుకు అంగీకరించనివారు కొందరున్నారు. సామ్య వాద విప్లవం కేవలమూ తాత్కాలికమైన విస్మయమూ, ఒక ఉదంతమూ మాత్రమేననీ, ఆయుధ బలంవల్ల చరిత్రను వెనుకకు మరల్చు వచ్చుననీ 40 ఏళ్ళ క్రితం నమ్మినవారివంటి వారే వీరు. సోవియట్ రష్యాపైకి 14 దేశాల సాయుధసేనలను ఎగద్రోలి, సామ్యవాదాన్ని బాల్యావస్థలోనే చంపడానికి ప్రయత్నించిన వారివంటివారే వీరు. ఇంకొకటి ఏళ్ళ ఘోర పరాజయం పొందిన తరవాతకూడా సోవియట్ దేశానికి వ్యతిరేకంగా హిట్లర్ జర్మనీని ఉసికొల్పిన వారివంటి వారే వీరు. వీరు అమెరికా, గ్రేట్ బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, జర్మనీల సామ్రాజ్య వాదులు.

వీరే, అమెరికన్ కోటీశ్వరుల ఆధిపత్యానవున్న యీ సామ్రాజ్యవాదులే, ప్రపంచ చరిత్రను అపి వెనుకకు మళ్ళించే అదే ఉద్దేశంతో, సామ్యవాదాన్ని, ప్రజల స్వాతంత్ర్యాన్ని కూలద్రోసే, ప్రపంచమంతటా పెట్టుబడిదారీ పరిపాలనను పునరుద్ధరించే ఉద్దేశంతో యిప్పుడు మూడవ ప్రపంచ యుద్ధానికి నన్నాహాలు చేస్తున్నారు. ఈ సారి వారు సామ్యవాద శిథిలమంతటికీ వ్యతిరేకంగా, స్వతంత్ర రాజ్యాలన్నిటికీ వ్యతిరేకంగా, వాస్తవానికి మానవజాతికంతటికీ వ్యతిరేకంగా యుద్ధానికి నన్నాహాలు చేస్తున్నారు.

తమ స్వేచ్ఛా స్వారంభాలను జయించుకున్న ప్రజలు సామ్రాజ్యవాదుల దురాక్రమణ విధానాన్ని, శాంతి విధానంలో వ్యతిరేకిస్తున్నారు. సామ్రాజ్యవాద బండిపోటు దొంగలను వారు యిప్పటి వరకూ అరికట్టగలిగారు. కాని సామ్రాజ్యవాదులు భయంకర యుద్ధాన్ని ప్రారంభించగలిగితే, దాని ఫలితాలను దూరదృష్టితో జోన్యం చెప్పడం కష్టమేమీ కాదు.

ప్రథమ ప్రపంచయుద్ధం తరవాత యిరవైకోట్ల మంది ప్రజలు

అంతరిక్షంపై దండయాత్ర

(3వ పుట తరువాయి)

రాకెట్లను ప్రయోగించింది. మానవులనందరినీ అబ్బురపరిచిన మరొకవార్త ఇప్పుడు వచ్చింది. సోవియట్ ప్రజలు భూమి కృత్రిమ గ్రహాన్ని అంతరిక్షంలోకి యెగురవేశారు.

ఇవన్నీ వాస్తవ విషయాలు. కాని అవన్నీ తెనికా చెప్పిన విషయాలూ, ప్రజల్లో ఆయనకుగల విశ్వాసం సక్రమమైనవనీ, ఆ

పెట్టుబడిదారీ పరిపాలననుండి తప్పించుకుని విముక్తులయ్యారు. ద్వితీయ ప్రపంచ యుద్ధానంతరం తొంభైకోట్ల మందికి వైగా ప్రజలు సామ్యవాదాన్ని నిర్మిస్తున్నారు, అరవైకోట్ల మంది వలన దాస్యాన్ని ఎదుర్కుకున్నారు. అయినా, ఎటువంటి గుణపాఠమూ నేర్చుకోని రాజకీయాంధులూ, ఎంతైనా వెనుదియ్యని సాహసికులు తృతీయ ప్రపంచ యుద్ధాన్ని ప్రారంభించినట్లయితే, సామ్రాజ్యవాదమూ, వలన విధానమూ ఎంతవరకూ మిగులుతాయి ?

సామ్రాజ్యవాదం యింకా దృఢంగావుంది. దాని శక్తిని తక్కువగా అంచనా వేయకూడదు. కాని యీ శక్తిని ఎక్కువగా అంచనా వేయడం యంతకంటే కూడా ప్రమాదకరం. పరాజయాలు, సంక్షోభాలు, వైరుధ్యాలు కలిగినప్పటికీ యీ విధానం పెంపొందు తూనే వుంది. దోపిడీని తీవ్రతరం చేయడంవల్ల అది రను మను గడను పొడిగించడానికి ప్రయత్నిస్తూ వుంది. సామ్యవాద ప్రపంచం యింకా దృఢతరంగా వుంది. దాని ఆర్థికశక్తి దృఢతర ప్రగతికి విస్తృత నిరూపణను, యీ దిగువ పారిశ్రామికాభివృద్ధి తారతమ్యం వల్ల తెలుసుకోవచ్చును :

	1950	1951	1952	1953	1954	1955
సామ్యవాద దేశాలు	100	120	138	158	177	195
సామ్యవాదేతర దేశాలు	100	109	111	119	119	131

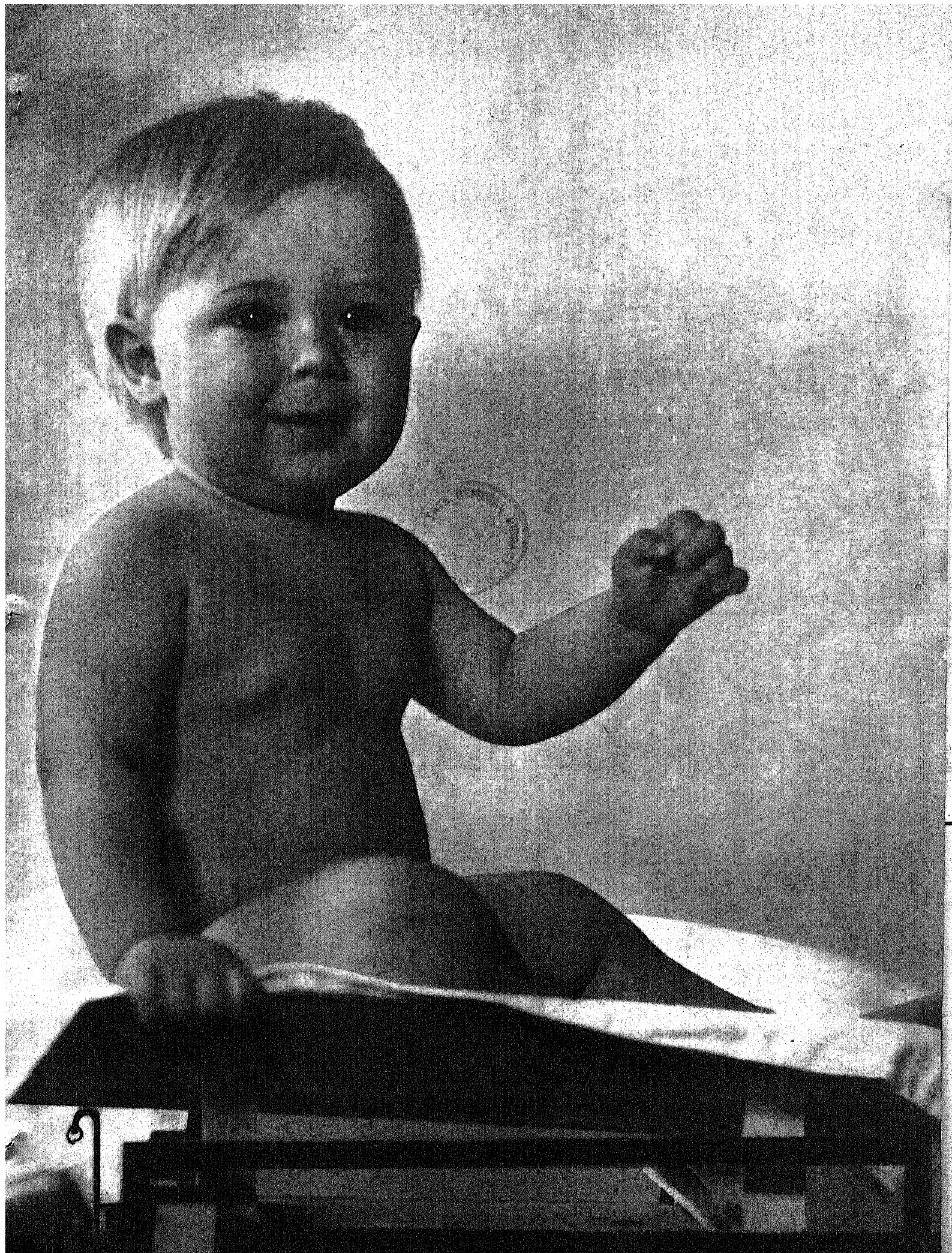
నలభై ఏళ్ళ కాలంలో, మొట్టమొదట అమెరికా తర్వాత ప్రపంచంలో ద్వితీయ స్థానాన్ని ఆక్రమించుకుని సోవియట్ దేశం, అత్యంత భాగ్యవంతమైన పెట్టుబడిదారీ దేశాన్ని జయప్రదంగా కలుసుకుని, కొద్ది ఏళ్ళలో అధిగమించడానికి ఉద్దేశిస్తూ ఉన్నది.

మా నలభైయ్యవ వారికోత్సవం, యింకా కష్టపడి పని చెయ్యవలసిన, పెద్ద నిరోధాలను ఎదుర్కోవలసిన, పట్టుదలగా పోరాడవలసిన దీరపథంలో ఒకమైలురాయి. అశావాదం, అశ్రద్ధను సూచించదు. నలభై ఏళ్ళ చరిత్ర, నలభై ఏళ్ళ పోరాటంచూడాలి. దారిలో కష్టాలున్నాయి, త్యాగాలు చేయాలి—కాని పరాజయాలు లేవు. మా శత్రువులు కోపించినకొద్దీ, మేము ఎక్కువగా మిత్రులను సంపాదించాము. ఎంతో ప్రతిభావంతులూ, సంస్కృతీపరులూ అయిన భారతీయ ప్రజలను మేము పలుకరించిన ఆ రోజులు, మరపురానిరోజులు. శాంతి మహాసమరంలో మనము కలిసిమెలిసి పురోగమిస్తాము.

మా నలభైయ్యవ వారిక శిఖరంనుండి, భవి అవిరాలాలు అద్భుతంగా కనిపిస్తున్నాయి. వాటిని మేము సమీపిస్తూన్న కొద్దీ దూరానగల కమ్యూనిజం దీపాలు మరింత తేజోవంతంగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. భవిష్యత్తులోనికి చొచ్చుకపోయే మానవుని ఎదుటకు ఒక అద్భుతమైన ప్రపంచం వస్తుంది. మన భూమి ఒక గొప్ప తోటగా మారడం అతడు చూస్తాడు. వీడరికం, దోపిడీ, బలవంతం, కన్నీళ్ళు అనే మచ్చలు అతనికి కక్కడా కనిపించవు. పెట్టుబడిదారీ చిహ్నాలేవీ అతనికి కనిపించవు. సోదర ప్రజల బృహత్కూటుంబం తప్పితే, అతని కళ్ళకు యింకేమీ కనిపించదు.

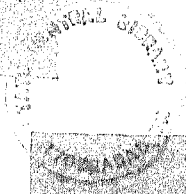
ఇంగ్లీషు రచయిత ఊహలు పొరపాటైనవనీ రుజువు చేస్తాయి.

మొట్టమొదటి కృత్రిమ ఉపగ్రహం చిన్నది, చాలా చిన్నది అన్నమాట నిజమే. కాని అప్పుడే ప్రజలు చిన్నవాటిలో మహత్తర విషయాలను కనుగొనడం నేర్చుకొన్నారు. 68 సెంటిమీటర్లు, వ్యాస రేఖ, 88.8 కిలోగ్రాముల బరువుగల యీ లోహపు బంతి సూర్య శక్తిని ప్రారంభిస్తున్నది. అంతరిక్షంలోకి ఇరవ గ్రహాలకు మానవుని ప్రయాణాన్ని సాధ్యంగావింపబోతున్నది.

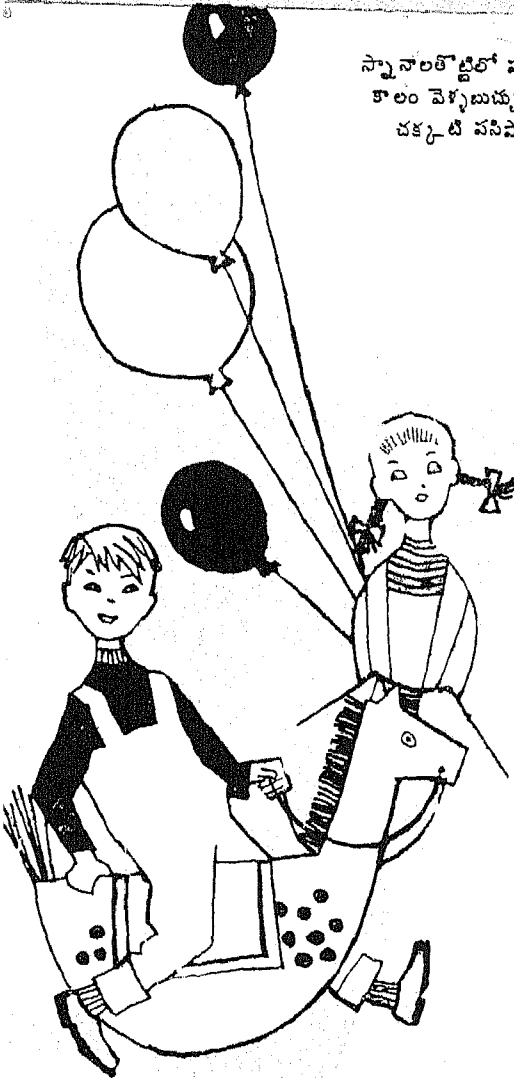

స్టోవియట్ ఉపాధ్యాయుల ప్రతినిధిపర్వం స్కాట్‌లెండులో
పర్యటిస్తున్న సమయంలో, అప్పుడే స్టోవియట్ యూని
యన్ నుండి తిరిగివచ్చిన డీఐ ఆఫ్ కాంటర్ బరీ, హెవ్లెట్
జాన్సన్‌ను, స్టోవియట్ దేశంలో ప్రత్యేక సౌకర్యాలుగల వర్గాలేవై వా
ఉన్నాయా అని యెవరో అడిగారు.

స్నానాంతో డిట్లో హాయిగా
కాలం వెళ్ళబుచ్చుకున్న
చక్కటి పసిపాప

తెప్పమీద పైకి క్రిందికి పోవడం నేర్చుకొంటున్న బాలులు

(ముందుపుట) నేను ఇప్పుడు, యీ తూకపు యంత్రాన్ని మించిపాఠ్యాను !

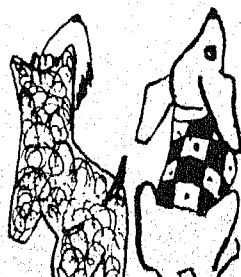
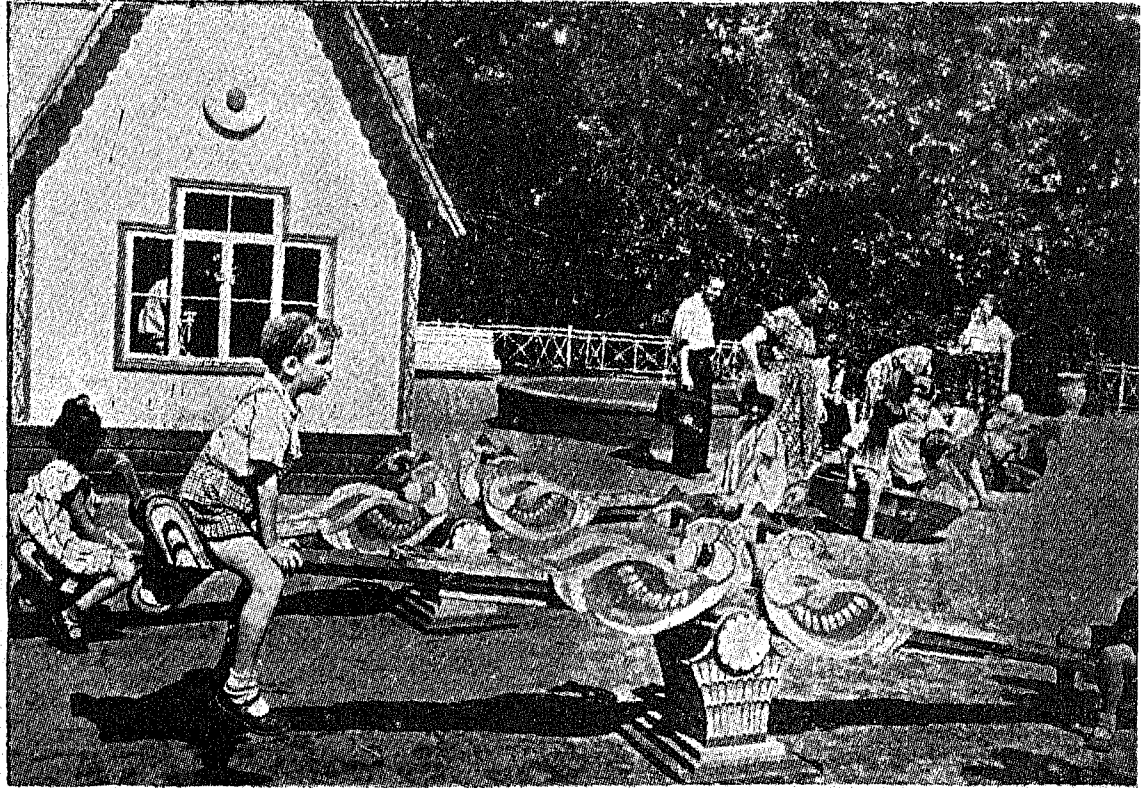
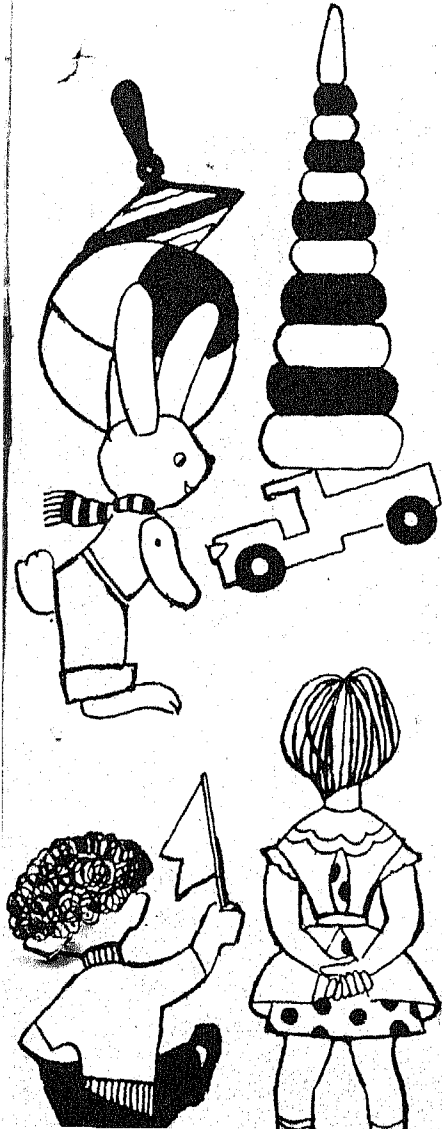

దిశాకలిగినవర్షం

“అవును, ఉన్నాడు” అంటూ ఆయన లేమి, భయాలంటే యేమిటో తెలియకుండా, కానేవు ఆలోచించి, “వారే బాలలు” అని ప్రతివారు తమమిత్రులే అయిన యీ అనంద సమాధానం చెప్పారు.

అవును, సోవియట్ దేశంలో బాలలు స్ఫురింపకుండా భద్రతతో, సుఖంగా పెరుగు నిజంగానే ప్రత్యేక సౌకర్యాలుగల “వర్షం”. తున్నారు వారు.

పల్లెపట్టణాల్లోని ఒక వేసంగి శిబిరపు ఆటలస్థల ప్రధాన విభాగ దృశ్యం

పబ్లిసి డాక్టర్ పరిశీలిస్తుంటారు. చట్టస్థు, వారు, షిహాచిరిం, స్కాల్లెట్ ట్యూరం మొదలైనవి రాకుండా నర్సు టీకాలు వేస్తుంది. పరిశోధనాలయంలోని అసిస్టెంట్లాగ 3 నెలలు తూపుండే పంటలనునిషి పంటల కాలలో డాక్టర్ ఇచ్చిన సూచనల ననుసరించి ఆ పని కూనకు పోయేసాన్ని, పొలంహారాన్ని, పండ్ల రసాన్ని తయారుచేస్తుంటాడు.

← స్వెర్దెరావ్ స్కెడల సెంటు వానం

అధ్యయనంలో గాఢంగా నిమగ్నమైవున్న దారి పండితులు

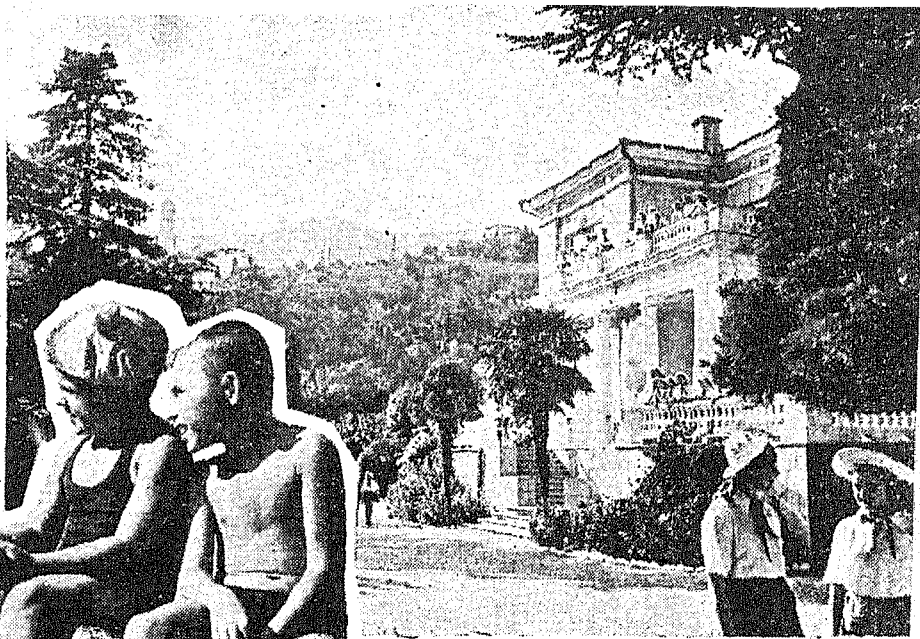
ప్రపంచంలో ఒక నూతన వ్యక్తి ఉద్భవించాడు. ఏది కెలా చేయాలో ఇంకా తెలియదు, ఒక్కమాటైనా ఉచ్చరించలేడు. కాని అతనిపై చూపే శ్రద్ధ, పదే ఆం దో శ న చూస్తుంటే అతడు ప్రపంచంలో "అతి ముఖ్యుడ"న్న భావం యెవరికైనా కలుగుతుంది. ఆ పసిహున బరువు. ఆరోగ్యం, ఆకలి మొదలైనవాటిని గురించి మెంతో మంది శ్రద్ధను వహిస్తారు. అతని కారీరకాద

నైస్ సృష్టాన్ని ప్రార్థిస్తోన్న ఒక సోవియట్ బాలిక

జననమృత్యు తక్కువగా వుండి, చెట్లనీడలు దాగా వున్న వీధుల్లో, చక్కని వెలుగు, వెచ్చదనంకల శిశుపోషణాలయాలు, బాలోద్యానవనాలు నిర్మింపబడ్డాయి. ఈ వెచ్చని శిశుపోషణాలయాల్లో బాలల ఉపయోగం కొరకు ఫర్నిచర్ యేర్పాటు చేయబడింది.

సౌకర్యవంతమైన ఇలాంటి గృహాల్లో చిన్నారి బాలలు, యే చేతితో స్పృశ పట్టుకోవాలి, గుండీలు ఉపయోగం యేమిటి అన్న విషయాలను నేర్చుకొంటారు. ప్రపంచంలో కుందేళ్ళు, నక్కలు, ఎలుగుబంట్లు మొదలైన జంతువులున్నాయని తెలుసుకొంటారు. దేవతా కథలలో వీటిని గురించి యెన్నెన్నో విషయాలు నేర్చుకొంటారు. ఇక్కడే తమ మొట్టమొదటి సహచరులను కనుగొని,

నల్ల సముద్రతీరపు "ఆరైక్" బాల సంఘ శిబిరం, బాలల శిబిరాల్లో కెల్ల సుప్రసిద్ధమైనది

ఆతపస్సైన సౌభాగ్యస్సునుభవిస్తోన్న బాలలు

ధావి నావికులు

స్నేహం చేస్తారు.

స్నేహపూర్వకమైన ఇలాంటి ఆసురాల వాతావరణంలో చిన్నారి బాలలు ఏడు సంవత్సరాలు గడుపుతారు. అటు తర్వాత వారిజీవితంలో ఒక నూతన దశ ప్రారంభమవుతుంది. వాళ్ళ స్కూలు యూనిఫారం లాగూ, చొక్కా ధరించి, తోలుబటకాను ధిరించి, పుస్తకాల సంచిని భుజాలకు తగిలించుకొని పాఠశాలకు బయలుదేరుతారు.

ప్రతినగరంలోను, ప్రతిగ్రామంలోను— అదినైబీరియన్ ఆటవికప్రాంతమేగానివ్వండి. కొండలలోని ఉన్నత ప్రాంతమేగానివ్వండి— బాలలకొరకు విశాలమైన పాఠశాలలు నిర్మింప బడ్డాయి. పిల్లలు చదువుకోడానికి అన్ని అవకాశాలు ఉంటాయి. పాఠశాలల్లోని గ్రంథాల యాలనిండా పాఠ్యగ్రంథాలు ఉంటాయి. అనేక రకాల చిత్రపటాలు, చార్టులు, రకరకాల మోడల్స్, మొక్కల నమూనాలు ఉంటాయి. పరిశోధనాలయాలు, ప్రత్యేక క్లాసుగదులలో వివిధ పరికరాలు అమర్చబడి ఉంటాయి. పాఠశాల కర్మాగారాల్లో కొత్త లేకు మిషన్లు గూడా ఉంటాయి.

చిన్నారిబాలలకు వ్రాయడం, చదవడం యింకారాదు. కష్టపడి తమ నోటు పుస్తకాలలో గీతలను, పక్రలేఖలను, వలయాలను గీస్తుంటారు. కాని ఒక సంవత్సరం పూర్తి అయ్యేసరికిల్లా బాగా చదవడం వచ్చేస్తుంది. పుస్తకాలు చదవడం ప్రారంభిస్తారు. కొద్ది సంవత్సరాలు గడిచాక ధారాళంగా భౌగోళిక చిత్రపటాలను “చదవడము,” బీజగణిత సమస్యలను పరిష్కరించడము, రసాయనిక శాస్త్రం తరగతుల్లో ప్రయోగాలను జరపడము, పుష్పికా, గోరీగి, షేక్స్పియర్, టాల్ స్టాయ్, మాయకోవిస్కిల రచనలను చదివి వాటిని ప్రేమించడమూ నేర్చుకొంటారు.

పది సంవత్సరాల అనంతరం యీ బాలలు సమగ్రమైన గ్రంథవిజ్ఞానాన్ని, ప్రాథికల్ అనుభవాన్ని పొంది, జీవితంలో అడుగిడి పనులలో పాల్గొనడానికి, తమ విద్యాభ్యాసాన్ని ఇంకా కొనసాగించడానికి సంసిద్ధంగా ఉంటారు.

సోవియట్ దేశంలో అందరు బాలలూ చదువుకొంటారు. మొత్తం 213,000 పాఠశాలలున్నాయి. 30,000,000 విద్యార్థులు చదువుకొంటున్నారు. కాని పరిస్థితులు దీనికి భిన్నంగా ఉండిన రోజులు గడిచి

యెంతో కాలం కాలేదు. బాలలు పాక్షరీ పావుల్లోను, భూస్వాముల ఇండ్లల్లోను, బొలాల్లోను యేవిధంగా కష్టపడి పని చేస్తూవుండేవారో ఇప్పటి పెద్దవాళ్ళకు ఇంకా గుర్తున్నది. పాఠశాలలకు వెళ్ళవలసిన బాలి కలు ఇండ్లల్లో పనులకు చేరేవారు. బాలురు సారూకాజాల్లో పనికి కుదిరేవారు. లేదా బొగ్గుగనుల్లో బొగ్గుబండ్లను తోస్తూవుండేవారు. పెద్దవాళ్ళకే ఇది ఎంతోకష్టమైనపని. అనాథ బాలలు వీధుల్లో బిచ్చమెత్తుకొంటూ, రాత్రులు యెక్కడపడితే అక్కడపడి నిద్రపోతుండేవారు.

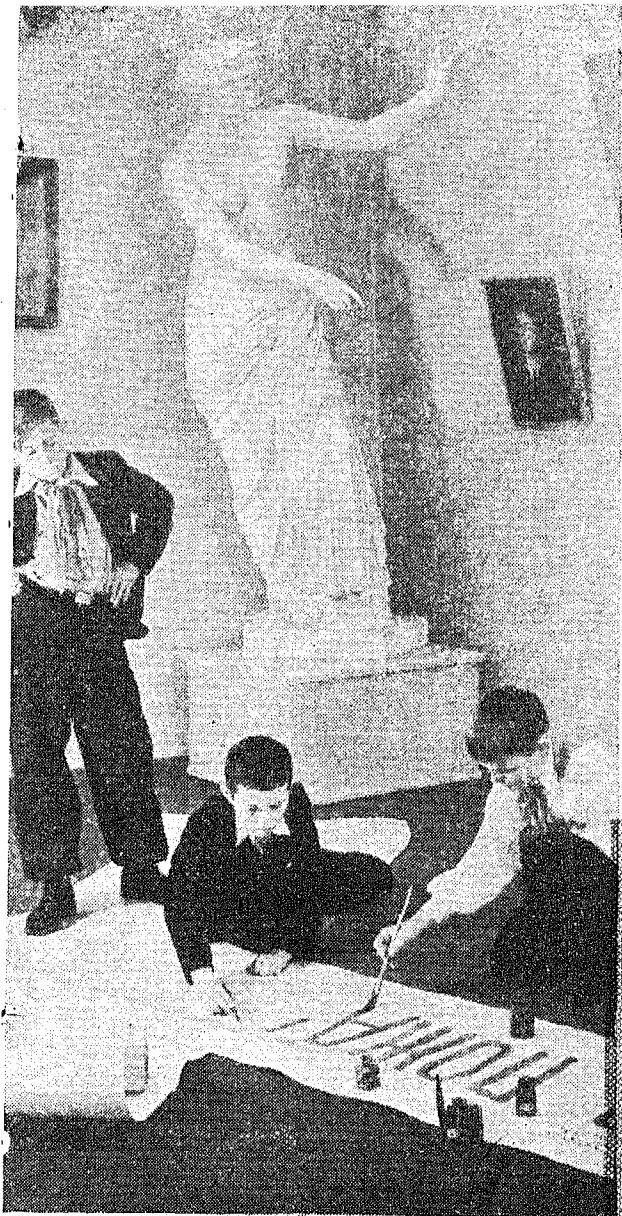
కాని విప్లవం వీటన్నింటిని తుదముట్టించింది. సోవియట్ పరిపాలన మొదటి సంవత్సరాలలోనే, నూతన రిపబ్లిక్ బాలలను పనులలో పెట్టడాన్ని నిషేధిస్తూ, వారికి తప్పనిసరిగా విద్యాభ్యాసం జరుగలని నిర్దేశిస్తూ శాసనాలను చేసింది. ఆ రోజుల్లో సోవియట్ రిపబ్లిక్ కు నిధులు తక్కువగా వున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం పాఠశాలలు, హాస్పటళ్ళు, బోర్డింగ్ పాఠశాలలు, బాలల ఆహారశాలలు, బాలోద్యాన వనాల నిర్మాణంకొరకు పెద్ద మొత్తాలనే కేటాయిస్తూ వచ్చింది. ఈ విధంగా, సోవియట్ ప్రభుత్వపు మొదటి దశనుండే, బాలలను జాగ్రత్తగా పరిపోషించడం, దేశంలోని ఉత్తమమైనవి వారికి లభింపజేయడం ఒక సంప్రదాయంగా యేర్పడిపోయింది. దేశం ఎంత సౌభాగ్యవంతమవుతుందో అంత ఎక్కువగా నిధులు బాలల పరిపోషణకొరకూ, విద్య కొరకూ కేటాయించబడడం జరుగుతున్నది. ఈ నాడు సోవియట్ బాలలు ఆనందంగాను, భద్రతతోను జీవికాన్ని గడుపుతున్నారు.

....ఒక చక్కని పార్కులో అద్భుతమైన ఒక శ్వేత భవనం వున్నది. విశాలమైన దానికిటికిలలోంచి చూస్తే, నున్నగా గప్పు చేయబడిన పైకప్పు, ఆ కప్పుపై నుండి ప్రేళ్ళాడుతూ దీపాలుపెట్టే గాజుపెమ్మే, పాలరాతి

స్థంభాలపైన చిత్రాలు అగుపడుతుంటాయి. ఈ భవనం ఒకప్పుడు ఒక బంగారు గని యజమానికి చెంది వుండేది. కాని ఇప్పుడది ఉరల్స్ లోని స్వెర్దోలోవ్స్కీ నగర బాలలకు చెంది వున్నది. ఈ మహాభవంతిలో ఇప్పుడు చిత్రాలు, శిల్పాల స్టుడియోలు, రేడియో, ఎలక్ట్రిక్ పరిశోధనాలయాలు, వర్క్ షాపులు, గ్రంథాలయాలు వున్నాయి. దానిలోని పెద్ద హాలులో గాన కచేరీలు, నాటకాలు జరుగుతుంటాయి. బాలలు పండ్లతోటలను నాటారు. ప్రయోగాలు జరుపడానికి పార్కులో కొన్ని క్షేత్రాలు వున్నాయి.

....బ్రహ్మాండమైన నీలి అలలు నల్ల సముద్రం తీరాలను మృదువుగా తాకుచూవుంటాయి. ఆ సముద్రతీరంలో వున్న నగరంలోని విశాలమైన భవనాలు పార్కులలోని దట్టమైన చెట్లమధ్య మరుగుపడి వున్నాయి. వెనతోరియా అనే ఆ నగరం చాలా ఆకర్షవంతంగా వుంటుంది. కాని జనాభాలో అధికభాగం బాలలు. వారంతా, ప్రభుత్వం తమకుకట్టించిన ఆరోగ్య కేంద్రాలలో కాలం గడపడానికి దేశం అన్ని మూలలనుండి వచ్చినవారే.

....ఓల్గా నదిమీద ఒక తెల్లని డబుల్-డెక్కర్ నౌక వేగంగా పోతున్నది. స్టీరింగ్ వీల్ దగ్గర ఒక పదహారేళ్ళ బాలుడున్నాడు. కేప్టెన్ గూడా యేమంత పెద్ద వయస్సువాడు కాడు. నావికులైతే ఇంకా తక్కువ వయస్సువాళ్ళు. నౌక నిల్చింది మొత్తం వేనవిలో నావికులు వేసుకొనే యూనిఫారమ్ ను వేసుకొని వున్నారు. ప్రక్కనుండిపోతున్న నౌకలలోని వాళ్ళు ఈ నౌకను తడేకదీక్షతో చూస్తూ “ఎంత సౌగసుగా వుంది!” అనుకొంటున్నారు. ఆ నౌక అందర్నీ ఆకర్షించడంలో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు. అందంగా, తేలికగా వున్న యీ నౌక, బాలలు ఓల్గా నదిపై నౌకయానాన్ని నేర్చుకోడానికి ప్రత్యేకంగా తయారు చేయబడ్డది.

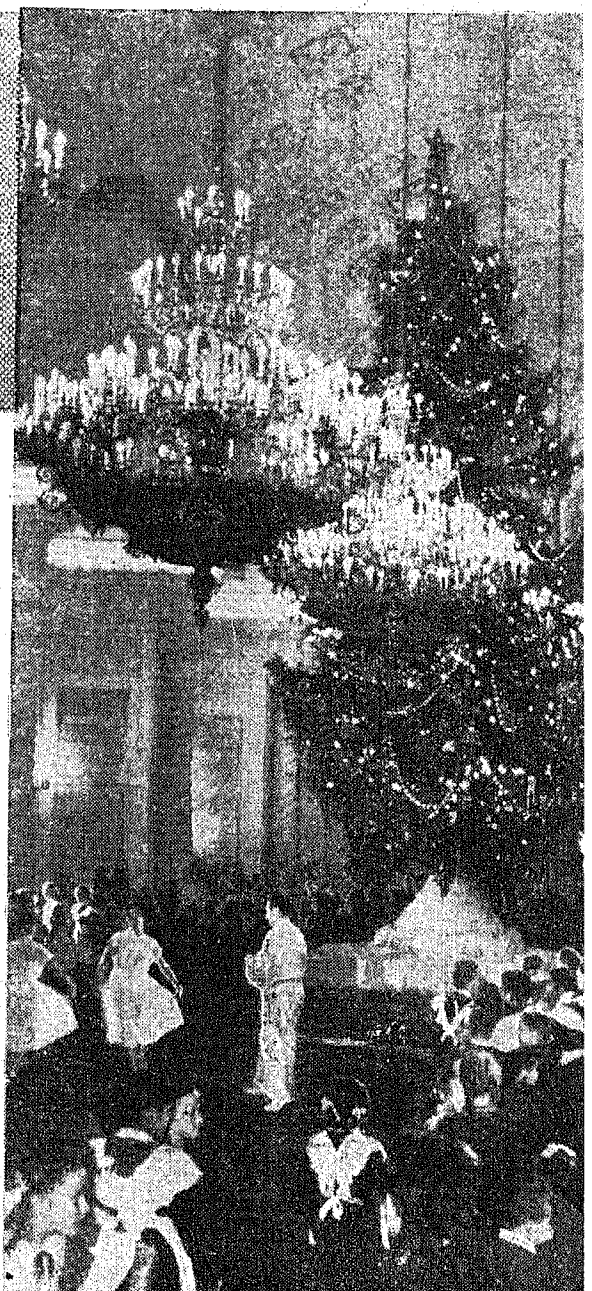
పాతశాలలో జరుగుతున్న కళాప్రదర్శనకు సన్నాహాలు చేస్తున్న బాలకులు

పాఠశాలలు, 6,000 బాలల గ్రంథాలయాలు, పెద్దల గ్రంథాలయాలలోని బాలల విభాగాలు, 101 బాలల కీలుబొమ్మల నాటకశాలలు, 30 బాలల రైల్వేలు, 792 బాలల క్రీడా క్షేత్రాల యాలు వున్నాయి. మరికొన్ని సంఖ్యా వివరాలను చెప్పడంగాడా సమంజసంగా వుంటుంది. సోవియట్ దేశంలో ప్రస్తుతం 22,000 స్థిరమైన శిశుపోషణాలయాలు, 13,500 బాలల సలహా కేంద్రాలు వున్నాయి. బాలల వైద్య కేం

పాల్గొన్నారు. పాతశాలకు వెళ్ళేవయస్సు ఇంకా రాని పిల్లలు 2,000,000 మంది వేనవని గామీణ ప్రాంత గృహాలలో గడిపారు.

ఈ విధంగా సోవియట్ దేశంలోని బాలలు ప్రజల ప్రేమతోను, ప్రభుత్వంచూపే జాగ్రత్తతోను హాయిగా జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు. ఎంతో ఆదరణగల మాతృదేవతలె మా దేశం ఆరోగ్యవంతంగా బాలలను పెంచుతున్నది. భద్రత గల భవిష్యత్తును కల్పిస్తున్నది.

ఏపీజీ, సవ సంవత్సరాదికి, క్రెడ్లిన్ లో, బాలలకు నృత్యోత్సవం జరుపబడుతుంది. వేడుకలప్పటి క్రెడ్లిన్ భవన ప్రాంగణ దృశ్యం

సోవియట్ దేశంలో పిల్లలకొరకు ప్రత్యేకించి జరుపబడుతున్న వసుల పట్టికను ఇవ్వడం అర్థంలేని పని. కాని అంతే భాషలో వాటిని గురించి చెబితే బాగా అర్థమవుతాయి. సోవియట్ల దేశంలో బాలలకు 1,100 బాలల ఆరోగ్య కేంద్రాలు, 2,882 బాలల భవనాలు, బాల సమం గృహాలు, 470 బాల సాంకేతిక నిషణలకేంద్రాలు బాలప్రకృతి ప్రేమికుల కేంద్రాలు, 135 హైకింగ్ కేంద్రాలు, 135 బాలల

బాలలో 35,000 మంది డాక్టర్లు పని చేస్తున్నారు. ఒక్క గత సంవత్సరంలోనే 100,000 మంది బాలలు బాలల ఆరోగ్య కేంద్రాలలో విశ్రాంతిని తీసుకొన్నారు. 5,500,000 మంది బాలసంఖ్య వివిధాలలో తమ వేనవి నెలవులను గడిపారు. 300,000 మంది టారిస్టు, హైకింగ్ యాత్రలలో

శాంతి!

సోవియట్ రాజ్య స్థాపనానంతరం తొలి గంటలలో జరిగిందీఘటన. జరిగినదాని ఆధారాన్ని పూర్తిగా గ్రహించిన వారు కొద్ది మంది. రష్యాలో వైతం, సోవియట్ ప్రభుత్వోదయాన్ని యింకా ఎక్కువమంది తెలుసుకోలేదు. ఆప్పుడు లెనిన్, స్ట్రోల్నిచ్ వేదికపై ఉన్నారు. కాంతిగురించి ప్రసిద్ధ తీర్మానాన్ని చదువుతూ.

కాంతి!

కాంతి!

రష్యా కాంతిని ప్రతిపాదిస్తోంది.

యుద్ధంలో పాల్గొంటూన్న దేశాలన్నిటినీ, అన్ని ప్రభుత్వాలనూ ఉద్దేశించి, పెంటనే, స్ట్రోల్నిచ్ ప్రజాస్వామిక కాంతిని చేపట్టమనండిగా హెచ్చరించబడింది. ఘంటా రావడంతో యూరేపియన్ ప్రపంచమంతటికీ ఎగిరిపోయింది.

సోవియట్ రష్యా చేసిన హెచ్చరిక ఒక ప్రతిపాదనవలెకాక, నూతన సామ్యవాద విప్లవాన్ని రూపొందించిన దీక్షయుత వాంఛలను తెలియించింది.

రష్యానంలో యిలా వుండి : “యుద్ధంలో అతనితో యుద్ధపడితే, మనదిన పోరాటంలో

చిరమైతరీ!

పొల్లోన్న సకల దేశాల శ్రామిక వర్గాలూ, కృషిపూర్వక అభ్యుధికి సంఖ్యాకులుకోరే—జాతిస్థు రాచరికం బూటకానుబంధింపబడ్డప్పుడు రష్యన్ కార్మిక కర్షకులు అతి ఖచ్చితంగా పట్టుకొని కొరుతొన్న న్యాయయుక్తమైన, ప్రజాస్వామికమైన శాంతి అంటే, ఆక్రమణలు లేకుండా (అంటే పిదపిహముల ఆక్రమణ భీదా, విదేశాలను బలవంతంగా కలుపు కోవడమూ) నష్టపరిహారాలు లేకుండా సత్వర శాంతి అని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది.

నాలుగో సంవత్సరంలో వున్న ప్రపంచ యుద్ధాని ఆపడానికి యుద్ధంతో వేసారిపోయిన ప్రజలందరూ వాంఛించినటువంటి శాంతి అది. చాలా దేశాల సామ్రాజ్యవాద క్రూర మృగలచే రహస్యంగా వన్నబడి దేశాల అభివృద్ధికి వ్యతిరేకంగా ప్రారంభింపబడి, అది సామ్రాజ్య ప్రజలకు ఉన్నాద కారితో దెబ్బ కొట్టింది.

మెర్సెవర్డ్, వెర్నెవర్డ్ జరిగిన పోరాటాలు, మసూరియన్ చిత్తడి మాములలో జరిగిన హత్యలు; వైబ్రెన్ పైని జరిగిన గ్యాసు దాడి, జోట్లండ్ నౌకాయుద్ధం—యుద్ధంలో జరిగిన భయంకర కృత్యాలు యిటువంటివి.

చ.న. ఆల్ఫ్రెడ్ యేవ్

లక్షలాదిమంది విధివలు, లక్షలాదిమంది అనాధబాలులు, లక్షలాదిమంది పిల్లలగులు—యుద్ధ వీధిత్వంయొక్క అతి సూక్ష్మమైన సమీక్ష యావిధంగా వుంటుంది.

నాశనమైన పరిశ్రమ, నిర్మానుష్యమైన గ్రామాలూ, పాడుబడి పోయిన భూములు, అకలి—దాని ఆర్థిక దుష్ఫలితాలయొక్క అతి సూక్ష్మమైన సమీక్ష యీ విధంగా వుంటుంది.

యుద్ధంవల్ల విసిగి వేసారిన ప్రజలు శాంతిని వాంఛించారు. కాని ప్రజల వాంఛను పెట్టుబడిదారీ పరిపాలకుల వాంఛను వ్యతిరేకంగా దృఢంగా నిలువకలిగిన శక్తి యింకా జన్మించలేదు. జన్మించ లేదుగాని, జన్మించబోతోంది. 1917 అక్టోబరులో అది ప్రపంచం ఆరోభాగంలో సామ్యవాద విప్లవరూపాన్ని ధరిస్తూ పేలింది. రష్యాలో పాత పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థను అది తుడిచిపెట్టి, ఒక నూతన సాంఘిక వ్యవస్థను స్థాపించింది. శాంతి అన్న భావం, దాని తొలి దిద్దలలో ఒకటి. డిప్లొమీ అఖిల రష్యన్ సోవియట్లు కా, గ్రెకు శాంతి గురించి ఆమోదించిన తీర్మానం, గొప్ప తీర్మానం మాత్రమే కాదు. నూతనంగా జన్మించిన ఒక రాజ్యపు కార్యక్రమం అది. గత నలభై ఏళ్ళుగా మాదేశం అవలంబిస్తూ వచ్చిన శాంతియుత విదేశాంగ విధానానికి, యీ తీర్మానం పునరుద్ధరణపడింది.

ఇది సామ్రాజ్యవాద దోపిడీదారులకు గట్టి దెబ్బకొట్టింది. బార్దవా ప్రభుత్వాలు యీ తీర్మానాన్ని వెలివేసి, దానిలోని విషయాలు

తమ ప్రజలకు తెలియకుండా వుంచడానికి నాయకబద్ధ ప్రయత్నించాయి. యుద్ధాన్ని ఆపివేయడానికి విప్లవ రష్యా చేసిన ప్రతిపాదనలన్నీ కృణీకరింపబడ్డాయి. అప్పుడు సోవియట్ ప్రభుత్వం శాంతి తీర్మానాన్ని రేడియోపైని ప్రసారం చేయించింది. ప్రజలకు చెప్పడానికి రేడియోను ఉపయోగించడం, మానవ జాతిలో అదే మొదటి

“శాంతి, సర్వజనులకు శాంతి” అన్న నినాదాన్ని బలపరిచుకొన్న ఒక ప్రదర్శనం. 1917.

జిసో ఆ సమావేశంలో సోవియట్ రాజ్యాంగవేత్తలు, చిచెరికా, లిప్సి నోవ్

సారి. ఈ డిర్బాన పొరం ప్రపంచమంతటా తెలిసింది.

1922 లో, జినోవా సమావేశంలో మా విదేశాంగ వ్యవహారాల కమిషన్ ఇ. ఛిథెరిన్ సాధారణ నిరాయుధీకరణకు, యుద్ధంలో విపర్యాయపుల, అటువంటి పదార్థాల నిషేధానికి ఒక ప్రతిపాదనను నివేదించారు. కాని సామ్రాజ్యవాద రాజ్యాలు సోవియట్ ప్రతిపాదనను తిరస్కరించాయి. సోవియట్ దేశం చాలా సార్లు యిటువంటి ప్రతిపాదనలను చేసింది. కాని ప్రతిసారీ యూర్పువా దేశ్య నిపుణులు, సోవియట్ దేశ శాంతియుత నాదనను బలపర్చడానికి నిరాకరించారు. ఈ రోజుల్లో కూడా మనం చూస్తున్నది యిదేకదా.

ఈ రోజులు చాలా గొప్పరోజులు. సర్వకాలాలలోనూ ఉత్కృష్టమైన పరిశోధనలు — దీనిని పువై అధికారి — మానవజాతికి ప్రసాదించిన శకమిది. ఇది మానవజాతికి నమ్మశక్యంగాని అపకాళాలను యదార్థంగా యిస్తుంది.

కాని మనకు కనిపిస్తున్నదేమిటి? ఎటువంటి ఉన్మాదం! ఈ గొప్ప పరిశోధన మానవజాతికి మొదట్లో యిచ్చినది పౌఖ్యమూ, ఆశాకాదు — పరమాణు యుద్ధ ఫలితమైన అందోళన, అనిశ్చయత.

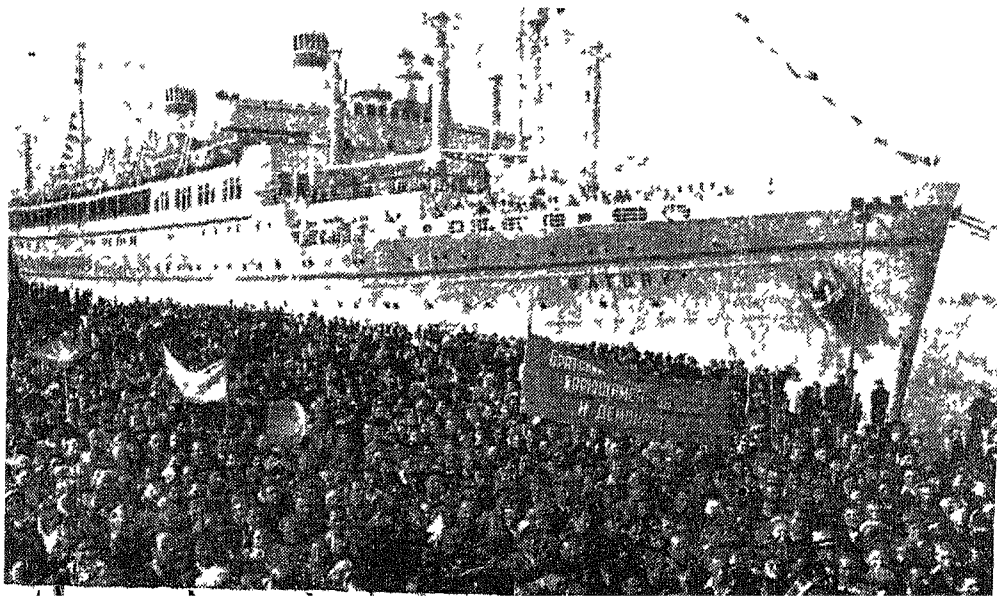
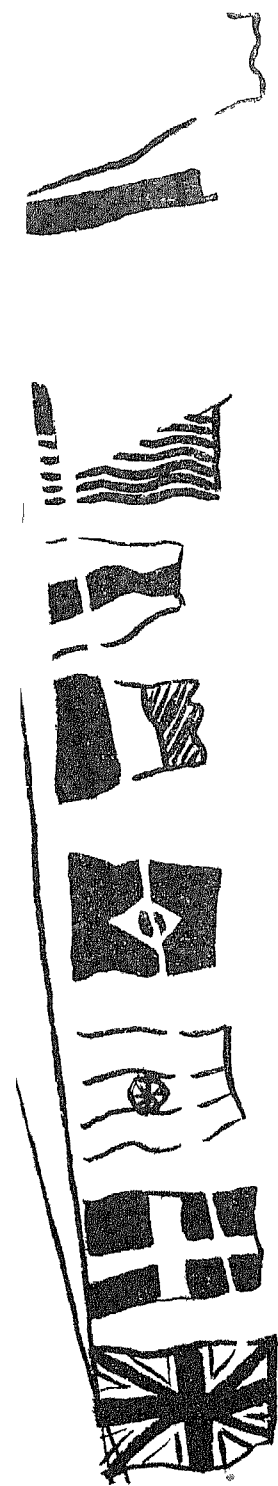
పరమాణు, ఉదాహరణ అయుధాలను నిషేధించమనీ, వాటి పాటవ పరీక్షలను ఆపివెయ్యవలసిందనీ అనేక సంవత్సరాలుగా సోవియట్ దేశం పట్టుదలగా పదేపదే చెబుతోంది. కాని

సోవియట్ శాంతియుత ప్రతిపాదనలను ఇదిరళంభరావమయ్యాయి. సామ్రాజ్యవాద రాజ్యాల ప్రభుత్వాలు, అది చేదు మందయినట్లుగా, దాని పట్ల విముఖతను చూపాయి.

కాని సోవియట్ రాజ్యం ప్రతిపాదనలను చేయడం మాత్రమే కాదు. అది దృష్టాంతాన్ని చూపుతూ కార్యాచరణను కూడా చేస్తుంది. 1955 లో సోవియట్ దేశ సాయుధ సేనల నుండి 640,000 మంది అధివారులూ, నైనికులు తగ్గింపబడ్డారు; గత ఏడాది యింకో 1,200 వేలమంది తగ్గింపబడ్డారు. ఇతరదేశాల ఘాటాల్లోపైని వున్న తన సైనిక స్థావరాలను విడుదలకోవడానికి సోవియట్ ప్రభుత్వ నిర్ణయం అందరికీ వాచకం వుంటుంది. అందుకు సోవియట్ దేశం యింకొన్ని చర్యలను తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా వుంది.

అయుధాలగురించి చేసే నిర్ణయ మా బల్లటుకు ధారమనీ, యిట్లు, పారిశాలలూ, ఆసుపత్రులూ నిర్మించుకోవడానికి, పారిశ్రామిక వ్యవసాయాభివృద్ధికి మాకు రావలసిన సాధనాలను యిది హరిస్తుందనీ మేము భావిస్తున్నాము. మేము చేయవలసినవి అన్నోపున్నాయి. మాకు మహత్తరమైన ప్రణాళికలున్నాయి. మాకు శాంతి రావాలి.

ఏ దేశంలోనైనా యుద్ధానంతర కాలపు “సిరిసంపదల”కు అమితాయుధోత్పత్తితో సంబంధం వుందో ఆ అమెరికాలో పరిస్థితులు భిన్నంగా వున్నాయి. భారత దేశానికి మాజీ

గార్డన్ నా "బరోక్" మీద పవ్విరి గాంతి వీరులకు, డెన్స్ గ్రోవ్ లోటులు ఘన రాష్ట్ర అమిర్లొస్తు డ్యూరం

స్టోహామ్ శాంతి అధ్యక్షుల మీద సంగతులు చేస్తోన్న దృశ్యం

అమెరికా రాయదారి ఛెస్టర్ బౌల్స్ “నూతన ప్రపంచ సమస్యలు” అన్న తన గ్రంథంలో, అమెరికా ఆర్థిక వ్యవస్థలోని ఒక పెద్ద భాగం దాని 30 మిలియన్ల యుద్ధ బడ్జెట్ కు కట్టుబడి వుందని వ్రాస్తున్నారు. అమెరికాలో లక్షలాది మంది “రక్షణ” కొరకు పనిచేస్తున్న పరిశ్రమలలో పని చేస్తున్నారు. పైనిక వ్యయాలలో ముఖ్యమైన కోత జరిగినట్లయితే, దాని ఆర్థిక ఫలితాలను అనుభవించని అమెరికాలోని ఒక మాదిరి నగరం ఒక్కటికూడా వుండదు.

విభిన్న రాజకీయ వ్యవస్థలు గల దేశాల శాంతియుత సహజీవనభావం, మహా పురుషుడు రెనిన్ చే చాలా సంవత్సరాల క్రితం రూపొందించబడింది. ఈ భావాన్ని మేము అచరణలో పెడుతున్నాము; భారతదేశం, ఆఫ్ఘనిస్తాన్, ఫిన్లండ్ మొదలైన చాలా దేశాలతో మా సంబంధాలు దీనినే తెలియజేస్తున్నాయి. గత యుద్ధకాలంలో అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్ మొదలైన దేశాల ప్రజలతో మా స్నేహం, యీ యద్ధా విషయాన్నే సుస్పష్టం

చేయడం లేదా?

మాకు శాంతి కావాలి, నకల దేశాలకు శాంతిని ఆస్తున్నాము.

కాని శాంతిని జయించుకోవాలనీ, యుద్ధం లోనూ, వినాశనంలోనూ ఆసక్తిగల బలవత్తరమైన శక్తులున్నాయనీ సోవియట్ ప్రజలెరుగుదురు. ప్రజలు తమ పలుభాషల్లో ఎదుటని చెప్పకపోయినప్పటికీ, శాంతి రక్షణ వాద్యతను తామే స్వీకరించకపోయినట్లయితే, యీ శక్తులది పైచేయి కావచ్చు.

యుద్ధకారకులను వ్యతిరేకించడంలో ఎల్లప్పుడూ సోవియట్ దేశం తీవ్రంగా కృషి చేస్తున్నది. ఈ శతాబ్దిపు నాల్గల దశాబ్దింలో, దురాక్రమణదారులను—ఇదోపియాను ఆక్రమించుకున్న ఇటలీ, చైనాపైని దండయాత్ర చేసిన సామ్రాజ్యవాద జపాన్, దండయాత్రలకు తలపడ్డ నాజీ జర్మనీ—అరికట్టమని గట్టిగా కోరిన ఏకైకదేశం, సోవియట్ దేశం. 1941-1945 విషాదకాలంలో సోవియట్ దేశ పుత్రులు రానున్నరాలకొరకు శాంతి స్వాతంత్ర్యం

త్ర్యాలను రక్షించడంలో, తమ రక్తాన్ని దారపోశారు

యుద్ధప్రచారం, వాటలమధ్య అసమానత్వం, దేశం సోవియట్ వ్యవస్థక్రింద ఆశాద్యం. తమ సామ్యవాద నీతికీ, ఆదానీలకూ యిది విరుద్ధమని సోవియట్ ప్రజలెరుగుదురు: యిది ఖట్టానుసారంగా విడదీయం.

భారత దేశ శాంతియుత, అభ్యుదయకర విదేశాంగ విధానం, సోవియట్ దేశ గౌరవాన్ని చూరగొన్నది. రెండు ఆసియా మహాదేశాలైన భారత, చైనాదేశాల సూచనపైని “పంచ శీలాలు” ప్రతిపాదించబడినప్పుడు, వాటికి తనతోచ్చాటును మొదట తెలియజేసిన దేశాలలో సోవియట్ దేశం ఒకటి.

భారత దేశం, చైనా, సోవియట్ దేశాలను బంధించే మైత్రి-వీటి ఉమ్మడి జనాభా మానవ జాతిలో అధికభాగంగావుంది—ప్రపంచ శాంతికి అచ్యుతమైన హామీలలో ఒకటిని సోవియట్ ప్రజలెరుగుదురు.

శాంతిని జయించుకోవాలి అన్న భావం, యిప్పుడు ప్రజలను సర్వత్రా పెళపర్చుకుంది. కాస్త చుట్టూ చూడండి. సోదరత్వంకొరకు, ఐక్యతకొరకు, మైత్రికొరకు నినాదాలు ప్రపంచం అన్ని భాగాలనుండి వినపడుతున్నాయి. రష్యా అర్జెంటీనా, నిజంగా ప్రపంచంలో గొప్ప ఆశను పెరిగించింది. సోవియట్ ప్రజలు పూర్వంవరేనే, శాంతియోధుల ప్రథమ శ్రేణులలో వున్నారు. అందువల్లనే నేడు, నలభై ఏళ్ళక్రితంలాగనే అన్ని ఖండాలలోనూ యీ మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

రష్యా చెప్పతోంది : శాంతి !

శాంతి !

శాంతి !

బి. అగ్రనోవ్‌స్కి

వైలాది సంవత్సరాలనుండి మానవజాతి పరిష్కరించబడినట్లు చెబుతారు. పున్న దుర్భర సమస్యలలో ప్రప్రముఖమైన ప్రభు సమస్య ఆహార సమస్య. ప్రజలందరికీ తినడానికి చికింత ఇవ్వగలగడమన్నది. పూర్వపు రష్యాలో ఇదొక సర్వర సమస్యగా వుండేది.

భూగోళ విస్తీర్ణంలో ఆరవవంతు అక్రమించుకొనివున్న వ్యాపసాయిక దేశం రష్యా, ప్రపంచమొత్తాన ఉత్పత్తి అవుతున్న ధాన్యపు పంటలో అయిదవవంతు ధాన్యదుల పండిస్తున్న దేశం. ఐరోపా, ఆసియా దేశాలలో రష్యా గోధుమలు సమృద్ధంగా ఆరగించబడుతున్నప్పుడు తన ప్రజలకు తగినంత రొట్టెను, తినడానికి తిండిని సమకూర్చలేక పోవడమన్నది సమృద్ధి కంటే కాంపొవట్టు. జ్ఞానం దేశాన్ని కూకటి వేళ్ళతో పడేపడే పెకలించి, పిల్చి పిప్పిచేసినది. ఎందలాది, వేలాది ప్రజ 1891 లో ఆకలిమంటలకు ఆహుతైవారు.

“ఎందుకు ప్రజలు ఆకలికి అహుతి కావలసి వచ్చింది”దన్న ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ, ప్రసిద్ధ రష్యా రచయిత లియోటాల్‌స్టాయ్ ఇలా వ్రాశారు : “మాకు (ఉన్నత వర్గాలకు) తిండి మిక్కుటమై, ప్రజలు ఆకలికి ఎర కావలసి వచ్చింది. ఏ ప్రజలకైనా, ఇటువంటి పరిస్థితులలో పనిచేయకలగ్గనప్పుడు, ఆకలికి ఎర కాకపోవడమన్నది సాధ్యమేనా? అంటే, వారినుండి, వారిని పిండి ఇంతగా పన్నులు వసూలు చేయబడుతున్నప్పుడు, ఒకవైపు తగినంత భూమి లేకున్నప్పుడు, ఉన్న భూమి నిర్లక్ష్యం చేయబడి, కర్మశంగా దీడు పెట్టబడి వున్నప్పుడు, దారుణంగా శ్రమించవలసివున్నప్పుడు, ఆ శ్రమ ఫలితం, పెట్టుబడిదారుల చేత కబళించవేయ బడుతున్నప్పుడు, నగరాలలోని గ్రామీణ కేంద్రాలలోని కలిగినవారు కొల్లగొట్టుకుంటున్నప్పుడు ప్రజలకు మిగిలేది చల్లారని ఆకలికాక మరేమిటి?” ఆ ఆకలి, “ఉత్పత్తి దారుల, పరాన్నధుక్కుల” అస్త్రత్వ కారణంగా సృష్టించబడినదని వ్రాశారు టాల్‌స్టాయ్. టాల్‌స్టాయ్, రలవారు తమ రప్పును బహిరంగంగా ప్రజలముందు గుర్తిస్తారని, “తాము సవరించేస్తున్న గుర్రాన్ని దిగి, తమరై చాము నడవడం” ప్రారంభిస్తారని, ప్రజల కష్టంమీద బ్రరకడం, కొల్లగొట్టుక తినడం మానేస్తారని అభించారు. అయితే అట్లా జరగలేదు. ప్రజలయొక్క ఓర్పుకు, సహనానికి అంతులేకపోయింది. అది సర్వం ఊయమై, ప్రజలు రమమీద స్వారీ చేస్తున్నవారిని కూలద్రోయడానికి నిశ్చయించుకొన్నారు. అందుననే, అన్యాయాన్ని అంతమొందించటానికి, అసమానతలను, పీడనను

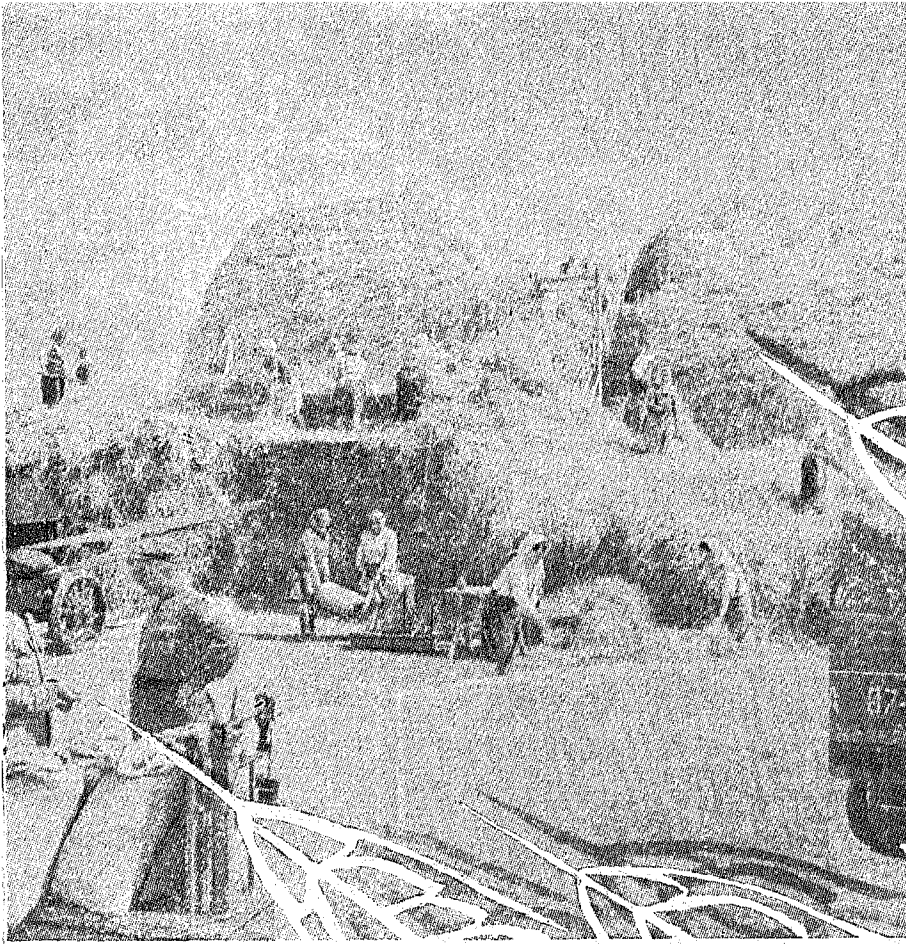
నిర్మూలించటానికి, ఆ క రి
గొన్నవారికి రొట్టె నివ్వాలన్న
పురాతన సమస్యను పరిష్క-
రించడానికి ఉ ద్య మి స్తు న్న
ప్రపంచమహాత్తర విప్లవంలో
బాదులు తీరారు.

కిష్ట సమస్య

కొద్ది సంవత్సరాల స్వల్ప
కాలంలో పరిష్కరించటానికి
అలవి కాని జటిల సమస్యే
కావచ్చు. భూమి, కర్మాగ-
రాలు, గనులు ప్రజల ఆ స్తి
అయినాయి. అంతమాత్రంతో
సత్వరాహారసమస్య పరిష్క-
త ము కాజాలదు, కా గా
నిరసంపదల పెంపొందించ
డాన్ని గురించి చెప్పవలసినది
లేదు.

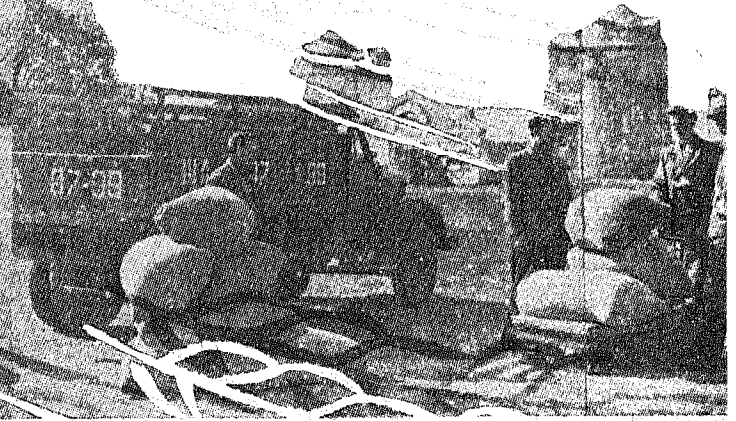
విప్లవం తరువాత, పది
సంవత్సరాలకల్లా, సోవియట్
దేశం యుద్ధ విధ్వంసం
నుండి కోల్పోని, మొదటి
ప్రపంచ యుద్ధానికి పూర్వపు
మేరకు ధాన్యాన్ని ఉత్పత్తి
చేయగలిగినది. ధాన్యాదుల
ఎగుమతులు చాలా ప ర కు
తగ్గించబడినప్పటికీ, పరాన్న
భుక్కులు, పెద్ద పెద్ద భూస్వా-
ములు, రైతాంగ శ్రమ పలి-
తాన్ని కబళించేవారు చూప
రహితమైనప్పటికీ, రొట్టె
కొరత ఇంకా ఎంతో దారుణం
గానే ఉంది. ముఖ్యంగా ఈ
రొట్టె కొరతకు, జేమానికి
సగరాలు ఎక్కువగా గురియై-
నవి. పారిశ్రామిక ప్ర గ తి
వల్ల, పట్టణాల జనాభా ఎంతో
పెరిగిపోయింది. పెరు గు-
తున్న పట్టణ జనసంఖ్యకు
తగినట్టు గ్రామాల నుంచి
ధాన్యాదుల సరఫరాల పరిమి-
తు ల లో పెరుగుదలలేదు;
కాగా ఈ సరఫరాలు, విప్లవ
పూర్వపు స్థాయికి 50 ప్రతిశతి
మేరకు పడిపోయినవి.

ఒక సమిష్టిక్షేత్రపు ముంగిట, నూర్పులు

దానికి, వ్యవసాయ పన్నుద్భావక స్థాయిని అధికతరం చేయగలగడానికి, ఆ “బలవంతులైన” రైతులు వ్యవసాయ కూలీలను పెట్టుకొనవలసి వస్తుంది. తమకన్న తక్కువ “బలవంతులైన” రైతులనుండి భూమి ఖరీదు చేయవలసి వస్తుంది. ఇది మళ్ళీ అన్యాయానికి దారితీసి, సంపదల నొకవంకకు, దారిద్ర్యాన్ని ఇంకొక వంకకు తేక తప్ప దని; పునరావృతమయ్యే అమెరికా విధానపు అనుసరణమని విస్పష్టమైనది.

పనిదిన-ప్రమాదాన్ని బట్టి ఛాన్సుపు పంపకం

దేనికి మరి : రైతులు ఇదివరకటికన్న ఎక్కువగా ధాన్యాన్ని వినియోగించుకోవడం మొదలైంది. వాళ్ళు మంచితిండి తింటున్నారు. ఎంతోమంది రైతులు గ్రామాలను విడిచిపెట్టి, పట్టణ ప్రాంతాలలోని కార్మికవర్గంలో చేరిపోయారు. “అమ్మకా”నికని వచ్చే పంట, చిన్న చిన్న కమతాల కలిగివున్న రైతు కుటుంబాల సంఖ్య 15,000,000 నుంచి 25,000,000 పెరిగిపోవడంతో చాలావరకు పడిపోయింది. స్వల్ప పారిశ్రామికీకృత విధానం ఎంత అవివేకవంతమైనదో అప్పుడు విస్పష్టమైనది; అది వ్యవసాయ యంత్ర ప్రవేశానికి ఎంత మాత్రం చోటివ్వదు. నీటి వనరుల విస్తరణగానీ, వ్యవసాయ సాంకేతిక ప్రవీణుని సేవల వినియోగించుకోవడానికానీ సుముఖం కాదు, ఆ చిన్న కుటుంబం అమ్మకానికి ధాన్యాన్ని అదనంగా కలిగివుండడమన్నదే అరుదు.

ఈ పరిస్థితిలో మరి మార్గాంతర మేమిటి? ఎన్నెన్నో ఉపాయాలు, కొత్తకొత్త యోజనలు ప్రతిపాదించబడ్డాయి. కొందరు కార్యశీలురైన రైతులకు సంపదలను కూడబెట్టుకోవడానికి ఆవకాశాలను కల్పించాలని, దానివల్ల వారి ఉత్పాదనసామర్థ్యం పెరిగి పూర్వపు భూస్వాములను అధిగమించగలరని, వారు యంత్రాలను, రసాయనికపు ఎరువులను ఖరీదుచేసి ‘అమ్మకానికి కూడా’ ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేస్తారని సూచించారు. దీనికి అమెరికా ఉదాహరణ పేర్కొనబడింది. అయితే ఆ రైతులు, ఎక్కువగా సంపన్నులు కావ

కమ్యూనిస్టు పార్టీ, సోవియట్ ప్రభుత్వము ఈ “మార్గాంతరాన్ని” తిరస్కరించక తప్పలేదు. మిగిలినదల్లా ఒకేఒక మార్గము, లెనిన్ సూచించిన సహకార పథకం, వ్యక్తిగతంగా వ్యవసాయం చేసుకొంటున్న చిన్నచిన్న రైతు కుటుంబాలను పెద్ద సహకార (సమిష్టి) క్షేత్రాల క్రింద సంఘటిత పరచాలన్న పథకం. ఈ పథకాన్ని, సోవియట్ దేశ కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆచరణలోకి తీసుకవచ్చింది.

ఈ సమిష్టి క్షేత్రాలకు ట్రాక్టర్లు, ఎరువులు ఇవ్వబడి, వ్యవసాయానికి నీటి వనరులు కల్పించబడ్డాయి. భవన నిర్మాణానికి ప్రభుత్వంనుండి ఋణాలు ఇవ్వబడ్డాయి.

వ్యవసాయ సమిష్టికరణానికి రైతులు కొనసాగించిన బచ్చిక ప్రజా ఉద్యమం తరువాత మూడు సంవత్సరాలకు, ఛాన్సోత్పత్తి ఒక స్థాయినందుకొని, అమ్మకానికి వచ్చే ఛాన్సుము 100 ప్రతిశత పెరిగి, 1913 నాటి ప్రమాణమునకు వచ్చినది.

ఖరీ-ఎత్తున యాంత్రీకృతమైన సమిష్టి క్షేత్రాల, ప్రభుత్వ క్షేత్రాల వ్యవసాయ విధానపు, ఇంకొకవిధంగా చెప్పాలంటే “ఛాన్సు, మాంసోత్పాదక కర్మాగారాల” ప్రయోజనాలు, మరి ముఖ్యంగా యుద్ధ కాలంలో, గ్రామీణులన్నీ నిర్మానుష్యం చేయబడి, దక్షిణాగిలోని సారవంతమైన ప్రాంతాలను పాసి స్టులు ఆక్రమించుకొన్నప్పుడు విస్పష్టం కాజొచ్చాయి. పరిస్థితులకు ఎదురీడ గలగడ మేగాకుండా,

సామ్యవాద వ్యవసాయ విధానం ప్రజలయొక్క, సైన్యంయొక్క, పరిశ్రమయొక్క అవసరాలను తీర్చగలిగింది.

అయితే 1953 లో, ఇంత విజయవంతమైన పాత్రను ధరించిన గ్రామాలు నగరాలకంటే ఎంతో వెనుకబడి, దేశంలో పెరుగుతున్న ఆవశ్యకతల కనుగుణంగా వ్యవహరించలేకపోవడం గుర్తించబడింది. సోవియట్ ప్రజల జీవనప్రమాణం అధికతరమై, కొనుగోలు శక్తి పెరిగింది. జననసంఖ్య క్రమానుగతీకంగా పెరుగుతూ, మరణ సంఖ్య నన్నుగిలుతున్నది. వ్యవసాయకోత్పత్తిని అధికం గావించడానికి తీవ్ర చర్యలు తీసుకొనవలసి వచ్చింది. అప్పుడు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొనబడినవి ?

వ్యవసాయపు పన్ను తగ్గించబడినది, నమిష్టి క్షేత్రదారులు ఉత్పత్తిచేసిన సరఫరా చేసిన వస్తువులకు ప్రభుత్వ ధరలు పెంచబడినవి. గ్రామాలకు అత్యధికంగా యంత్రాలు సరఫరా చేయబడ్డాయి. ఉదాహరణకు, 1931 నుండి 25 సంవత్సరాలలో గ్రామాలకు 1,375,000 ట్రాక్టర్లు అందజేయబడితే, ఒక్క ఆరవ వంశవర్ష ప్రణాళికా కాలంలోనే వాటికి 1,65,000 ట్రాక్టర్లు (15 శాతక శక్తి కలిగిన ట్రాక్టర్లు) అందజేయబడ్డాయి.

కడపట, అనల్పమైన, వ్యవసాయ నిధులు (ఇంతవరకు నాగలి తాకని వీడు భూములనుండి) తరచబడ్డాయి. పూర్వపు రష్యాలో సాగుబడి ప్రాంతాల విస్తీర్ణం 118,000,000 హెక్టార్లే. అంత భూమిని సాగుబడిక్రిందికి తీసుకరావడానికి ప్రజలు శతాబ్దాల తరబడి శ్రమించవలసి వచ్చింది. సోవియట్ ప్రజల కార్యదీక్ష, ఉత్సాహము, వారి అధీనంలో వున్న శక్తివంతమైన యంత్రాలు అభినందనీయమైనవి, 35,000,000 హెక్టార్లకు పైగా (జారు కాలపు రష్యాలోని మొత్తపు సాగుబడి భూమిలో 13 వ వంతుకు) భూమి 3 సంవత్సరాలలో, కొత్తగా సాగుబడిక్రిందికి తీసుకరాబడింది.

దీనివల్ల అపూర్వమైన పంటవచ్చింది. అమ్మకానికి విడుదలచెయ్యను 55,000,000 టన్నుల ధాన్యం రావడంతో, ప్రజలయొక్క అవసరాలకు పోను, పెద్ద ఎత్తున దేశం ధాన్యాల నిలువచేసుకొన గలిగింది.

పూర్వపు రష్యా సామెత ఒకటి ఉన్నది: "అన్నిటికీ రాజు రొట్టె"నని. ఇప్పుడిక ధాన్యోత్పత్తి ఉన్నత స్థాయికి తీసుకరాబడినది గాబట్టి, సోవియట్ ప్రజలు ఎంతో అభివృద్ధి చెందిన పెట్టుబడి దారీ దేశం, అమెరికాను, వరుసాపాటి ఉత్పత్తిలో అధిగమించడానికి పూనుకొన్నారు.

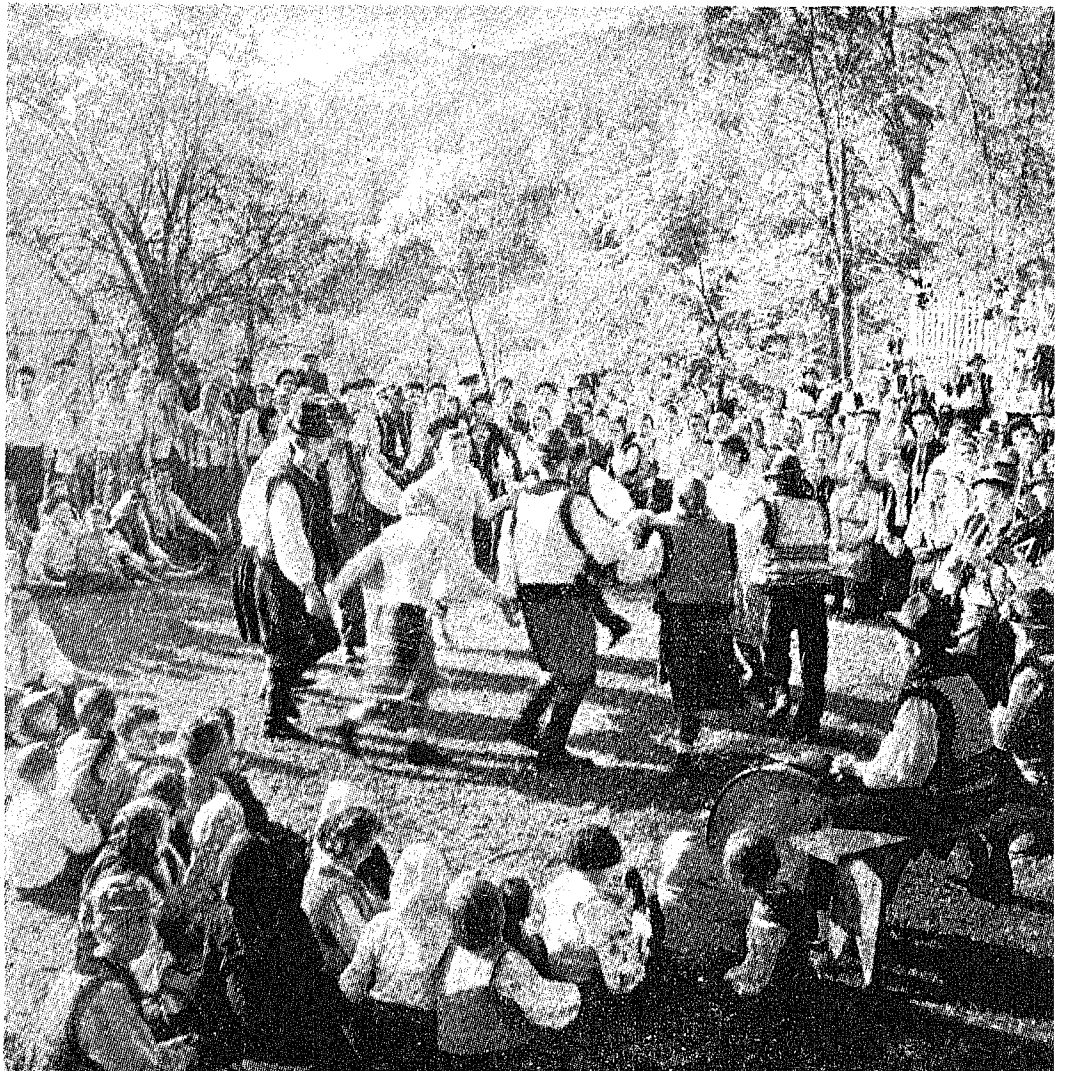
1960-61 వాటికి సోవియట్ దేశం, అమెరికాను పాలు, వెన్న ఉత్పత్తిలోనేకాక, ఎందువల్లనంటే ఇది అంతకుముందే అంచనాల అతిక్రమించగలుగుతుంది కాబట్టి, మాంసోత్పాదనలోను అధిగమించడానికి అంచనాలు వేయబడ్డాయి.

1931లో, అఖిలభారత జాతీయ కాంగ్రెస్ మహాసభ కదాచీ నమావేళ తీర్మానంలో, ప్రజలు దోపిడికి గురికాకుండా దోసిడిని అంతమొందించాలంటే, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యంలో లక్షలాది టుదార్లు నిజమైన ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం అంతర్గర్భితమై ఉండాలని ఉద్ఘాటించింది.

నిజమైన ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం, పీడననుండి విముక్తి, కార్మిక వర్గాలకు దుర్భరమైన దారుణ నిరుద్యోగ నిర్మూలన, సోవియట్ దేశంలో సాధించబడ్డాయి గాబట్టి, సోవియట్ దేశంలో ఊధార్లు లేరు.

ఆకలిని, రేమిని, ఆస్థిరత్వాన్ని తుడిచిపెట్టి, సోవియట్ ప్రజలు ఆ తరువాత సర్వ సమృద్ధమైన వస్తు, సాంస్కృతిక సంపదల, ప్రతి వ్యక్తియొక్క సకలావసరాలను సిద్ధింపజేయ్యటానికి బిలుగా సృష్టించడానికి కృషి చేస్తున్నారు. ఈ లక్ష్యసాధనకు ఉద్యమించబడినదే మహత్తర అక్టోబరు విప్లవం.

ట్రాన్సు కార్పేటయాలో పంటకోత వేడుకలు

ప్రపంచాన్ని కట్టెల్లో పది మహాత్మర దినాలు

అమెరికన్ ప్రతికా రచయిత జాన్ రీడ్ (1887-1920) అక్టోబరు సామ్యవాద విప్లవ చరిత్రాత్మక ఘటనలను కళ్ళారా చూశారు. ఆ ఘటనలను గురించి ఆయన ఒక గ్రంథాన్ని వ్రాశారు.

తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పతనం*

బుధవారం, నవంబరు 7. నేను చాలా ఆలస్యంగా లేచాను. నెవ్స్కి గుండా నేను వెళ్తుంటే పిటర్-పాల్ నుండి శతఘ్ని గర్జనలు వినిపిస్తున్నాయి. ఆ రోజు చలిగా వుంది. స్టేట్ బ్యాంక్ ఎదుట, బాయ్ నెట్లు గురిపెట్టి కొందరు సైనికులు మూసివున్న తలుపుల ఎదుట నిలుచున్నారు.

“మీరేవత్తం? ప్రభుత్వపతనమా?” అని అడిగాను.

“మరి ప్రభుత్వానికి లేదు” అన్నాడతను పండ్రిగిలింపి, స్లావా బోగు! దేవుడు కీర్తిసియుడగుగాక!” అన్నాడు. అతని నుండి నేను రాబట్టుకోగలిగింది యింతే.

స్ట్రీట్ కార్లు నెవ్స్కి-లో పరుగెత్తుతున్నాయి. ప్రిలు, పురుషులు, చిన్న పిల్లలూ దొరికినదానినల్లా పట్టుకుని వ్రేలాడు

“తకాల భవనం స్వాధీనం చేసుకొనుట.” ప్రతి చిత్రణ: వి. సెరోవ్.
(సోవియట్ దేశ కళా పరిషత్తు తృతీయ ప్రదర్శన నుండి)

జాన్ రీడ్

తున్నారు. దుకాణాలు తెరిచివున్నాయి, అంతకుముందురోజు వున్న దానికంటే వీధుల్లోని జనంలో అశాంతి తక్కువగా వున్నట్టుంది.

రహితచి పుత్ర (బోల్షివిక్ పార్టీ వార్తా పత్రిక) కొన్నాను. అమ్మకం జరుగుతోన్న వార్తాపత్రిక యిది ఒక్కటేలాగుంది. కాపీవటి తరవాత, డియాన్ వాత ప్రతికోసం ఒక సైనికునికి 50 కోపెక్కులు చెల్లించాను. రుస్సుకయా ఒలియా యొక్క ఆక్రమించుకున్న కార్యాలయంలో పెద్ద పెద్ద కాగితాలమీద అచ్చువేయబడిన బోల్షివిక్ పత్రికమీద పెద్ద శీర్షికలున్నాయి: “కార్మిక, సైనిక, కర్షక సోవియట్లతో అధికారమంతా! శాంతి! రొట్టె! ఖామి!”

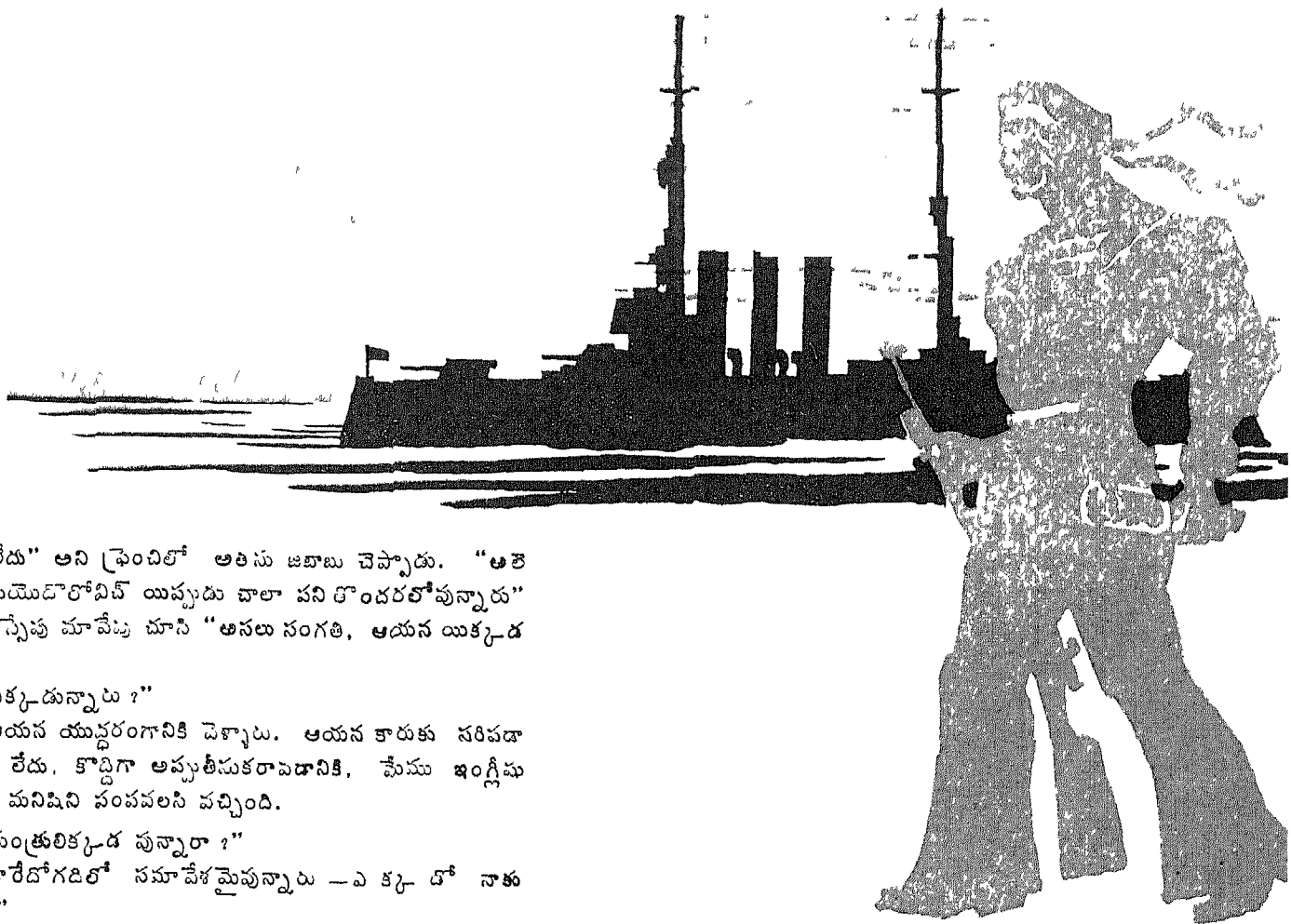
మోర్స్కయా మూలను మెన్షివిక్ ఒబొరో నెత్తే, తన పార్టీ సైనిక విభాగపు కార్యదర్శి అయిన కేప్టన్ గొంబెర్ ఎదురయ్యాడు. నిజంగా తిరుగుబాటు జరిగిందా అని అతనిని నేనడిగితే, ఆయన భుజాలు ఎగువపేసి జవాబిచ్చాడు. “కోర్ప్ట్ జువెత్! దేవుడికే తెలియాలి! బోల్షివిక్కులు బహుశా అధికారాన్ని చెక్కుబెట్టుకుంటారేమో. కాని మూడురోజులకు పైగా దాన్ని నిలబెట్టుకోలేరు. ప్రభుత్వాన్ని నడవడానికి వాళ్ళకు మనుషులు లేరు. వాళ్ళను ప్రయత్నించడం మంచిదేమో—వాంకో వాళ్ళవని ఆఖరైపోతుంది....”

అర్మిర్లాయ్స్కి గుండా మేము పింటర్ భవనం వేపు వెళ్ళాము. భవనపు చోతుకు వెళ్ళే శ్రోవంబ్రిటిని కాపలాభటులు మూసివేశారు. పడమటి చివరను అడ్డంగా సైనికులు కాపలా కాస్తున్నారు. అశాంతితో పౌరులు వారిని చుట్టుముట్టి వున్నారు. భవనం నుండి ముందు వాకిట్లోకి కలపను మోసుకవచ్చి ముఖవ్వారం ఎదుట కుప్పవేస్తున్నట్టుగా కనిపించే దూరానవున్న సైనికులుతప్పితే, అంతా ప్రశాంతంగా వుంది.

ఈ కాపలా సైనికులు ప్రభుత్వపతనంవారో, సోవియట్ పతనంవారో మాకు తెలియలేదు. స్కోర్లీనుండి తెచ్చిన మా కాగితాల వల్ల లాభంలేకపోయింది; అందువల్ల మేము ప్రముఖులవలె ఇంకో వేపునుండి వెళ్ళి, మా అమెరికన్ పాస్ పోర్టులుచూపించాము. “అధికార నగబంద్య వ్యవహారాలు” న్నాయంటూ. లోవలికి చెళ్ళగలిగాము. భవనద్వారంవద్ద అదే పాత స్వైత్ డిజిరీ వున్నారు, ఎర్రని, బంగారు కాలర్లుగల బ్రాన్ గుండీల నీలపు యూనిఫారాలతో; మర్యాదగా వారు మా కోట్లనూ, హాట్లనూ తీసుకున్నారు. మేము మేడమీదికి వెళ్ళాము. జాలరులు లేకుండా వున్న వసారా విషాదపు వాతావరణంలోనుండి, చీకట్లో కొద్దిమంది నౌఖర్లు తిరుగులాడుతున్నారు. కెరెన్ స్కీ-వున్న గదికి ఎదురుగుండా యువకుడైన ఒక అధికారి ముందుకు వెనుకకు వచారీ చేస్తున్నాడు. మీసం మెలిపెడుతూ, మంత్రి-అధ్యక్షుణ్ణి దర్శించవచ్చునా అని మేమతనిని అడిగాము. అతను వివరముడై తన జోళ్ళను నేలకు తాకించాడు.

* సంక్షిప్త రచన

“లేదు” అని ఫ్రెంచిలో అతను జవాబు చెప్పాడు. “అతె గ్లాండర్ ఫియెడోలోవిచ్ యిప్పుడు చాలా పని తొందరతోవున్నారు” అతను కాస్తేపు మావేపు చూసి “అసలు సంగతి, ఆయన యిక్కడ లేరు”

“ఎక్కడున్నారు?”

“ఆయన యుద్ధరంగానికి వెళ్ళాడు. ఆయన కారుకు సరిపడా గాటాలైన్ లేదు, కొద్దిగా అప్పుతీసుకరావడానికి, మేము ఇంగ్లీషు ఆసుపత్రికి మనిషిని పంపవలసి వచ్చింది.

“మంత్రులిక్కడ వున్నారా?”

“వారేదోగదిలో సమావేశమైవున్నారు — ఎక్కడో నాకు తెలియదు.”

బోలిషిక్కులు ఏస్తున్నారా?

“అవును, తప్పుకుండా, వాళ్ళు వస్తున్నారు. వారు ఏస్తున్నారని ప్రతినిమిషమూ నాకు బిలిఫోనులో కబురు వస్తోంది. కాని మేము సిద్ధంగానే వున్నాము. భవనానికి ఎదురుగుండా మాకు యంకర్లున్నారు, ఆ తలుపుకావల.”

“మేమక్కడికి వెళ్ళవచ్చునా?”

“లేదు, వెళ్ళకూడదు. అనుమతిలేదు.” హఠాత్తుగా అతను అందరితో కరచాలనంచేసి వెళ్ళిపోయాడు. మేము ఆవెళ్ళకూడదన్న తలుపువేపుకు వెళ్ళాము. తార్కాలికంగా ఒక హాలును విభాగించిన ఒక అడ్డంపుంది, వెలువలను తాళంవేసివుంది. ఆవలవేపున గొంతు కలు వినిపిస్తున్నాయి, ఎవ్వరో నవ్వుతున్నారు. ఇది తప్పితే యీ పాతభవనపు విశాలమైన ప్రదేశాలు స్మశానశాంతికో నిండివున్నాయి. ముసలి ష్వెయిత్ జర్ పరుగెత్తుకువచ్చాడు. “కాదు కాదు, బరికా, మీరక్కడికి వెళ్ళకూడదు.”

“తలుపు తాళంవేసివున్నదెందుకు?”

“సైనికులను రోపల వుంచడానికి” అని అతను జవాబు చెప్పాడు. కొద్ది నిమిషాల తరవాత, టీ పుచ్చుకోవడం గురించి ఏదో చెప్పాడు చెప్పి మళ్ళీ హాలువేపుకు వెళ్ళిపోయాడు. మేము తలుపు తెరిచాము.

రోపల యిద్దరు సైనికులు కావలా కాస్తున్నారు. కాని వాళ్ళేమీ అనలేదు. నడవ చివరను ఒక పెద్ద అలంకృతమైన గది వుంది. దానికి బంగాలు మలామాచేసిన చూరులూ, పెద్ద నృటికతో చేయ బడిన గాజుకుప్పెలు వున్నాయి. దానికావల చిన్నగదులు చాలా వున్నాయి. వాటికి నల్లని కర్రకావడం చేసివుంది. నేలకు యిరు వేపులా మురికి పక్కల వరుస, దుప్పట్లు పడివున్నాయి. వీటిమీద అప్పుడప్పుడు వచ్చే సైనికులు పడుకుంటారు. ప్రతివోటా సిగరెట్ల పీకటూ, రొట్టెముక్కలూ, బట్టలూ, ఖరీదైన ఫ్రెంచి లేబుళ్ళుగల

భాళి సీసాలూ పడివున్నాయి. యంకర్ పాతకాలబటు సంబంధించిన ఎర్రని ఘజీర్తులుగల సైనికులు అధిక సంఖ్యలో పొగాకు పొగ, స్నానం చెయ్యని మనుష్యుల వాతావరణంలో తిరుగులాడుతున్నారు. ఒకని దగ్గర తెల్ల బర్గండీ సీసావుంది. ఇది రాజభవనపు నిలవల నుండి సంగ్రహించినదని స్పష్టం. మేము బోతూ వుంటే వాళ్ళు మమ్ములను అశ్రర్యంతో చూశారు. ఒక గదినుండి యంకో గదికి మేము సాగిపోయాము. చివరికి మేము పెద్ద ప్రభుత్వ శకటాల సముదాయం వద్దకు వచ్చాము. వాటి పొడవాటి మురికి కిటికీలు చౌకు వేపుకు వున్నాయి.

ఆ సలంఅంతా పెద్ద సైనికావాసంగా వుంది. దాని నేల, గోడలనుజట్టచూస్తే కొన్ని వారాలుగా యిది యీ విధంగా వుందని స్పష్టం. మెషీన్ గడ్లు కిటికీలపైకి ఎక్కించ బడ్డాయి. రైఫిళ్ళు పక్కలమధ్య దాచబడ్డాయి.

కాస్తేపు మేము కిటికీవద్ద నిలుచున్నాము, రాజభవనానికి ఎదుటనున్న చౌకువేపు చూస్తూ. ఇక్కడ పొడవాటికోట్లు వేసుకుని వున్న యంకర్ల మూడు కంపెనీలు ఆయుధపాణులై వున్నారు. పొడవుగావున్న చురుకైన ఒక ఉద్యోగి — తార్కాలిక ప్రభుత్వపు ముఖ్య సైనిక మంత్రి స్టాన్ కీవిచ్ గా యాయనను నేను గుర్తించాను — వారి నుద్దేశించి ప్రసంగిస్తున్నాడు. కొద్ది నిమిషాల తరవాత రెండుకంపెనీలు తటాలున ఆయుధాలను భుజాలపైని వేసుకుని, మూడు నినాదాలను అరిచి చౌకుకు మధ్యగా వెళ్ళిపోయారు. రెడ్ ఆర్ప్ గుండా ప్రకాంతమైన నగరంలోనికి అదృశ్యమవుతూ.

“వారు తెలిఫోన్ ఎక్స్ చేంజ్ ని పట్టుకోబోతున్నారు” అన్నా రొకరు. ముగ్గురు కేడిట్లు మా ప్రక్కను నిలుచున్నారు. మేము సంభాషణలోనికి దిగాము. సైన్యంనుండి రాము పాతకాలల్లో చేరా మని వారు చెప్పారు. కాని యిప్పుడు వారు ఆదికారులుగా వుండా

మనుకోవడంలేదు, ఇప్పుడు అధికారులంటే ఎవ్వరికీ యిష్టంలేదు గాబట్టి. ఏమి చెయ్యడమో వారికి తోచినట్టుగా లేదు, వారు సుఖంగా లేరన్నది స్పష్టం.

కాని తొండ్రోనే వారు డంబాలకు దిగారు. “బోల్లివిక్కులు వస్తే ఎలాపోరాడాలో వారికి మేము చూపుతాము, వాళ్ళు పోరాటానికి సాహసించారు, వారు పందలు. కాని మా బలం సన్నగిల్లినట్లయితే, ప్రతిఒక్కడూ తనకోసం ఒక తుపాకీగుండును దాచుకుంటాడు....”

ఈ సమయంలో, దగ్గర్లోనే రైఫిలు కాల్పుతోన్న శబ్దం వినిపిస్తోంది. ఛాకులో అందరూ పరుగెత్తడం మొదలు పెట్టారు, బొమ్మల్లా పడిపోతున్నారు. ఇబ్బోవ్చికి మూలల్లోనిలబడి అన్ని వేపులకూ దొడుతీస్తున్నారు. లోపల అంతా గగ్గోలుగావుంది. సైనికులు అక్కడికి యిక్కడికి పరుగెత్తుతున్నారు, తుపాకులు, రైఫిలు బెల్లులు లాక్కుంటున్నారు. “ఇదుగో వాళ్ళు వచ్చారు! ఇదుగో వాళ్ళు వచ్చారు!”....అని కేకలు వేస్తున్నారు. కాని కొద్ది నిమిషాలలో మళ్ళీ అంతా ప్రశాంతమైపోయింది. ఇబ్బోవ్చికి తిరిగి వచ్చారు, వడుకునివున్నవారు చేచి నిలబడ్డారు. రెడ్ ఆర్ప్ గుండా యంతర్లు కనిపించారు, వారి నడకలో కాస్త తొట్రుబాటు కనిపిస్తోంది. వారిలో ఒకరిని యిద్దరు సాయంపట్టి తీసుకవస్తున్నారు.

మేము రాజ భవనంనుండి బయలుదేరినప్పటికీ ఆలస్యం అవుతోంది. ఛాకులోని కావలా సైనికులందరూ అదృశ్యమైపోయారు. పెద్ద అర్థ చంద్రాకృతిలో వున్న ప్రభుత్వ భవనాలు నిర్మానుష్యంగా కనిపిస్తున్నాయి.

మేము మళ్ళీ మోరస్కయా వద్దకు వచ్చినప్పుడు చాలా చీకటిగా వుంది, నెవ్స్కి మూలనుగల మిణుకుమిణుకు మంటోన్న వీధి దీపం తప్పితే. దీని దిగువను ఒక పెద్ద సాయుధమైన రేసింగ్ ఇంజిన్ గల మోటారుకారుంది. నూనె పొగ దానినుండి బయటికి వస్తోంది. ఒక చిన్న కుర్రాడు ఒక ప్రక్కను ఎక్కి మెషిన్ గన్ జారెల్ గుండా చూస్తున్నాడు. సైనికులు, నావికులు చుట్టూరా నిలబడ్డారు, వాళ్ళు దేనికోసరమో వేచువున్నట్టుగా వుంది. మేము రెడ్ ఆర్ప్ వరకూ మళ్ళీ తిరిగి నడిచాము. ఇక్కడ కొంతమంది సైనికులు గుమిగూడి అందంగా దీపాలంకృతమైన వింటర్ భవనం వేపు చూస్తున్నారు, బిగ్గరగా మాటాడుతున్నారు.

“కాదు, కామ్రేడ్స్, వారిపైని మనం ఎలా తుపాకులు కాల్చడం? శ్రీల సైనికదళం అక్కడ వుంది—మనం రష్యా శ్రీలపైని తుపాకులు కాల్చామని వారంటారు” అని ఒకతను అంటున్నాడు.

మేము మళ్ళీ నెవ్స్కి చేరుతుండగా మరొక సాయుధశకటం మూలనుండి వచ్చింది, ఒకతను ఎగువ భాగంపైనుండి తల ఎత్తాడు.

“రండి!” అంటూ అతను అరిచాడు. “ముందుకు వెళ్ళి దాడి చేద్దాం!”

ఇక్కడ శ్రీల్-కార్లు ఆగాయి, కొద్దిమందివెళ్ళారు. దీపాలు లేవు. కొద్దియిళ్ళ కావల మాకు ట్రాములు, గుంపులు, దీపాలు వెలిగించివున్న దుకాణాల కిటికీలు, చలనచిత్ర ప్రదర్శనల విద్యుద్దీప చిహ్నాలు కనిపిస్తున్నాయి - జీవితం మామూలుగా సాగిపోతోంది. మరిన్ స్కి నాటకశాలలో నృత్య నాటక ప్రదర్శనానికి మావద్ద టికెట్లున్నాయి. నాటకశాలలన్నీ తెరిచే వస్తున్నాయి. కాని ఆవల వాతావరణం ఉద్రేకపూరితంగా వుంది.

చీకటిలో, పోలీసు వంతెనకు స్ట్రాగనోవ్ భవనం ఎదుటనున్న కలప కుప్పలమీద మేము వడ్డాము. మూడు అంగుళాల ఫీల్డ్ గన్ ను కొందరు సైనికులు అమర్చుతూ వుండడం చూశాము. వివిధ యూనిఫారములు ధరించినవారు, ఏ లక్ష్యమూ లేకుండా వున్నారు, పోతున్నారు, చాలా కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు....

నెవ్స్కికి ఎగువను నగరంలోని వారందరూ విహారానికి వెళ్ళినట్టుగా వుంది. ప్రతిమూలను పెద్దపెద్ద గుంపులుగాచేరి తీవ్రంగా చర్చిస్తున్నారు. జాయ్ నెట్లు ఎక్కువెట్టిన డజను మంది సైనికులుగల కావలా దళాలు వీధి కూడలులలో వున్నాయి. గొప్ప ఉన్నికోట్లు తొడుక్కునివున్న ఎర్రని ముఖాలుగల వృద్ధులు వారివేపు పిడికిళ్లు దిగించి ఊపారు. అందంగా అలంకరించుకున్న శ్రీలు శాపాలు కురిపించారు. సైనికులు నీరసంగా వాదించి సమాధాన వర్షబోయారు. తొలి చక్రవర్తులైన ఒలెగ్, రురిక్, స్వియెతోస్లావ్ పేరీటనున్న వీధుల్లో సాయుధ శకటాలూ ఎగువకూ దిగువకూ తిరుగుతున్నాయి. వాటిమీద “ఆర్. యన్. డి. ఆర్. పి” (రష్యా సోషల్ డెమోక్రాటిక్ లేబర్ పార్టీ) అన్న పెద్ద ఎర్ర అక్షరాలున్నాయి. మిఖయిలోవ్ స్కిలో ఒక మనిషి ఒక పెద్ద వార్తాపత్రికల కట్టతో కనిపించాడు. వెంటనే అతనిచుట్టూ ఉద్రిక్తులైన ప్రజలు గుమిగూడారు, ఒక రూబులు, ఐదురూబుళ్ళు, పదిరూబుళ్ళు యిస్తూ జంతువుల్లాగ ఒకరితో ఒకరు పోట్లాడుతూ. అది రబొత్ని ఐ సోల్డ్. అది క్రామిక వర్గ విప్లవ విజయాన్ని యింకా జైళ్ళలో వున్న బోల్షివిక్కుల విముక్తిని ప్రకటిస్తోంది, యుద్ధ రంగంలోనూ, యుద్ధ రంగానికి వెనుక వున్న సేనకు బలవర్ధమని విజ్ఞప్తి చేస్తూ... తీవ్రమైన చిన్న నాలుగు పుటల పత్రిక, పెద్దపెద్ద అక్షరాలలో అచ్చయింది, యింకే వార్తలూ లేవు....

తరవాత, గంభీరమైన నిశ్శబ్దంతో ఊరేగింపు ఊళ్ళో తిరిగి, వింటర్ భవనం దిక్కుగా మళ్ళీ నెవ్స్కి-వద్దకు వచ్చింది.

ఇక్కడ కటికి చీకటిగా వుంది. అంతా నిశ్శేతనంగా వుంది. దీక్షబద్ధులైన కావలా సైనికులు, రెడ్ గార్డులు తప్ప. కజాకెథ్రల్ ఎదుట ఒక మూడంగులాల ఫీల్డ్ గన్ వీధి మధ్యనుంది. ప్రతి గుమ్మందగ్గర సైనికులు నిలబడి మెల్లమెల్లని గొంతులతో మాటాడుకుంటున్నారు, పోలీసు వంతెనవేపు చూస్తూ ఒక గొంతుక యిలా అంటావుండడం నేను విన్నాను : “మనం చేసింది తప్పేమో....” మూలల్లో కావలా సైనికులు త్రోవను పోయేవారందరినీ ఆపుతున్నారు. ఈ కావలావారిని చూస్తే చాలా వింతగా వుంటుంది, ఎంచేతనంటే సైనికులకు ఆధిపత్యం వహిస్తున్నది రష్యునినిగా ఒక రెడ్ గార్డ్.... తుపాకీ కాల్పులు ఆగిపోయాయి.

మేము మొరస్కయాకు వచ్చేటప్పటికి ఎవరో యిలా కేక వేస్తున్నారు : “మేము వెళ్ళి వారిని బయటికి తీసుకరావలసిందని యంతర్లు కబురు పెట్టారు!” అబ్బలు జారీచేస్తోన్న గొంతుకలు వినిపిస్తున్నాయి. ఆ కటికి చీకటిలో ఏదో ఒకగుంపు ముందుకు వెళ్తూ వుండడం మాకు కనిపించింది; అడుగుల చప్పుడూ, ఆ యుధాల చప్పుడూ తప్పితే అది నిశ్శబ్దంగా సాగిపోతోంది. మేము ప్రధమ శ్రేణులలో చేరిపోయాము.

నల్లని నదిలాగా, వీధినంతటినీ నింపివేస్తూ, పాటగాని, కులాశా

కేకగాని లేకుండా మేము రెడ్ ఆర్మీ గుండా ప్రవహించాము. నాకు ఫర్గ్ ముందరనున్న వ్యక్తి మెల్లగా యిలా అన్నాడు : “చూడండి కామ్రేడ్స్! వాళ్ళని నమ్మకండి. వాళ్ళు తప్పకుండా తుపాకులు కాల్చుతారు!” ఆరు బయట మేము పరుగెత్తడం ప్రారంభించాము. గుంపులు గుంపులుగా చేరి అరెస్టాండ్ ల కోలం వేదికకు వెనుకను హఠాత్తుగా కిక్కిరిసిపోయాయి.

“మీరెంతమందిని చంపారు?” అని నేను అడిగాను.

“నాకు తెలియదు. నుమారు పదిమందిని....”

కొంత సేపు అక్కడ వున్నాక, కొన్ని వందలమంది సేనకు మళ్ళీ విశ్వాసం ఏర్పడినట్లుగా వుంది, ఏ అడ్డూ లేకుండా హఠాత్తుగా ముందుకు వెళ్ళడం మొదలుపెట్టారు. ఊ సరికి, వింటర్ భవనం కిటికీలగుండా వచ్చిన వెలురులో, మొదటి రెండు మూడు వందలమంది రెడ్ గార్డులనీ, వారిలో కొద్దిమంది చెల్లాచెదిరైన సైనికులనూరనీ చూడగలిగాను. ఏ ట చెరువుతో ఏర్పడిన నిరోధం పైగా ప్రాకి మేము లోవలికిగంతి విజయనివాదం చేశాము, అక్కడ నిలబడివున్న యంత్రుల పారవేసివున్న రైఫిళ్ళు కుప్పమీద కూల బడుతూ. ముఖ్య ద్వారానికి రెండువేళ్ళలా తలుపులు దారుగా తెరిచి వున్నాయి, వెలుతురు బయటికి వస్తున్నది; ఆ పెద్ద కుప్పనుండి చీమ చిటుక్కుమన్న చప్పుడుకూడా రాలేదు.

ఆత్మతతో వున్న మానవతరంగంలో వాటు మేము కుడిచేపు ద్వారంలోనికి తుడుచుకుపోయాము. ఇది విలువంపుగా కట్టిన పెద్ద గదిలోనికి తెరుచుకుని వుంది. ఇది తూర్పువక్షపు సెల్లర్. దీనినుండి చాలా సడలూ, మెట్లు మొదలవుతాయి. అక్కడ చాలా పెద్ద ప్యాకేజ్ పెట్టెలు వున్నాయి. వీటిమీద వడ్డారు రెడ్ గార్డులు, సైనికులు కోపంతో, తమ రైఫిళ్ళ మడమలతో బాది విడగొట్టుతూ, వాటి నుండి తివాసీలనూ, తెరలనూ, బట్టలనూ, పోర్టిలిన్ వళ్ళాలనూ, గజా సామాన్లనూ బయటికి లాగుతూ.... ఒకడు చుట్టూరా తిరుగు తున్నాడు ఒక కంచు గడియారాన్ని భుజంమీద పెట్టుకుని. ఇంకొక నికి నిప్పుకోడి వెంట్రుకలు కనిపించాయి; వాటినితను తన బోపికి తగిలించుకున్నాడు. ఎవరో అరిచారు — “కామ్రేడ్! ఏదీ ముట్టకండి! ఏదీ తియ్యకండి! ఇది ప్రజల సొత్తు!” వెంటనే యిరవై గొంతులు కేకేస్తున్నాయి, “అగండి! మళ్ళీ అన్నీ పెట్టెయ్యండి! ఏదీ తియ్యకండి! ప్రజలసొత్తు!” మోటుగా, తొందరగా ఆ వస్తువులు మళ్ళీ ఆ పెట్టెల్లోకి యెక్కించబడ్డాయి. తమకు తామే నియమించుకుని సైనికులు కావలా కాశారు. ఇదంతా పూర్తిగా దానంతటదే జరిగిపోయింది. సడవలగుండా, మెట్లమీదుగా కేకలు మందమవుతూ వినిపిస్తున్నాయి — “విప్లవ క్రమశిక్షణ! ప్రజల సొత్తు!....”

యంకర్లు వచ్చారు, ముగ్గురు, నలుగురు మురాలుగా. విపరీతమైన పట్టుదలతో వారిని కమిటీ పట్టుకుంది. వారిని తనిఖీచేసి “ఓ, వీళ్ళు రెచ్చగొట్టేవాళ్ళు! కోర్మిలోవిస్తులు! విప్లవ శత్రువులు! ప్రజా హంతకులు!” కాని హింస యేమీ జరగలేదు, యంకర్లు హడలెత్తి పున్నప్పటికీ. వారికికూడా జేబులనిండా దోచిన చిన్నచిన్న వస్తువులున్నాయి. దీనిని వ్రాయనకాదు జాగ్రత్తగా వ్రాసుకున్నాడు, చిన్న గదిలో కుప్ప చేయబడ్డాయి.... యంకర్లు ఆయుధాలు తీసివేయబడ్డాయి. “ఇక, మళ్ళీ ఎప్పుడైనా మీరు ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా ఆయుధాలను చేపడతారు?” అంటూ కేకలు వేశాయి గొంతుకలు.

“చేపట్టు” అంటూ జబాబు చెప్పారు యంకర్లు, ఒకరి వెంట దిని ఒకరు. దానిమీదట వారిని స్వేచ్ఛగా వెళ్ళిపోనిచ్చారు.

మేము లోవలకు వెళ్ళవచ్చునా అని అడిగాము. కమిటీ సందేహిస్తున్నది. కాని పెర్ల రెడ్ గార్డ్ కచ్చికంగా చెప్పేశాడు వీలు కాదని. “అయితే మీరెవరు?” అని అడిగాడు “మీరంతా కెరెన్ స్కీరుటుంటీకులు కారని నాకేమిటి హామీ?” (మేము ఐదుగురం, ఇద్దరు స్త్రీలు).

“వజర్ స్టై, రౌపరిషీ! క్రోవ యివ్వండి, కామ్రేడ్స్!” ఒక సైనికుడు, ఒక రెడ్ గార్డ్ ద్వారంపద్ద కనిపించారు. గుంపును ప్రక్కకు తొలగమని చేయి ఊపుతూ. ఇతర గార్డులు దోయనెట్లు ఎక్కు పెట్టి వున్నారు. వారి తరవాత పొరడుస్తున్న వేసుకునివున్న ఆరుగురు ఒకరివెంటదీని ఒకరు వెళ్ళాట వీరు తాత్కాలిక ప్రభుత్వ సభ్యులు. మొదటి కిక్కిరా వచ్చాడు, అతనిముఖం పాలిపోయి వ్రేలాడివుంది. తరవాత లుతెన్ బర్గ్, విచారంగా నేలవంక చూస్తున్నాడు. తరవాత తెరెస్కో, తీవ్రంగా చుట్టూరా చూస్తున్నాడు; ఈయన మా వేపు నిశ్చలంగా చూశాడు. వాళ్ళు నిశ్శబ్దంగా వెళ్ళిపోయారు. విజయాన్ని చేపట్టిన తిరుగుబాటుదారులు చూడడానికి గుమిగూడారు. కాని కొద్దిమంది మాత్రమే కోపంగా గొణుక్కున్నారు. తరవాతను మాత్రమే మాకు తెలిసింది. ప్రజలు వారిని వీధిలో చంపాలనుకున్నారని, తుపాకులు పేల్చారని — కాని నావికులు వారినిక్షేమంగా పీటర్ పార్కు తీసుకవచ్చారని ...

మేము ఆ చల్లని, భయంకర రాత్రి వేళ బయటికి వచ్చాము. ఏవో సేరలు కదులులాడుతున్నాయి, కావలాలు కాస్తున్నారు. సదికావల, పీటర్ పార్ కట్టడం నల్లగా కాన వస్తున్నచోట, ఒక కీచుగొంతుక కేక వినిపించింది. కాళ్ళక్రిందను కాలిబాటపైని పగిలిన గచ్చువడివుంది, రాజభవనపు దోదెది. యుద్ధనాక అరోరా గుల్ల తగిలవడింది. కాల్పులవల్ల జరిగిన నష్టం యిదొక్కటే....

ఇప్పుడు ఉదయం మూడు దాటిపోయింది. నెవెస్కిలో మళ్ళీ వీధిదీపాలన్నీ వెలుగుతున్నాయి. శతమ్మి పోయింది. యుద్ధచిహ్న మల్లా మంటలచుట్టూ కూచున్న రెడ్ గార్డులు, సైనికులూ. నగరం ప్రశాంతంగా వుంది — బహుశా, దాని చరిత్రలో యంత ప్రశాంతంగా అదెప్పుడూ లేదేమో. ఆ రాత్రి ఒక్క బందిపోటు జరగలేదు, ఒక్క దొంగతనమూ జరగలేదు.

య.దార్దాలూ, సంఖ్యలూ

శ్రామిక ప్రజలకు చెందిన స్థానిక సోవియట్లలో, సోవియట్ మహిళలలో అయిదు లక్షల మందికి పైగా సభ్యత్వం కలిగివున్నారు. సోవియట్ సమాఖ్యలోని, స్వయంపరిపాలక రిపబ్లిక్కులలోని సుప్రీం సోవియట్లలో 2,209 మంది మహిళలకు సభ్యత్వం ఉన్నది. సోవియట్ దేశ సుప్రీం సోవియట్, 348 మంది మహిళా సభ్యుల కలిగి ఉన్నది.

* * *

సోవియట్ దేశ ప్రభుత్వంలోనూ, యూనియన్ రిపబ్లిక్కుల ప్రభుత్వాలలోనూ, 108 మంది సోవియట్ మహిళలు మంత్రివర్గాల ఉపాధ్యక్షరాంధ్రుగనూ, మంత్రిలు, ఉపమంత్రిలుగానూ ఉన్నారు.

అజలకు చక్కని మేది బాటి

ఎల్. ల్యూబిమోవ్

అక్టోబరు సోషలిస్టు విప్లవానిగాక, పిబిఎస్ బూర్జువా విప్లవాన్నిగూడా నింపించిన రష్యన్ సమాజపు పూర్వకాంక్ష వరకు పుట్ట పెరిగినవాని నేను. మాత్రం రాజ దర్బారులో గొప్ప హోదాను కలిగి వుండేవారు జారు టరిపున రష్యన్ సామ్రాజ్యంలోని సువిశాల ప్రాంతాలను పరిపాలిస్తూ ముఖ్యమైన ఉద్యోగాలను ఆయన నిర్వహించారు. మా బంధువుల్లో అనేకులు (30కి తరపువారు, తల్లి తరుపువారు) గూడా రాజ దర్బారులో గొప్ప పదవుల్లో వుండే వారు. అంతా ఉన్నత పరిపాలక జరిగికి చెందినవాళ్ళు. కురీర సంశస్టులకొరకు ప్రత్యేకంగా సమవయముగా వుండిన ఒక పారశాస్త్రో నా విద్యాభ్యాసం జరిగింది. మేమంతా "పాలక పర్లామెంట్" చెందినవార మనీ యావత్తు కష్టాలు పరిపాలిస్తామని ఆ విద్యాసంస్థ మాకు నూరిపోసింది.

యూనైటెడ్ ప్రపంచంపట్ల నాభావాలు యెలా రూపొందాయి, విప్లవంపట్ల నా నైఖరి మెలాగుండేది అన్న విషయాల తెలియజేయడానికి ఇది చాలనుకుంటాను.

1919 లో నేను 16 సంవత్సరాల వయసు ఉండగా నా తలివంద్రురూ. నేను విదేశానికి వలసపోయాను. అక్కడ నేను దాదాపు ముప్పై సంవత్సరాలపాటు మా ఊరికి చెందినవారి మధ్యనే నివసిస్తూ, విప్లవాన్ని ద్వేషించసాగాను. మా దేశంలో ఏర్పడిన సాంఘిక వ్యవస్థ తాత్కాలికమైందేనీ, త్వరలో అంతరించి పోతుందనీ ఆస్తా వచ్చాను.

ఇలాంటి భావాలతో యెంతోకాలం వుంటూ వచ్చినప్పటికీ, చివరికి దేశానికి తిరిగి వచ్చాను. విప్లవాన్ని అంగీకరించాను. అది నా దేశ ప్రజలకేగాక, యూవత్తు మానవాళికి కలుజేస్తున్న మహత్తర లాభాన్ని గుర్తించాను.

అటువంటి యెలా సంభవమయింది ?

సరిగా అనే విషయాన్ని నేనిప్పుడు చెప్పరుకుకున్నాను. ఎందుకంటే, నాతో వచ్చి యీ పరిణామం నా ఒక్కని భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన విశిష్టతలకే మాత్రమే కాదు. సాలాగనే తమ ప్రజలనుండి కొంతకాలంపాటు దూరమైపోయిన అనేకవేల రష్యన్ల కథకూడా యిదే.

విదేశాలలో గడిపిన జీవితంతోను, అక్కడ చేసిన పనితోను నేను నిజంగా సంతృప్తిని పొందానని చెప్పలేను. నావలనే తన మాతృదేశానికి దూరమైపోయి, ప్యారిస్ లో స్థిరపడిన గొప్ప రష్యన్ గాయకుడు ఫియోడర్ షల్యాపిన్ తరుచు ఇలా అంటుండేవారు : "రష్యన్ ను, రష్యన్ కళాకారుడిని ఆయన నేను, ఒక విదేశంలో బ్రతుకుతూ, ఎందుకు పాటలు పాడాలో నాకర్థం కావడంలేదు. ఫ్రెంచి

వారు ఎంతటి సూక్ష్మబుద్ధి కలవారై నప్పటికీ సన్ను సంపూర్ణంగా అర్థం చేసుకొనలేదు." పెరినపోయి రష్యన్లు అనేకులు యిలాంటి భావా లనే కలిగి వుండేవారని నేను చెప్పగలను. మేమందా మమ్మీ "విప్లవ బాధితులు"గా భావించుకొనేవాళ్ళు. విప్లవభారం అంటే భయకంపితులవుతూ వుండిన ఫ్రెంచి బూర్జువా షర్లం మాపై సాను భూతిని చూపుతుండేది. అయినప్పటికీ వాం వె ఖరిరో ఒక విప్లవ అహంభావం కనబడుతూనే వుండేది. మమ్మీలను "బీద బంధు

ఎల్. ల్యూబిమోవ్

వులు"గా చూడమన్నా, సానుభూతిని ప్రకటించడమేం పు మరేమీ చేసేవారుకాదు. ఒక్కొక్క సంవత్సరమే గడుస్తున్న కొద్ది నన్ను నేనలా ప్రస్థించుకొంటుండేవాడిని : ఒక మహాదేశపు పుత్రుడనైన నేను, ఒక పరాయి దేశంలో — అది ఎంతటి సుందర మైనదీ, ఆదరణగలదీ అయినా సరే — యెందుకు బీద బంధువుగా జీవించాం ?

మా కాందిశీకులలో కొందరు, ఫ్రెంచి వారు తమతో సమాన గౌరవాన్నిస్తారన్న ఆశతో తమ జాతీయతను విస్మరించి ఫ్రెంచి వారిలో కలసిపోవడానికి ప్రయత్నించారు. కాని, అలాంటి ప్రయత్నాలు, మొదటి తరం వారిలో యేమంత విజయ వంతం కాలేదు ఫ్రెంచి పౌర సత్వాన్ని పొందిన రష్యన్ కాందిశీకుడు రెండవ తరం ఫ్రెంచివానిగా పరిగణించబడుతూ వుండేవాడు.

కాని నేను మాత్రం, జాతీయతను విస్మరించడానికి ఏమాత్రమూ అంగీకరించక,

రష్యన్లమని చెప్పుకోడానికి గర్వపడుతూ, దేశానికి దూరమైనప్పటికీ విదేశీయులతో కలసిపోవడానికి అంగీకరించని రష్యన్ కాందిశీకుల్లో ఒకడుగా వుంటుండేవాడిని.

అంత్యంవరకు కాందిశీకునిగానే జీవితం గడుపుతూ వచ్చి నప్పటికీ షల్యాపిన్ స్వదేశంకొరకు తపిస్తూ ప్యారిస్ లో ప్రాణాలు విడిచాడు. ప్రఖ్యాత రచయిత అలెగ్జాండర్ కుప్రిన్ యుద్ధానికి కొన్ని సంవత్సరాల ముందు తన మిత్రులతో యిలా అన్నారు : "ఇక నేను భరించలేను. వేరే మార్గమేదీ లేకపోయిందంటే రైల్వేలైను వెంట బడి నడిచిపోయి అలా మార్గంకు చేరుకొంటాను !" ఆయన చివరికి స్వదేశానికి చేరుకొని, తన ప్రజల మధ్య మరిణించి, తన రచనలను చారికి సంక్రమింప జేశాడు.

కాందిశీకులలోని వ్యక్తులు చాలా మంది స్వదేశానికి పోవడానికి యిలా ఆరాటపడుతూ వుండినప్పటికీ, ఈ భావం, ఒక్క రష్యా భవిష్యత్తే గాక యూవత్తు మానవాళి భవిష్యత్తం యేమవుతుందన్న భయాన్ని కల్పించిన రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో అధిక సంఖ్యాకుల్లో ప్రాబల్యాన్ని పొందసాగింది.

1941 డిసెంబరు మాసపు అనాటి రాత్రి నాకు ఇంకా బాగా గుర్తున్నది : ఎక్కడా ఒక్క దీపమన్నా కనబడడం లేదు. వీధులన్నీ నిశ్శబ్దంగా వున్నాయి. గదిలో కూడా. రేడియో డయల్ నుండి కనబడే వెలుగుతప్ప మరేవెలుగు లేదు : “ఇది మాస్కో రేడియో : మాస్కో రేడియో చెబుతోంది!” గదిలో వున్నవాళ్ళమందరిం ఆదుర్దాగా వినసాగాము. బిగ్గరగా వినబడసాగింది. పొరుగువాళ్ళు గాని, వీధివెంట పోయేవాళ్ళుగాని ఆ భాషను, ఆ సంగతులను వింటా రేమోనన్న భయం మాకు కలిగింది. ధ్వనిని తగ్గించివేశాము. కాని సంగతులను యెంతో జాగ్రత్తగా వినసాగాము. ఏమి వార్తలాస్తాయి ? దురాసపున్న మా స్వదేశంనుండి యేమి వింటాము ?

అది మాస్కో యుద్ధం జరుగుతున్న సమయం. పా సి స్టు వత్రికలూ, రేడియో ప్రసారాలు సంపూర్ణ విజయం తమదేనని డం బాలు కొట్టుకొంటూ. సోవియట్ దేశ పతనాన్ని గురించి జోస్యం చెబుతున్నాయి. కాని, అక్కడినుండి వినపస్తున్న వార్తల్లో, వాటిని చెబుతున్న ధోరణిలోనే, విజయం ద్యోతక మవుతున్నది. ఎలాంటి ఆందోళన లేకుండా అంత నిబ్బరంగా సోవియట్ దేశ భవిష్యత్తును గురించి చెబుతున్నారంటే, అది తప్పక కాపాడబడుతుంది. మేము ప్యారిస్ లో రహస్యంగా, భయంతో మాస్కో వాణిని వింటూ. నిస్సహాయమై ఆ గదిలో కూర్చుని వున్నాము. అయినప్పటికీ మా హృదయాలు మాత్రం అక్కడ అనేక శ్రమలకోర్చి శత్రువులతో పోరాడు తున్న వారిదగ్గర ఉన్నాయి.

ఆరోజుల్లో నా బావాలు అలాగుండేవి. వాటిన్నెన్నటికీ మరచి పోలేను. ఎందువల్లనంటే మానవునిలోని మంచి గుణాలు అప్పుడే నాలో పైకివచ్చాయి.

సరిగ్గా ఆ రోజుల్లోనే నేను నా మనస్సు యొక్కదున్నది. నా హృదయం యెవరి విజయంకొరకు పరితపిస్తున్నది అన్న విషయాలను తెలుసుకొన్నాను. గతమంతా యెలాగున్నా, కొన్ని దశాబ్దాల పాటు విప్లవాన్ని వైరభావంతో చూచినా, అదే విప్లవంనుండి ఉద్భవించి, స్వాతంత్ర్య పతాకాన్ని క్రిందపడనివ్వకుండా కాపాడుతూ పోరాడుతున్న రిప్బ్లికన్లకు విజయానికి నా హృదయం ఆరాట పడసాగింది.

మా మధ్య ఉన్న అడ్డు తొలిగిపోయిందనిపించింది నాకు. నాలాగనే, విదేశాలలోఉంటున్న రష్యన్లు, తమ స్వదేశం అత్యంత ప్రమాదకర పరిస్థితి నెదుర్కొంటున్న సమయంలో శత్రుపక్షంలో ఒకరుగా ఉండజాలమని గ్రహించారు.

ప్రాన్సులోని ప్రతిఘటనోద్యమంలో రష్యన్ కాందిశీకులు గొప్ప పాత్రను వహించారు.

ఒకప్పుడు కులీనవర్గాల్లో పుట్టి పెరిగిన ఒక రష్యన్ యువతి, యువరాణి ఒకటెన్నోయూ, అందగత్తె, అందరితో స్నేహ భావంతో మెలగుతుంది. అయినప్పటికీ ఆమెను ఆ గడ్డుదినాల్లో ప్యారిస్ సమాజం ఆకర్షించలేకపోయింది. అజ్ఞాతవాసంలోకి పోయి, నాజీ దురాక్రమణదారులకు వ్యతిరేకంగా వీరోచితంగా పోరాడింది. చివరికి పట్టుబడి, మరణదండన విధింపబడింది. ఏమాత్రము చలించకుండా తనకు విధింపబడిన శిక్షనుగురించి విన్నది. క్షమార్పణకొరకు వేడుకొమ్మని చెప్పినప్పుడు ఆమె యిలా జవాబు చెప్పింది : “క్షమింపమని నేను పాసిస్టులను కోరను.” శిరచ్ఛేదనం చేయబడింది. దేశం విముక్తి గావించబడిన తర్వాత, ఫ్రెంచి

యద్వాలా, సఖ్యాలా

దేశ మొత్తాన ప్రత్యేక ప్రావీణ్యతలు కలిగిన ఉన్నత విద్యావంతులలో, 56 ప్రతిశత మహిళలు ఆక్రమిస్తున్నారు. వీరిలో 1,164,000 మంది సెకండరీ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులుగా, 265,600 మంది నైదురాంధ్రుగా, చాదాపు అయిదు లక్షల మంది దేశీయ పరిశ్రమలో ఇంజనీర్లుగా, సాంకేతిక నిపుణురాంధ్రుగా నియుక్తమై ఉన్నారు.

* * *

దెబ్బె ఏడువేల అయిదు వందల మహిళలు పరిశోధకు రాంధ్రు. సోవియట్ దేశ శాస్త్ర విజ్ఞాన పరిషత్తుకు చెందిన శాస్త్ర పరిశోధకులలో 5795 మంది మహిళలు, 42.3 ప్రతి శతంలో వున్నారు. వీరిలో ఇద్దరు శాస్త్ర విజ్ఞాన పరిషత్తు సభ్యులు, 11 మందికి శాస్త్ర విజ్ఞాన పరిషత్తులో కరస్పాన్సింగ్ సభ్యత్వం ఉన్నది. 141 మంది డాక్టర్స్ ఆఫ్ సైన్సెస్, 2,127 మంది మాస్టర్స్ ఆఫ్ సైన్సెస్ లలోను పట్టభద్రత సందారు. 100 మందికి పైగా మహిళలు వివిధ సరస్సుకు, పరిశోధనాలయాలకు ఆదినత్యం వహిస్తున్నారు. 19,000కు పైగా మహిళలు, శాస్త్ర పట్టాలను, బిరుదులను కలిగి వున్నారు.

ప్రభుత్వం అమెపేరట సమర బిరుదులలోని అత్యున్నత బిరుదును ప్రకటించి గౌరవించింది.

ప్రాన్సులోని రష్యన్ కాందిశీకులు “రష్యన్ దేశభక్తుడు” అన్న ఒక రహస్య సంస్థను స్థాపించారు. ఆ సంస్థకు సంత వార్తాపత్రిక ఒకటుండేది. సోవియట్ సమాచార శాఖ వార్తలను, దేశభక్తి ప్రబోధక వ్యాసాలను, ప్రకటనలను అది ప్రకటిస్తూ ఉండేది. తప్పించుకువచ్చిన సోవియట్ యుద్ధ ఖైదీలకు రక్షణ ఇవ్వబడుతూ ఉండేది. వాళ్ళనందిస్తూ కలిపి కొత్త సాయుధ ప్రతిఘటనా దళాలను సిద్ధం చేస్తుండేది.

ఈ దేశాభిమాన పూరితోద్యమం, పరిస్థితుల వల్లతి మూలంగా ప్రవాసం రావలసినవచ్చిన వారిలో ప్రవాసంగా విస్తరించింది : ఒకప్పుడు విప్లవ ప్రతిఘాతక శక్తులచేత సైన్యంలోకి చేర్చుకొనబడి, తర్వాత విదేశాలకు తరలించబడ్డ రైతులు, కోసక్కులూ అలాంటి వారు. అందులో చాలామంది ప్రాన్సులోని వివిధ వ్యవసాయ క్షేత్రాల్లో పనిచేస్తూవుండేవారు. త్వరలోనే యీ సామాన్యపు రష్యన్ లకూ, పాసిస్టుల నిర్బంధంనుండి తప్పించుకు బయటపడిన రష్యన్ సైనికులకు మధ్య సుహృద్భావ పూరిత సంబంధాలేర్పడ్డాయి. వారిద్దరికీ వారి దేశం యొక్క వాణి సరియైన మార్గాన్ని చూపసాగింది. కొన్ని రష్యన్ కార్మికకుటుంబాలు చిన్న పొలాలను కొలుకు తీసుకొని సేద్యం చేస్తుండేవి. ఆ కుటుంబాలలోని పురుషులందరూ గెరిల్లా దళాలలో చేరి, సోవియట్ ప్రజలతోపాటు శత్రువుకు వ్యతిరేకంగా పోరాడసాగారు. వీరిలో ప్రాన్సులోనే పుట్టిన రష్యన్ యువకులెందరో ఉన్నారు. కనీసం రష్యన్ భాష మాట్లాడడమైనా తెలియదు వాళ్ళకు. అయినప్పటికీ తాము యెన్నడూ చూడనైనా చూడని స్వదేశం కొరకు రష్యన్ ఉపదళాలలో పోరాడారు.

తమ స్వదేశమైన సోవియట్ దేశాన్ని పరిరక్షించుకోవడానికి పాసిష్టులరు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతూ ఫ్రెంచి భూమిపైన రక్తం చిందించిన వారిలో సామాన్య కాందిశీకులేగాక, పూర్వపు రష్యన్ సమాజంలోని కులీనవర్గాలకు చెందినవారు గూడా ఉన్నారు.

“ఏమైతేనేం, ఎంతైతేనేం,
మూరాలూ, మన వయస్సులూ;
కన్నీళ్ళు తుడుచుకొంటూ,
గర్వంతో దేశపటంచూచి
మనసుకలిపేభక్తి దేశాభిమాన
బంధాలను తెలుసుకొంటున్న
మనమంతా ఒకటే,
దేశం ఆపవ సమయంలో.”

మారో అనేకమంది నిజంగా పునర్జన్మను పొందిన, యీ కాలాన్ని చిత్రిస్తూ కాందిశీకులలోని ఒక కవి పైవిధంగా గానంచేశాడు.

తమ దేశం ప్రమాదానైదురుకొంటున్న సమయంలో, దాని రాజకీయ, సాంఘిక వ్యవస్థపట్ల తమవైఖరి యెట్లాంటిదైతే, దానితో ప్రమేయం లేకుండా, అంతా స్వదేశ రక్షణకొరకు ఏకం గావాలన్న భావంతో యీ పునర్జన్మ ప్రారంభమయింది. కాని, మా మనస్సుల్లోకి క్రమంగా మరొక భావం చొరుచుకొని పోయింది: అంతకు పూర్వం అభేద్యమైరదిగా భావించబడుతూవచ్చిన జర్మన్ సైన్యానికి చావుదెబ్బ కొడుతున్న రష్యన్ ప్రజలు, ప్రపంచంలో ప్రప్రథమంగా తాము స్థాపించిన ఒక మహదాశయంనుండే ఆనక్కినీ, కృతనిశ్చయాన్నీ, మనోనిబ్బరాన్ని పొందుతున్నారు: సోవియట్

ప్రజలు తమ దేశాన్నీ, గృహాలను, ప్రాణాల రక్షణకే గాకుండా మానవాళికి పునర్జన్మను కల్పిస్తున్న ఒక మహదాశయాన్ని కాపాడడానికి గూడా పోరాడుతున్నారని, విస్తృతపట్ల వైరభావంతో దేశాన్ని వదిలిపోయిన మాలాంటి వేలాది కాందిశీకులు గ్రహించసాగారు.

ఈ భావాలతోనే కాందిశీకులు గెరిల్లాదళాల్లో చేరారు. సోవియట్ ప్రజలు, ఫ్రెంచి దేశభక్తులతో ఘనం ఘనం వరిచి పోరాడుతూ మహత్తర త్యాగాలను చేశారు.

విజయానంతరం, ప్రాణాంకిక యుద్ధస్థానంలో “ప్రభున్న” యుద్ధం ప్రారంభింపబడి, నూతన దుష్టశక్తులు సోవియట్ దేశానికి అణుయుద్ధ ప్రమాదాన్ని కల్పించినప్పుడు, రష్యన్ కాందిశీకులలోని ఉత్తమ వర్గాలు తమ దేశంయొక్క శాంతి విధానాన్ని బలపర్చు సాగాయి.

సోషలిస్టు ప్రపంచానికి, వివాశనానికి సిద్ధంగావున్న దురాశను వీడని సామ్రాజ్యవాద ప్రపంచానికి మధ్యగల యీ విభేదాల్లో సర్వ మెట్లున్నదో మాకు తెలియకపోలేదు,

“న్యాయమైనా, అన్యాయమైనా నాదేశందే సర్వ సమార్థం!” అన్న దురభిమానం, ఇతరదేశాలను కొల్లగొట్టి పరిసరపెత్తందారీ యుద్ధాలను పురికొల్పడానికి అనేకులకు రోడ్బడింది. కాని, మాస్కో, స్టాలిన్ గ్రాడ్ యుద్ధాల తర్వాత మాకు దీనిలోని బూటకం తెలిసి పోయింది. మా దేశ ప్రజలు అత్యంతాధునిక సాంఘిక భావాలను ముందుకు తీసుకొని పోతున్నారు, ప్రపంచ మంతటా న్యాయం కొరకు పోరాడుతున్నారు, వారి ఆచరణం అణుశాంఖికంకే శక్తి వంతమైరది అన్న విషయాలే మాకు మార్గదర్శకాలయ్యాయి. సోవియట్ కవి అలెగ్జీ సుర్కోవ్ ఒకసారి ఇలా అన్నారు:

“యరేనియం యెంతుంచేనేమి,
చరిత్రవెల్లువను అరికట్టలేదది.”

బయటనున్న రష్యన్ కాందిశీకులు తిరిగి తమ సోవియట్ పౌరసత్వాన్ని పొందవచ్చునంటూ 1946లో సోవియట్ ప్రభుత్వం ప్రకటించినప్పుడు ఒక్క ప్రాస్టునుండే అనేక వేలమంది కాందిశీకులు తమ దేశానికి తిరిగివచ్చారు. అంతేకాదు. అలా తిరిగి వచ్చిన సోవియట్ పౌరులలో ఒకప్పుడు నూతనసోవియట్ రివల్యూషన్ వ్యతిరేకంగా ఆయుధాలను తీసుకొని పోరాడినవారుగూడా ఉన్నారు.

“వివరికి గాలి దాని సరియైన మార్గంలో వీచసాగింది!” ప్రాస్టు, చైనా, తదితర దేశాలలో వున్న వేలాది కాందిశీకుల వలెనే నేనుగూడా 1948 కల్లా నా స్వదేశానికి చేరుకొన్నాను. ఈ విధంగా మా సుదీర్ఘ ప్రవాసం అంతమయింది. యౌవనులుగా వెళ్ళినవాళ్ళు పండిన జుర్రుతో తిరిగివచ్చారు. వయస్సు మళ్ళినవారు నడుము వంగిపోయిన ముదునలులుగా తిరిగివచ్చారు. కాని, అసలు రాకపోవడంకంటే ఆలస్యంగా రావడమైనా మేలే. అత్యుదౌర్భల్యం వల్ల, మనస్సు, హృదయం నూతన పరిస్థితులను అనువుగా మారక పోవడంవల్ల తమదేశానికి తిరిగిరాక, స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చే మహదానందాన్ని పొందలేక పోతున్నవారిని చూస్తుంటే నాకు యెంతో విచారం కలుగుతున్నది.

య:ద్వాలూ, సంఖ్యలూ

మాస్కో సోవియట్ కళాకారుల సంఘంలో, 1,400 మంది కళాకారిణులున్నారు. సోవియట్ దేశ వాస్తు శిల్పుల సంఘంలో 1,160 మంది మహిళలు సభ్యురాలిండు. 3,800 సభ్యత్వం కలిగిన సోవియట్ రచయితల సంఘంలో, 486 సభ్యత్వ సంఖ్య మహిళలది.

సోవియట్ దేశ కళాశాలల, ప్రత్యేక పెకండరీ పాఠశాలల అధ్యయనం చేస్తున్నవారిలో నగానికి పైగా మహిళలున్నారు.

1956లో సోవియట్ దేశం, 200,000 పాఠశాలలను, విప్లవానికి పూర్వపు పాఠశాల సంఖ్యకు 17 రెట్లు అధికంగా కలిగివున్నదని ఘనంగా చెప్పుకొన్నది. రమారమి 18,800 పాఠశాలలు, 1933-1937 మధ్యకాలంలో దేశ మొత్తాన నెలకొల్పబడ్డాయి, జారుకాలపు రష్యాకు ఇన్ని పాఠశాలల నెలకొల్పును రెండు శతాబ్దాలు వచ్చేది. ఇప్పుడు ఏటా 19,000 పాఠశాలలు నిర్మితమవుతున్నాయి.

సోవియట్ అధికారంవల్ల యువజనులకు కలిగిన లాభాలు

పద్దెనిమిదేళ్ళ ప్రాయం వచ్చిన ప్రీ
పురుషులు సోవియట్ అధికార శాఖలకు
ఎన్నుకోవచ్చును. ఎన్నుకోబడవచ్చును. పద్దె
నిమిదేళ్ళ ప్రాయం గలవారు స్థానిక సోవి
యట్లకు ఎన్నుకోబడవచ్చును, యిరవై ఒక్క
ఏళ్లున్నవారు యూనియన్, స్వపరిపాలక రిప
బ్లిక్కులకు ఎన్నుకోబడవచ్చును, యిరవై
మూడు ఏళ్ళ వయసు గలవారు సోవియట్ దేశ
సుప్రీం సోవియట్ కు ఎన్నుకోబడవచ్చును.

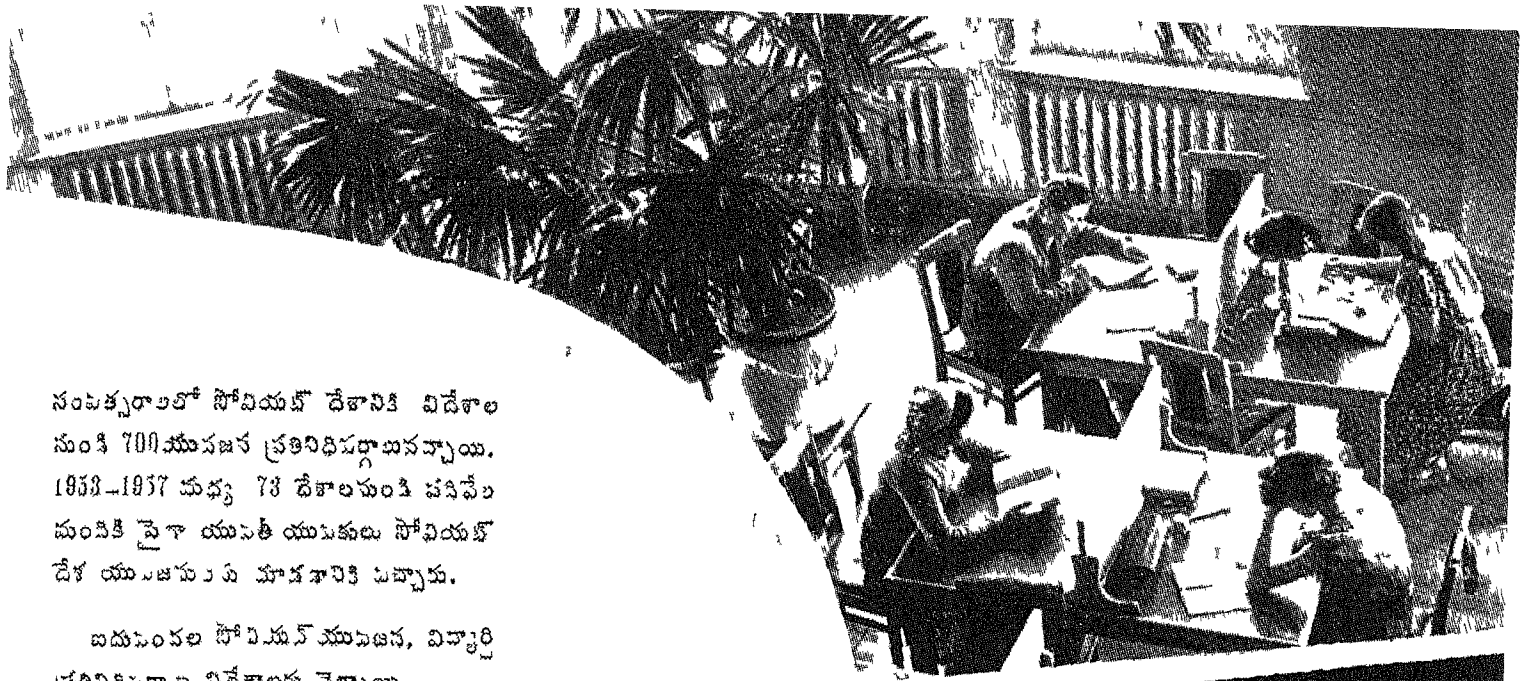
దేశపు అత్యున్నత అధికారశాఖకు ప్రతి
నిధులలో ముప్పయ్యేళ్ళప్రాయానికి లోపుగా
వున్నవారు 110 మంది, ప్రజాప్రతినిధులుగా
ఎన్నుకోబడ్డారు. స్థానిక సోవియట్ల ప్రతి
నిధులు 1,548,000 మందిలో 30ఏళ్ళకు లోపు
వారు 342,000 మంది వున్నారు.

సోవియట్ దేశపు యువతీ యువకులు
అంతర్జాతీయ యువజనోద్యమంలోనూ, ప్రజా
స్వామ్య యువజనుల ప్రపంచ సమాఖ్య,
అంతర్జాతీయ విద్యార్థి సంఘం కార్యకలాపాల
లోనూ ఉత్సాహంగా పాల్గొంటారు. ఇటీవలి

జీవితంలో సోవియట్ యువజనులకు ఎన్నో అవ
కాశాలున్నాయి. వారు వివిధ పరిశ్రమలలో, వృత్తు
లలో ప్రవేశించవచ్చు. ఇక్కడ మీరు చివ్రంలో
చూస్తున్నది యువకుడైన గని పనిమనిషి (మైన)

-విద్యార్థులు (మధ్య)
-ఒక నావికుడు (దిగువ)

సంవత్సరాలలో సోవియట్ దేశానికి విదేశాల నుండి 700,000 మంది ప్రతినిధిపర్గాలు వచ్చాయి. 1952-1957 మధ్య 73 దేశాల నుండి పదివేల మందికి పైగా యువతీ యువకులు సోవియట్ దేశ యువజనుల మాడకారికి వచ్చారు.

బడుసంవల సోవియట్ యువజన, విద్యార్థి ప్రతినిధిపర్గాలు విదేశాలకు వెళ్ళాయి.

లెనిన్ యువ కమ్యూనిస్టు సంఘం, కోమ్యుమోర్స్ 1918లో నిర్మించబడింది, దానిలో యిప్పుడు ఒక కోటి తొంభై లక్షల మంది యువతీయువకులున్నారు.

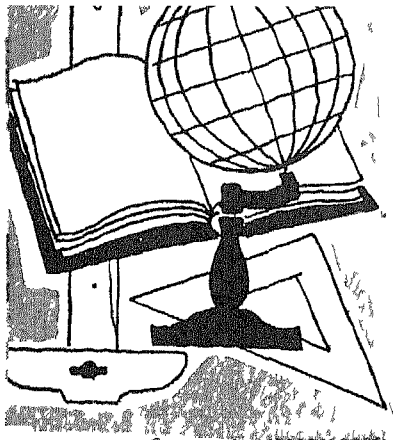
చమవుకోనూ, పరికోనూ సర్వదా కోమ్యుమోర్స్ దృష్టాంతంగా వుంటారు, ప్రభు పంచవర్ష ప్రణాళికా సంవత్సరాలలో, స్టాలిన్ గ్రాడ్, కార్కోవ్ బ్రాక్టరు పరిశ్రమలనుండి బ్రహ్మాండమైన సోవియట్ పరిశ్రమల నిర్మా

కుడి పైక: పుస్తక క్రియలు
కుడి మధ్య: కానుకల సంగీత దర్శకుడు
కుడి క్రింద: బెల్జిక్
డిగువ: చిత్రరచనలో నిమగ్నమైవున్న చిత్రకాకుడు

STATE GENERAL LIBRARY

యాదాద్రిలూ, సంఖ్యలూ

సోవియట్ దేశంలో ఇప్పుడు చాలాకు పదికొండు వంతు ఆరోగ్యమందిరాలన్నాయి. ఏకకాలంలో ఇవి 100,000 బాలలకు వసతి కల్పించగలవు. వైద్య చికిత్స అసంపన్నమైన బాలలకు, ఆరోగ్యమందిరాలలో ఉచితంగా చికిత్సయివ్వబడుతుంది.

* * *

సోవియట్ బాలు

2,151 బాలసంఘ పాఠశాల విద్యార్థి భవనాలను, 128 యువసాంకేతికుల, యువప్రకృతి ప్రేమికుల స్థావరాలను; 129 బాలల విహార, సంచార కేంద్రాలను, 129 బాలోద్యానాలను, 600 బాలల పుస్తకాలయాలను, 101 బాలల బొప్పిలాట ప్రదర్శనశాలలను; 29 బాలల రైలుదార్శను; 792 బాలల క్రీడాశిక్షణాలయాలను కలగవున్నారు.

ణంలో రెండున్నర లక్షల మంది కామ్యూనిస్టు పాఠాన్ని. ఓపికపడనిదైన దేశపు మొదటి జరిగింద్యుక్తేంద్ర నిర్మాణంలోనూ, ఓరల్స్లో ముగియగోర్స్కు ఇనుము ఉప్పు పరిశ్రమ నిర్మాణంలోనూ వారు తోడ్పడ్డారు. దూరప్రాచ్యపు అడవులలో వారొక నగరాన్ని కట్టారు. దానికి వారిపేరే పెట్టబడింది, అది

భాగంలోని బయళ్ళకు చెక్కారు.

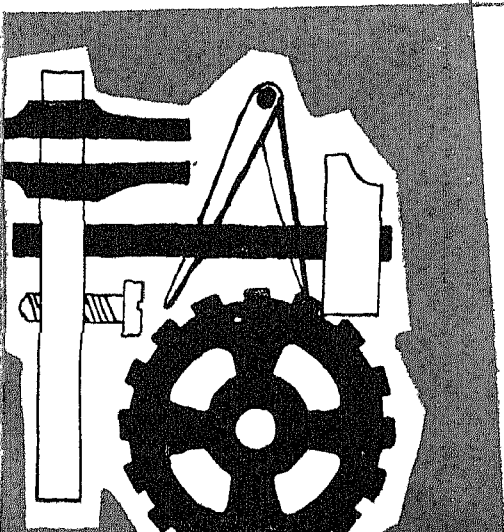
ప్రస్తుతం సోవియట్ దేశానికి సుమారు 17వేల సాయుధ పాఠశాలలున్నాయి. వీటికి 1,816,000 మంది పెట్టున్నారు. ఒక్క 19వేలలోనే 22 వేలమంది యువకార్మికులు, ఉద్యోగులూ సెంటర్ పాఠశాల పిల్లలను పూర్తి చేశారు.

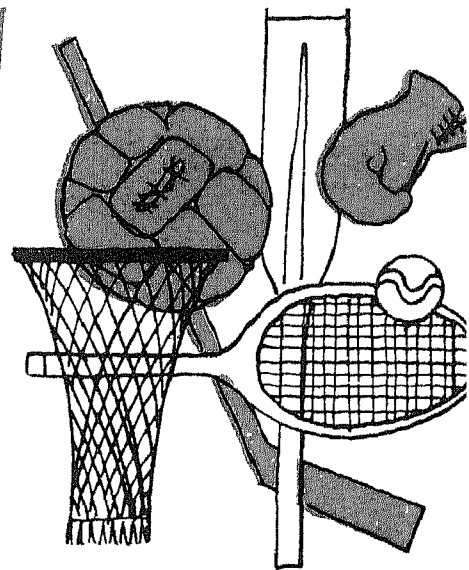

యువజనుల, వృద్ధుల మండస్మికాలు సాధించబడిన లక్ష్యం, కాపిలనున్న ఉజ్వల ఎల్లవారు గాదను వివరిస్తాయి

అమర్ రీరపు కామ్యూనిస్టు. మూడేళ్ళ క్రితం బీళ్ళను సాగుచేయడం మొదలైనప్పుడు మూడున్నర లక్షల మందికి పైగా సోవియట్ యువజన ప్రతినిధులు దేశానికి ఎంతో ప్రాముఖ్యంగా యీ సమస్యను పరిష్కరించడానికి కజకస్తాన్, నైజీరియా, దేశంలోని యిథర

ఇంవైలక్షల మంది యువకులు దేశపు సాంకేతిక పాఠశాలల్లో విద్యార్థులుగా ఉన్నారు; ఇంవైలక్షల మందికి పైగా కళాకాలాల్లోనూ, విశ్వవిద్యాలయాలలోనూ విద్యార్థులుగా ఉన్నారు. ఏడు లక్షల మందికి పైగా యువకార్మికులూ, ఉద్యోగులూ, రైతులూ తమ పను

వంటవారి గాయం బృందం

లను మూడుకోడుండా కళాశాలల్లో చదువుకుంటున్నారు.

విద్యకోశం యువజనులు ఏమీ చెల్లించనక్కర్లేదు. పైగా, ప్రభుత్వం విద్యార్థులకు విద్యార్థి పేతనాలను యిస్తుంది; పెలపుల్లో ఆరోగ్య మందిరాలలోనూ, విశ్రాంతి గృహాలలోనూ గుంపనకులన్నిట్లో వారికి నూటికి 10 పెంతులపెరికినా యిస్తుంది.

సోవియట్ దేశ ప్రజు 20 ఖాషల్లో 155 యువజన వార్తా పత్రికనూ, పత్రికలూ ప్రచురింపబడుతున్నాయి. వాటి మొత్తం ప్రతులు

ఒకకోటి 30 లక్షలు. ముప్పయిలక్షల మొత్తం ప్రతులతో, 37 కథా సారస్వత, యిలభ విజ్ఞాన పత్రికలు ప్రచురింపబడుతున్నాయి.

చాలా ఏళ్ళుగా ఒక ప్రత్యేక యువజన సారస్వత ప్రచురణాలయం దేశంలో వుంటూ వుంది. దానిపేరు “మొరదయా గ్వర్నియా”. 1956 లో అది 232 ఎస్తరలను ప్రచురించింది.

దేశపు క్రీడా సంఘాలలోనూ, వ్యాయామ సంఘాలలోనూ ఒక కోటి చెల్లెల్ల బదుల ఇచ్చి మంది వున్నారు. యువజనులు 60 రకాల ఆటలాడుతారు.

షేక్స్పియర్ నాటకంలోని ఒక దృశ్యం

సమూహాలను సరిపోల్చుతూ

ప్రభుత్వమూ, కార్మిక సంఘాలూ సాలుకు అపారంగా ధనాన్ని వెచ్చిస్తాయి, వ్యాయామాన్ని, క్రీడలను అభివృద్ధి చేయడానికి. యువజనుల అధీనంలో 1500 స్టేడియంలూ, సుమారు 200 క్రీడాస్థలాలూ, 22 వేలకు పైగా ఫుట్ బాల్ ఆటస్థలాలూ, వందల కొలదీ నౌకావిహార, కేంద్రాలూ యాత చెరువులూ, స్కింగ్ గ్రౌండ్స్ స్పింగ్ బోర్డులూ వున్నాయి. కార్మిక సంఘాలకు పెద్ద క్రీడలకు సంబంధించిన 4,500 కట్టడాలూ (స్టేడియంలూ, యాత, స్కియింగ్ కేంద్రాలూ), యాత్రీకపర్యచారోహక కేంద్రాలూ వున్నాయి.

ప్రతి ఏడాది దేశంలో కొత్త స్టేడియంలూ, క్రీడలకు సంబంధించిన కట్టడాలూ నిర్మింపబడుతున్నాయి. రష్యన్ సమాఖ్యలో ఇటీవల ఏడువేల క్రీడల కట్టడాలు నిర్మింపబడ్డాయి.

ఏదో ఒక పుత్తిని నేర్చుకోవాలనుకునే యువజనులకోసం చాలా ప్రత్యేక పాఠశాలలూ, తరగతులూ స్థాపింపబడ్డాయి. ఎనభై లక్షలకు పైగా యువతీయువకులు గని పాఠశాలలలోనూ, ప్యాక్టరీ శిక్షణాలయాలలోనూ, రైలురోడ్డు మొదలైన పుత్తి పాఠశాలలలోనూ 1941 నుండి 1957 మధ్య ఉత్తీర్ణులయ్యారు.

యదార్థాలూ, సంఖ్యలూ

సోవియట్ దేశ ప్రసూతి మందిరాలలోను, ఆసుపత్రులలోను 161,510 ప్రసూతి పడకలున్నాయి. ఈ ప్రసూతి విభాగంలో 136,370 మంది మంత్రసానులు పనిచేస్తున్నారు.

వైద్య సంస్థలకు, దాదాపు నూటికి నూరురు పట్టణాలలోని గర్భిణీస్త్రీలు, నూటికి తొంభై మంది పల్లెలలోని గర్భిణీస్త్రీలు కాన్సులకు పిస్తారు. సుఖ ప్రసవ పద్ధతులమలుపరచ బడుతున్నందువల్ల, పట్టణాలలో అరవై ప్రతిశతి, గ్రామాలలో నలభై ప్రతిశతి మేరకు గర్భిణులు రిట్టంలేకుండానే శిశువుల కంటున్నారు.

* * *

1913లో, రష్యాలో మాతాశిశు సంరక్షణాల యాలు 9 మాత్రమే ఉండేవి. ఇప్పుడు, ఇవి 13,400 ఉన్నాయి. ఈ సంరక్షణాలయాల ప్రతి నవశిశువు పుట్టిన మొట్టమొదటి రోజునుండి, శిశువుపట్ల శ్రద్ధ వహిస్తుంటాయి. శిశు సంరక్షణాల యాలలో మాతలకు, శిశువులపట్ల ఎటువంటి శ్రద్ధ తీసుకొనవలెనో, శిశువులకు ఎటువంటి ఆహారం యివ్వవలెనో, శిశువును ఏ క్రమాన పరిపోషించవలెనోనన్న విషయాలకు సంబంధించిన సలహాలు యివ్వబడుతాయి.

కర్మాగార నేతలు కార్మికులే

అలెగ్జాండర్ దుషెంకోవ్

టర్నర్ - బెక్వాస్ట్, నెవ్స్కీ
ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్, లెనిన్ గ్రాడ్

★

వా గాఢబరం నాకు రుచించదు. మా కుటుంబాన్ని "దుషెంకోవ్ రాజవంశం" అని అన్నప్పుడు నాకు సిగ్గు వేస్తుంది. ఆలా అనిపించుకోవడానికి మేము మొఖాసాదార్లమా, రాజులమా, జమీందార్లమా? కాని అసలు విషయాన్ని ఆలోచించవలసి వస్తే, మేము నిజంగా రాజవంశీకులమే; మామూలు రాజవంశీకులము కాదు, పరిపాలకులమైన రాజవంశీకులము.

మాతాతగారు మిఖయిల్ దుషెంకోవ్ బలిష్ఠుడు, ఆజాను బాహుడు. ఈయన ఎంతోకాలం బ్రుకలేడు. సుమారు నూరేళ్ళ క్రితం యాయన, ఆకలిబాధకు ఎరలయిన రస గ్రామీన్ని ఏదిలి పెట్టి, తనపెద్ద కుటుంబంతో పెట్రోగ్రాడ్ నగరాన్ని చేరుకున్నాడు. ఇక్కడ ఎర్రకురు సెమ్యన్విచ్ నెవ్స్కీ కార్ఖానాలో కమ్మరి పని వానిగా కుదురుకున్నాడు. నేను చెప్పినట్లు ఆయనది బ్రహ్మాండమైన విగ్రహం. కాని ఆయన అధ్వరాలం బ్రతకలేడు. పద్దాలుగంటలు, పద్దెనిమిదిగంటలు వైరింగ్ పొగలో, మసిలో, కమ్మరి కార్ఖానాలోని విపరీతమైన వేడిలో అదేపనిగా సుత్తిపట్టుక పనిచేస్తూ ఆయన హత మారిపోయాడు.

శతాబ్దంగా వున్న ఆ ఫ్యాక్టరీలో మా కుటుంబం రెండుపందల ఏళ్ళు పనిచేసింది. అవును, రెండుపందల ఏళ్ళే. మానాన్న అమ్మ, అక్కచెళ్ళెళ్ళు, అన్నదమ్ములు, నేను పనిచేసిన ఏళ్ళను కలిపి నట్టయితే, నగరపు పొలిమేరల్లోని నెపస్కయా జస్తదాలో వున్న యితర ఫాక్టరీలలోనూ, మిల్లులలోనూ పనిచేసిన మా బంధువులను కూడా కలిపినట్టయితే, మొత్తం 350 సంవత్సరాలవుతుంది! దుషెంకోవ్, ఆండ్రయేవ్, లావిన్ పుటుంబాల రాజవంశాల, యితర క్రామికుల రాజవంశాల మాస్తారే మా పరిశ్రమను ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి పొలికామిక సంస్థగా చేశాయి.

దీనికి బదులుగా మా కుటుంబం సంపాదించిన దేమిటి?

తాతాయ్యోబాబుగా ఆయన పెట్టికొడుకులైన పరిశ్రమలో పని చేసినా, కుటుంబానికి ఎదుపు నిండా తిండి ఎటు చూ దొరక లేదు. మాతాయ్యుడు పరిశ్రమలో జలుబుచేసింది, చిరకాల ఆయన త్వయ వ్యాధితో మరణించాడు. ఫాక్టరీ ఆపరేషన్లో మానాన్న రైల్వే క్రేను క్రిందపడి చనిపో

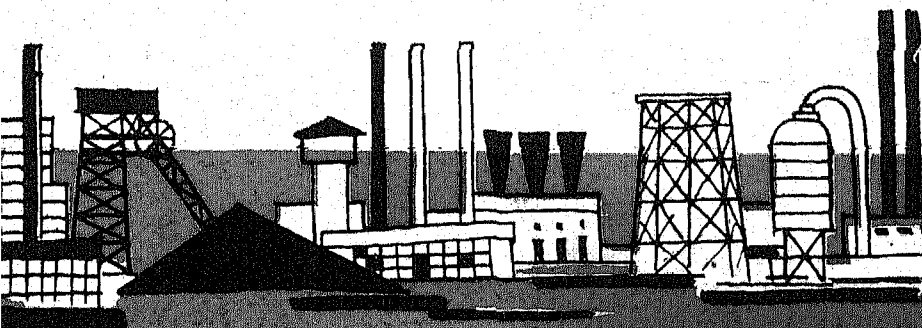
ప్రాచీన నర్వా ద్వారం

ఇప్పుడు ఇట్లా కనిపిస్తుంది

యాడు; దారిద్ర్యంవల్ల, పనిభారంవల్ల, పాపం మాతల్లి కాటికి వెళ్ళింది. కార్మికులందరూ నిర్మింపబడి. నడువ బడే, పేరుపొందిన ఆ ఫాక్టరీ కార్మికులను హతమార్చింది, వికలాంగులను గావించింది.

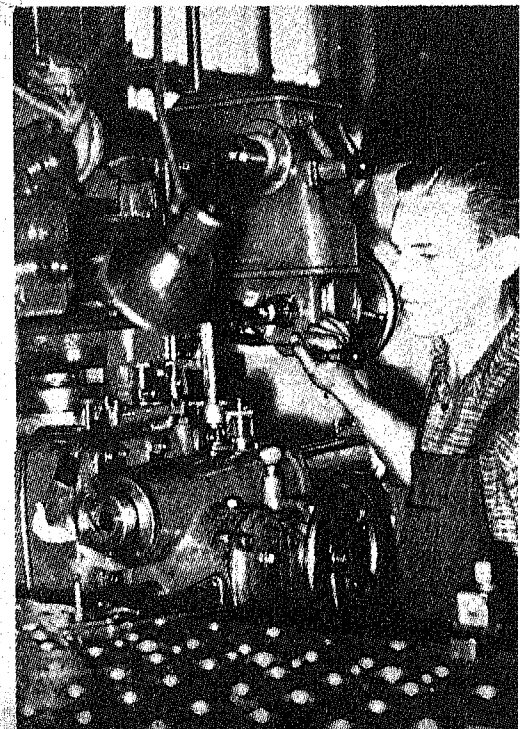
నలభై ఏళ్ళ తరవాత, యిప్పుడిదంతా నేను ఎందుకు చెపుతున్నానా అని మీకు ఆశ్చర్యం వేయవచ్చును.

అవును, మీరు చెప్పింది నిజమే — జీవితం ఆ రోజులకు యిప్పటికీ పూర్తిగా భిన్నం. నాన్న కుటుంబంతోబాటుగా నివసించిన దరిద్రపు గది యిప్పుడు పోయింది. నా కుటుంబంతో నేను నా స్వంతయింట్లో నివసిస్తున్నాను. ఉదయం నేను పనికి వెళ్ళేటప్పుడు, సామాన్లతో నింకివున్నలారీలు ఒకదాని వెంట డివి ఒకటి కొత్త యిళ్ళకు పెళ్లుతూ వుండడం నాకు కనిపిస్తుంది. ఈ యిల్లు కార్మికులకు లభించినవి. ప్రజలలో కూడా మార్పు వచ్చింది. వాళ్ళు తాతయ్య రోజుల్లోలాగ నిరక్షరాస్యులు కారు. ఫాక్టరీలో పనిచేసే దరఖాస్తుపెట్టే నెకండరీ విద్యను పొందిన వాలదారికలు వీరు. సాయంకాల విద్యాలయంలో పాఠశాలలకూ పోయేవారు, డజన్లకొద్దీ కార్మిక యువకులున్నారు.

ఇప్పటికి నలభై ఏళ్ళుగా, జాతీయం గావింపబడినప్పటినుండి నెవ్విక్క పరిశ్రమను మేమే నడుపుతున్నాం. దుషెంకోవ్ కుటుంబానికి చెందిన మేము ఎవ్వరమూ డైరెక్టర్లుగాని, పాపు సూపరిండెంట్లుగాని కాలేదు, నిజమే. కాని అదికాదు, విషయం. ఫాక్టరీని నడవడమంటే, డైరెక్టరు కుర్చీలో కూర్చోవడం మాత్రమే కాదు. యుద్ధానికి ముందర నేను సామాన్యజనైన టర్నర్ ను. అయినా నేను క్రెమ్లిన్ లో జరిగిన అఖిల సమాఖ్య అగ్రశ్రేణి కార్మికుల సమావేశానికి, మా ప్రభుత్వ నాయకులతోబాటుగా దేశ ప్రాముఖ్యంగల విషయా

కతిన ప్రక్రియలన్నీ స్వయంచోదకం చేయబడ్డాయి

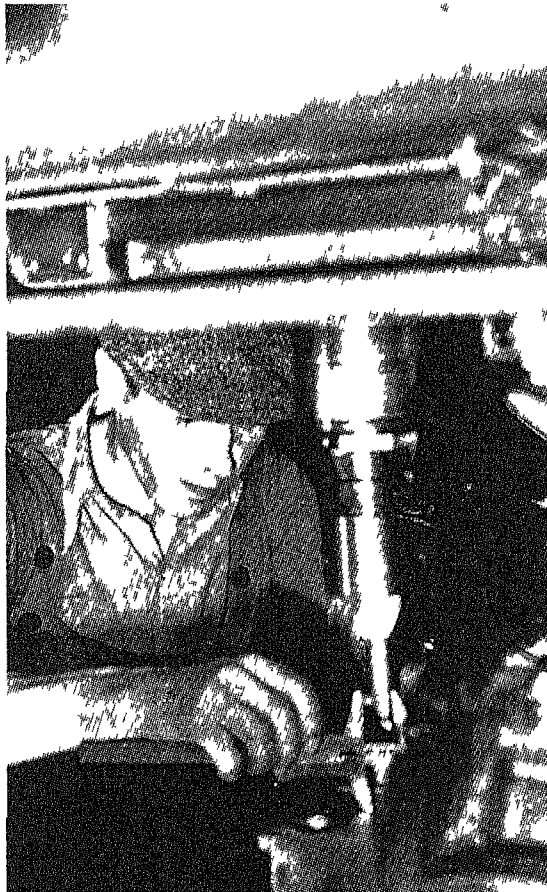
లను నిర్ణయించడానికి ఆహ్వానింపబడ్డాను. కార్మికులతో చర్చింప బడిన తరువాత ముద్రామే—మూ ఛార్జర్ల భవిష్యత్తునూ దానివనికీ సంబంధించిన ప్రతిబిక్కుట, ప్రతి చిన్న విషయంనైతం, యిప్పుడు అమలు జరుపబడుతోంది. గత ఆరురాలు కాలంలో కొత్త వేరనాల పద్ధతిని అమలుజరపడానికి, సాంకేతిక ప్రమాణాలను ప్రవేశపెట్టడానికి మూ పరిశ్రమ మొదటిది. ప్రతిబిక్కు ప్రమాణమూ కార్మికులతో చర్చింపబడింది.

రెనిస్ట్రాడ్ పాత వాక్చరీల నగరం. మేము మొదటి సోవియట్ ఛార్జర్లను తయారుచేశాము. తరువాత నవి ఉరిల్సోలూ, ఓల్గారీరా, సైబీరియాలోనూ రియూర కాపడం మొదలైంది. ఓల్గోవ్, డ్విజిక్, ఓల్గారామా, అంగారా నదులపైని గల విద్యుత్కేంద్రాలకు సోవియట్ ఉప్పుయన్తను మేము మొదట రియూరచేశాము. దేశానికి చెలుతురు నిచ్చి, దాని యంత్రాలను నడిపే జనరేటర్లన్నిటిలో నాటికి యిందుమించు 80 శతంతులు మా నగరంలో రియూరచేయబడ్డాయి. సూరస సాంకేతిక పద్ధతి అయిన ప్రోటాక సింకాట్రాక, సెమి-కండక్టర్లు మా నగరంలో రియూరచేయబడ్డాయి. ఇరవై యవ శతాబ్దిపు అద్భుతమయమైన పరిమాణ హిమవిచ్ఛేదక సాధనం, రెనిస్ట్రాడ్ దానిలో నిర్మించబడుతోంది.

మా ప్రజల కొరకు చాలా కొత్త యంత్రాలను రియూరచేయడంలో, నాకు కూడా కొంత భాగంవుంది. బాల్కన్లో, లేతను నడపడం నేను మొదలుపెట్టినప్పుడు, మొదటి సోవియట్ మూనిఫో దాయిలర్ల కొరకు నేను ఎలక్ట్రిక్ ఫింటింగును రియూర చేసి తరువాత డ్లాస్పర్సైలకొరకు తొలి సోవియట్ ఖ్లోరల్లను తయారు చేయడంలో తోడు పడ్డాను. ఇప్పుడు కూడా ఒక సాంకేతిక, విషయజ్ఞునిగా, స్త్రావోలోకూ మూస్కోకూ మధ్య గ్యాస్ పైప్ లైన్కొరకు ఒక కొత్త గ్యాస్ టర్పయిన్ రోసరం పనిచేస్తున్నాను.

“కాని మిన్వోస్కీ పరిశ్రమ యంతకు ముందుకూడా అతి కొత్త యంత్రాలను తయారుచేసింది కదా? మీతండ్రి తొలి ఓడలను తయారుచేశారు...” అని మీరు అనవచ్చును.

అవును, నిజమే. మా తండ్రులు చాలా సమర్థులు, అద్భుతమైన యంత్రాలను వారు నిర్మించారు. కాని ఆ యంత్రాలే వారికి ఎదురు తిరిగాయి. ఒక టర్పర్ ఒక డ్రాయింగుయంత్రాన్ని నిర్మించడమూ, దాని పలితంగా రెండు డజన్లు మంది కార్మికులు బర్తరపు చేయబడడమూ గురించి మా పినతండ్రి నాకు చెప్పడం జ్ఞాపకం వుంది. ఇవి కొత్త పద్ధతిని కనుగొన్నవానికి యిందుమించుగా ప్రాణాంతక మవుతాయి. ఇప్పుడు మా కార్థానా కార్మికులు తామే నిర్ణయించారు అర్పయినను నిర్మించాలని. 20 వేల పనిగంటలలోగాక, 12 వేల పనిగంటలలో నిర్మించాలని నిర్ణయించ బడింది.

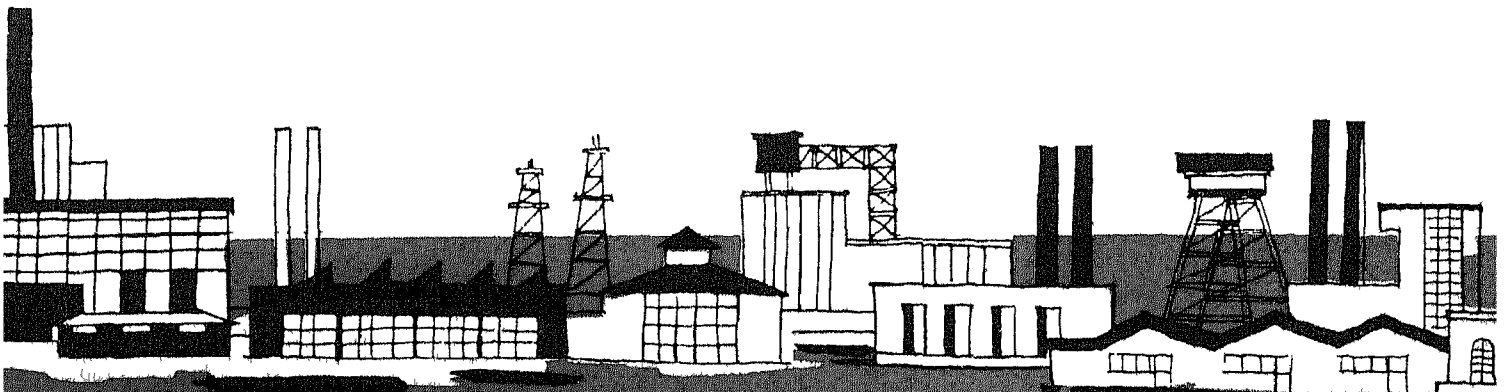

దోరింగ్ యంత్రాన్ని నిడుపు వ్యక్తి

అనుకూల వాతావరణంలో పని ఉల్లాసంగా వుంటుంది

ఇందునిమిత్తం మేము కొత్త యంత్రాలను, సూతనశ్రమ సముకరణ పద్ధతులను, యితర పనులకోసరం కొందరు కార్మికులను విడుదల చేసే యితర చర్యలనూ మేము ప్రవేశ పెడుతున్నాము. గతంలో రేషనలైజేషన్ కార్మికులను నాశనం చేసేది, యిప్పుడు రేషనలైజేషన్ మనకి సేవ చేస్తోంది.

“దుషెన్ కోవ్, సువ్యు పేలావన కాస్త ఎక్కువగా చేస్తున్నట్టుండే. కొన్నికొన్ని సందర్భాలలో మంచి సూతన కిల్లసలు గుర్తింపబడడానికి, ఆమోదింపబడడానికి చాలా కష్టమవుతోన్నదని సోవియట్ ప్రతికూ, పుస్తకాలు అంగీకరిస్తున్నాయిగదా!” అని మీరు అడుగవచ్చును.

అవును, యిటీవల ఫార్మరీలు వేటపడి వున్నప్పుడు, లేదా వాటిమధ్య “సరిపాలనా సంబంధమైన నిరోధాలు” వున్నప్పుడు, సూతన పద్ధతులు అమలు జరగకుండా ఆటంకం కలిగేది. వివిధ మంత్రివర్గ శాఖలకు చెందిన యిరుగు పొరుగు ఫార్మరీలు సాధారణంగా పరస్పరం సహాయం చేసుకునేవి కావు. ఇందువల్ల ఒక కొత్త పద్ధతి ఒక ఫార్మరీలో అమలు జరుపబడినప్పుడు, అది దాని పొరుగువాటిలోనికి తరచు ప్రవేశపెట్టబడేది కాదు. ఇందువల్లనే మా ప్రభుత్వం పారిశ్రామిక నిర్వహణా పునర్నిర్మాణానికి నిర్ణయించి, యీ సమస్యను ప్రతిఘటించింది. మళ్ళీ ఈ విషయంలోనూడా కార్మికులు కాకుండా దేశాధినాయులను నిరూపించుకున్నారు. మా పరిశ్రమలో, సమావేశాల్లోనూ, ప్రభుత్వానికి లేఖల్లోనూ దేశం అంతటా పారిశ్రామిక నిర్వహణను అభివృద్ధి చేయడానికి 700 కు పైగా సూచనలు చేయబడ్డాయి. ఈ విషయం తమ అభిప్రాయం చెప్పడానికి అధికారం గల, యింకొక్కరినీ లక్షలాది మంది కార్మికుల మాటే మిగిలి? సుప్రీం సోవియట్ సమావేశ పర్చబడినప్పుడు, యావత్ప్రజల అభిప్రాయాలపైని దీని కృషిని అది ఆదారపక్కగలిగింది; యిందు చేత పారిశ్రామిక నిర్వహణకు సంబంధించిన ముఖ్య సమస్యను

యదార్థాలూ, సంఖ్యలూ

ఈ 300 సలహా, సంరక్షణాలయాల ఆధ్వర్యంలో 3500 “జాలల వంటకాలు” పని చేస్తున్నాయి. ఇవి, శిశువుల కిష్కతగిన వివిధాలైన ఆహార పదార్థాలను, ద్రవద్రవ్యాలను తయారుచేస్తున్నాయి.

జాల వైద్య, జాల రోగ నివారక సన్స్థలలో ఇప్పుడు 85,000 మంది వైద్యులు పని చేస్తున్నారు.

సోవియట్ చట్టాన్ని సరించి, గర్భవతులైన స్త్రీలు, జీతంమీద 112 రోజుల సెలవు పొందుతారు. ఈ జాననానంతరం మాత, జీతం లేకుండా 3 మాసాలు సెలవు లీసు కొనడానికి హక్కు కలిగివున్నది. ఇటువంటప్పుడు, ఇది పరలో ఆమె నియంత్రాలపై వున్న స్థానం, ఆమెకొరకే కేటాయించబడి వుంటుంది.

కాగా సోవియట్ చట్టానుసారం, గర్భిణీస్త్రీలకు, నవ శిశువును కన్ను తల్లులకు రాత్రుల, అదనపువేళల నిర్వర్తించవలసి వున్న విధులు అప్పగించబడవు. పరిశ్రమల, సంస్థల నిర్వాహకులు ఇట్టి మహిళలను, వారు ఇదీవరలో పొందుతున్న వేతనముల మీదనే ఆంతకన్న సుకరమైన, తేలికైన పనులలో వారిని నియోగించవలసి ఉంటుంది. నవశిశువులు కలిగిన మాతలు, జీతపు కోతలేకుండా, పనికొనలవనపు విరామ సమయాలను పొందుతుంటారు.

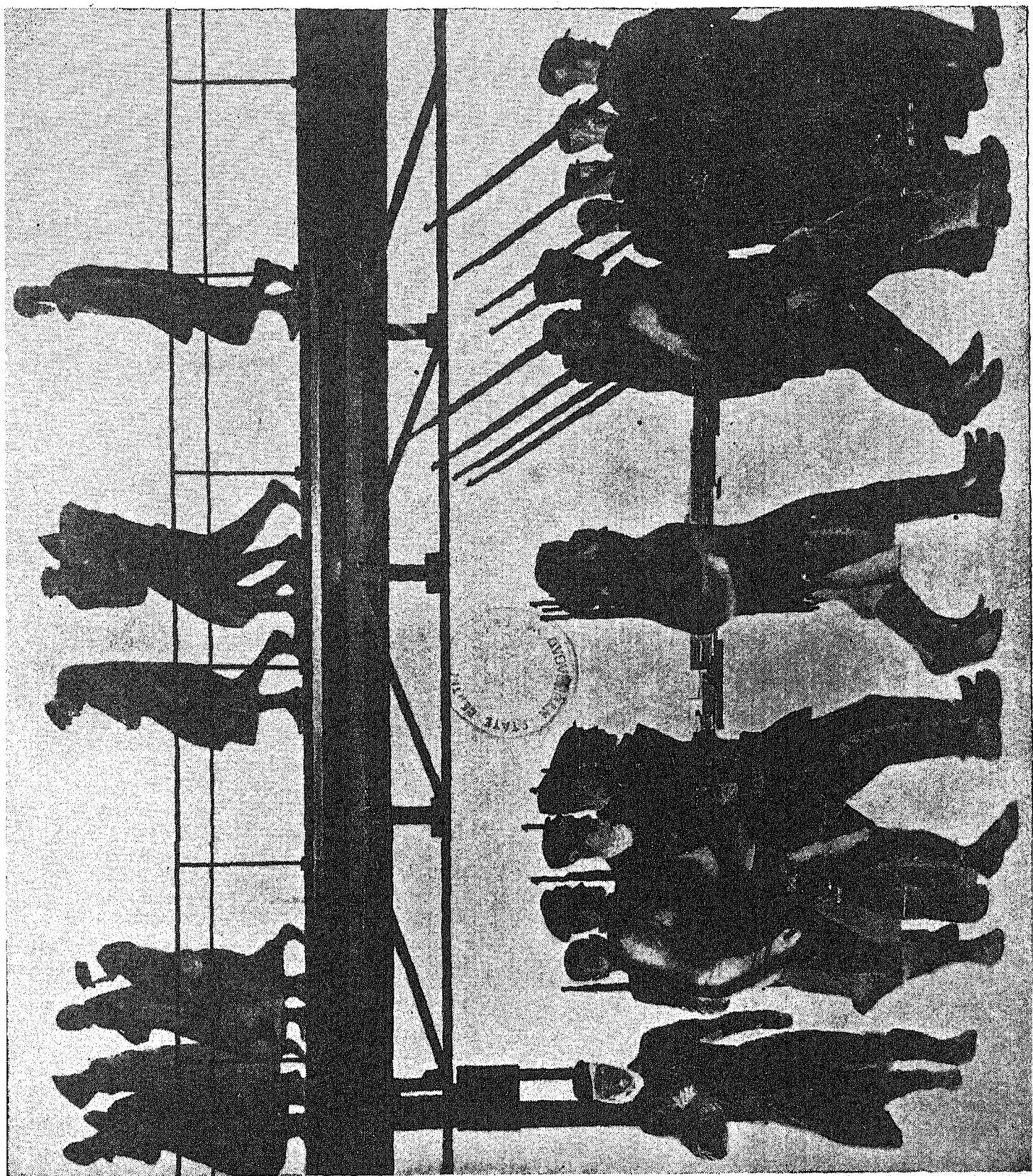
పరిష్కరించేటప్పుడు తప్పులు జరగకుండా చేయగలిగింది.

ఈ పునర్నిర్మాణం వల్ల మా దేశానికి ఎలా లాభించిందో యిప్పుడు తెలిస్తోంది. చిన్నదైనప్పటికీ, చాలా ప్రముఖమైన ఒక ఉదాహరణను యిక్కడ యిస్తాను : రెనిన్ గ్రాడ్ లోని జడనోవ్ పరిశ్రమలోని ముగ్గురు ఇంజనీర్లు యిటీవల, గ్యాసు వెల్డింగ్ నిమిత్తం ఒక కొత్తరకం టార్ప్స్ ని సూచించారు. ఇది ఉపయోగింపబడే అసెలీ రెన్ లో సూటికి 60 పంతులు ఆదా చేస్తుంది. ఈ టార్ప్స్ గురించి తెలిసినప్పుడు మా ఆర్థిక సమితి చేపడదేముఖి : అది వెంటనే రెనిన్ గ్రాడ్ ఆర్థిక మండలంలోని ప్రతినిధులందరినీ సమావేశపర్చి, కొత్త టార్ప్స్ ని వారికిచూపి, యావత్తు జిల్లాకోసం దానిపట్టి ఒక వెయ్యింటిని తయారు చెయ్యమని రెండు పరిమితులకు ఆదాపించింది. మన మిల్లుల్లో అవి ఉపయోగింపబడినప్పుడు, అవి మా సగంకొరకే సాగుకు ఒకకోటి రూబుళ్ళను పొదుపు చేస్తుంది. ఈ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టిన మా రెనిన్ గ్రాడ్ వారు, అక్కడ ఆర్థిక సమితులన్నిటికీ, ఆ టార్ప్స్ యొక్క సాంకేతిక చిత్రపటాలను ఉచితంగా పంపారు. ఇది మా దేశానికి అనేక లక్షం రూబుళ్ళను పొదుపు చేస్తుంది.

నాకు ప్రయాణం చేయడమంటే చాలా యిష్టం. మా దేశం ఎంతగా సరిసంపదలతో విలసిల్లుతూవుందో కళ్ళారా చూడాలనుకున్నాను. నా యాత్రలు ఎంతగా బాగున్నప్పటికీ, మానెవ్ స్కయా జస్తవాకు దూరంగా వున్నప్పుడు నాకెప్పుడూ ఒంటరితనమనిపించేది. మా కుటుంబం తరచురాలుగా ఒకేఒక మిల్లుకు, ఒకేఒక జిల్లాకు తమ జీవితాల నర్పించింది.

మా జిల్లాకంటే కార్మికులు ఎక్కువగా ప్రేమించే జిల్లా ఒకటి రెనిన్ గ్రాడ్ లో వుండనుకోను. పనికి వెళ్ళేందుకు రోజూ నేను నడిచివెళ్ళే యీ వీధినే, అప్పుడు ఒక చారిష్టర్ పద్ద సహానిగా పని చేసే వి. ఐ. రెనిన్, గత శతాబ్దం చివరలో కార్మికుల పద్దకు శీఘ్ర గతితో వెళ్తూ వుండేవారు. మా మిల్లులోనే ఆయన మొదటి కార్మికుల మార్క్సిస్టు కేంద్రాన్ని స్థాపించారు, మా తండ్రిల కోసరం తన మొదటి కరపత్రాన్ని వ్రాశారు. మానాన్న వ్లాదిమిర్ ఇల్లిచ్ రెనిన్ ను చూశారో లేదో నాకు తెలియదు. కాని ఆయన రెనిన్ లచనలను చదివారు, ఆయనకు రెనిన్ సిద్ధాంతాల్లో పూర్తిగా విశ్వాసం కుదిరింది. మా నాన్న చదువుకున్న పాఠశాలలోనే రెనిన్ ధార్య, కామ్రేడ్ నదెజ్డా కృష్ణకయా బోధించేవారు.

నా జీవితంకూడా పూర్తిగా మా మిల్లుకు అంకితమైపోయింది. నేనింకా పుట్టానీ కారేదు. ఇంకొంత కాలం పనిచేసి నేను దేశం చేయగలనని ఆశిస్తున్నాను. కాని నేను పెన్స్ ల పుచ్చుకున్నాక, నాకంటే పెద్దవారైన మిత్రులు చేస్తున్నట్టుగా బహుశా ఉదయం మిల్లుకు వెళ్తుంటాను. కార్ధానాల్లో తిరుగుతూ, యువకులైన బుర్జువత్ సంధాషిస్తారు. వృద్ధాప్యంలో యిబ్బంది లేకుండా వున్న పింఛరీవారున్నయిన నేను మిల్లు విషయాల్లో ఎందుకు యింకా ఆసక్తిని లీలకుంటున్నారని ఎవరైనా అడిగితే, ఫూర్స్ షో ఫోర్మేన్ గా పనిచేసి యిప్పుడు పింఛరీ పుచ్చుకున్న ముసలి ఆండ్రియేవ్ నాకి మధ్యను చెప్పినట్టుగా “ఇవాన్ వాసిలేవిచ్ నీ కర్తవ్యవయ్యా — అది నా మిల్లు!” అంటాను.

చి. ఐ. తెనిన్ వద్దకు వచ్చిన కర్షక వారైవసులు

చిత్రకాండరు : సెల్

అక్టోబర్ విప్లవం, ప్రాచ్యఖండమూ

అక్టోబరు మహావిప్లవం వలన, పరాధీన దేశాలలో సామ్రాజ్యవాద స్థానాన్ని కదిల్చేసి, తమ విముక్తికోసం ప్రాచ్య ప్రజల పోరాటాన్ని మహత్తరంగా విజృంభింప జేసింది.

విప్లవానికి పూర్వపు రష్యాలో రష్యన్ కార్మిక కర్షకుల దోపిడీ, రష్యన్ సామ్రాజ్యవాదం క్రింద నుండడంవల్ల జారిజంచే పలుజాతుల దోపిడీతో కలిసి వుండేది. రష్యాలోని శ్రామికవర్గం, రష్యన్ సామ్రాజ్యంలోని పీడిత ప్రజలను విముక్తి గావించకుండా, తన్నుతాను విముక్తి గావించుకోలేదు. అక్టోబరు విప్లవం జరిగిన కొద్ది రోజులకు, మానవచరిత్రలో మొట్టమొదటిసారిగా దేశాల మధ్య పూర్తిగా కొత్తరకపు సంబంధాలను రూపొందిస్తూ సోవియట్ ప్రభుత్వం రష్యా ప్రజల హక్కులకు సంబంధించిన ప్రకటనను ప్రచురించింది. పూర్వపు పాలకవర్గాలు అనుసరించిన, ఒక ప్రజను ఇంకో ప్రజపైకి రెప్పు గొట్టే సిగ్గుచేటయినవిధానం తీసక్కరింపబడి.

వి. బందర్ చక్ మాస్కో విశ్వవిద్యాలయం

బచ్చికమైన, నిజాయితీగల, స్థిరమైన ప్రజల సమాఖ్య దాని స్థానంలో నెలకొల్పబడింది. రష్యా ప్రజల సమానత్వ, సార్వభౌమత్వ సూత్రాలు, విడిపోయే హక్కు, స్వతంత్ర రాజ్యాలుగా ఏర్పడే హక్కుతో బాటుగా స్వేచ్ఛాముతమైన వారి స్వయంనిర్ణయ హక్కు, జాతుల విషయంలో విధానానికి ప్రాతిపదికగా ప్రకటించబడ్డాయి.

సోవియట్ ప్రభుత్వం సర్వదా యీ సూత్రాలను అమలు జరిపింది. అది ఫిన్లండ్, పోలాండ్ మొదలైన దేశాల జాతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని గుర్తించింది; ప్రాచ్యదేశాల విభజన, దాస్యాన్ని తరిగించే జారిష్టు, తాత్కాలిక ప్రభుత్వాల ఒడంబడికలనూ, విప్లవానికి ముందర జారిజానికీ, కొన్ని ప్రాచ్యదేశాలకు మధ్య జరిగిన అసమానమైన ఒడంబడికలను కూడా రద్దుచేసింది. ఆ దేశాల్లో రష్యాకుగల ప్రత్యేక సౌకర్యాలన్నీ రద్దు గావించబడ్డాయి.

1917 డిసెంబరులో, “రష్యాలోనూ ప్రాచ్యంలోనూ గల శ్రామిక మహమ్మదీయులందరికీ” ఉద్దేశించబడిన తన ప్రకటనలో సోవియట్ ప్రభుత్వం, ప్రాచ్య ప్రజల విషయంలో జారిజంయొక్క రాక్షస విధానాన్ని తీరస్కరిస్తున్నానని తెలియజేసింది. 1919 వసంతంలో సోవియట్ రష్యాప్రభుత్వం ఆప్టనిస్టాన్ సార్వభౌమ హక్కులను గుర్తించింది, 1921 లో దానితో సమాన ప్రాతిపదికపైనే ఒక ఒడంబడికను చేసుకుంది; ఆ దేశ జాతీయ స్వాతంత్ర్యం పటిష్టం కావడానికి యిది చాలా తోడ్పడింది. సోవియట్ ప్రభుత్వం తన పేనలను ఇరాన్ నుండి ఉపసంహరించింది, ఆ దేశానికి జారిష్టు ప్రభు

త్వానికి మధ్య జరిగిన అసమానమైన ఒడంబడికలన్నిటినీ రద్దు చేసింది, ఇరాన్ లో తనకుగల ప్రత్యేక సౌకర్యాలను వదులుకుంది.

పలుదేశాల కూటమి సాయుధ జోక్యానికి వ్యతిరేకంగా టర్కిష్ ప్రజలు సాగించిన పోరాట దినాలలో, సోవియట్ రష్యా ఒక్కటే వారి స్వార్థరహిత మిత్రరాజ్యంగా వుండేది. సోవియట్ ప్రభుత్వం టర్కిక్ చేసిన నైతిక, భౌతిక సహాయం, సామ్రాజ్యవాద జోక్యానికి వ్యతిరేక పోరాటంలో గొప్ప ప్రాధాన్యంగల విషయం. ఆ అందపల్ల టర్కిష్ ప్రజలు జోక్యందారుల దాడులను తిప్పికొట్టి, తమ జాతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించుకో గలిగారు.

అక్టోబరు మహావిప్లవం చైనా ప్రజల భవిష్యత్తుపైని ఆపారమైన ప్రభావాన్ని చూపింది. ప్రసిద్ధమైన “మే 4, 1919 ఉద్యమం”—యిది అధ్యక్షుడు మార్వెన్-టుంగ్ నాయకత్వాన “ప్రపంచ విప్లవ హెచ్చరిక ఫలితంగా, రష్యన్ విప్లవ హెచ్చరిక ఫలితంగా,

లెనిన్ హెచ్చరిక ఫలితంగా ఉదయించింది—చైనా జాతీయ విముక్తి ఉద్యమ చరిత్రలో ఒక నూతనాధ్యాయం. చైనీస్ విప్లవకారులూ, శ్రామికవర్గమూ అక్టోబరు విప్లవ నిర్మిత వభాన అడుగిడుతూ, చైనా ప్రజలను సంపూర్ణ విజయానికి, దృఢమైన సార్వభౌమ ప్రజారాజ్య సృష్టికి తీసుక వెళ్ళారు.

సోవియట్ రాజ్యం ప్రకటించిన, ఆచరణలో పెట్టిన జాతీయ విధాన సూత్రాలు, ప్రాచ్య ఖండంలోని కోట్లాదిమంది ప్రజలలో అత్యుచైతన్యం ఉదయించడానికి అమూల్య ప్రాముఖ్యం గలవి, అక్టోబరు విప్లవ విజయమూ, విదేశీ జోక్యానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటంలో సోవియట్ రాజ్య విజయమూ సామ్రాజ్యవాదుల బలహీనతనూ, వారికి వ్యతిరేకంగా జయప్రదంగా పోరాటాన్ని సాగించడానికి గల సుసాధ్యతనూ ప్రాచ్య ప్రజలకు సుస్పష్టం గావించాయి. అక్టోబరు విప్లవానంతరం మొదటి పదేళ్ళలోనే ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాల్లోని డజన్లకొలది దేశాలు—చైనా, భారత దేశాలనుండి మొరక్కో వరకూ, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ నుండి ఇండోనేషియావరకూ—సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక జాతీయ విముక్తి ఉద్యమ మండలంగా మారాయి. ప్రాచ్య ఖండంలోని వలన, పరాధీన దేశాలలో సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటం అనేకరూపాలను ధరించింది; చైనాలో భయంకరమైన రక్తపాత సహితమైన విముక్తి యుద్ధాల రూపంనుండి, భారతదేశంలో శాంతియుతమైనవే అయినప్పటికీ అత్యంత దృఢమైన శాసనోల్లంఘనోద్యమాల రూపంవరకు అది ధరించింది. వివిధవర్గాలూ, పక్షాలూ

పాల్గొన్నాయి, వివిధ ఆచరణాపద్ధతులు అవలంబించబడ్డాయి, డజన్ల కొద్దీ దేశాలూ, కోట్లకొలది ప్రజలూ పాల్గొన్న యీ విముక్తి సమరంలో, కాని తమ విముక్తికోసరం పోరాడుకోన్న దాస్యం క్రింద నున్న ప్రజలందరూ పలనపీడన, దోపిడీలనుండి బయటపడడానికి, సార్వభౌమ జాతీయ రాజ్యాల నిర్మాతలైన, సమానత్వాన్నీ, దేశాల మధ్య సంబంధాలను జోక్య విరహితలో సాధించడానికి ఒకేవిధంగా సంస్థంగా వున్నారు. నరిగ్గా యివే భావాలు, సోవియట్ రష్యాలో జయప్రదమైన విప్లవం ప్రకటించింది, బలపర్చింది.

ప్రాచ్యప్రజలకు గాదాంధకార దినాలలో, జపానీస్ సామ్రాజ్య వాదం చైనాను కాలృక తింటున్నప్పుడు, బ్రిటిష్ వలస ప్రభువుల బందిఖానాలలో పేలాపిమంది భారతీయ దేశభక్తులు మ్రగ్గుతున్నప్పుడు, డచ్చి సామ్రాజ్యవాదులు ఇండోనేషియా కర్షకులను కాలృ చంపుతూ వున్నప్పుడు, సోవియట్ రాజ్యపు అస్తిత్వం ప్రాచ్యఖండ పీఠిక ప్రజలందరికీ గొప్ప నైతిక సహాయంగా వుండేది. మధ్యాసియా, కకాసన్లలోని జాతులకు యితరులతోబాటు సమాన ప్రాతిపదికపై సర్వతోముఖాభివృద్ధికి అవకాశాన్ని కలిగిస్తూ సోవియట్ దేశం నెలకొల్పిన ఆచరణ, పరిశ్రమలు, సంస్కృతి, కళలలో ఆపూర్వమైన అభివృద్ధికి పరిస్థితులను సృష్టించింది; ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాల ప్రజలను మరింత ఉత్సాహకరించిన సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటానికి ఉత్తేజపర్చి, అంతిమ పోరాటంలో వారికి విశ్వాసాన్ని కలిగించింది. సోవియట్ ఖూమిలో జయప్రదమైన దేశాల సమానత్వం, స్నేహం అన్న భావాలు, మానవజాతి ప్రగతిలో నూతనావకాశాలను కల్పిస్తూ వలస సామ్రాజ్యాల మారుమూలలకు చొచ్చుకపోయాయి.

ద్వితీయ ప్రపంచయుద్ధంలో స్వేచ్ఛాకాముక ప్రజల విజయం ప్రపంచ సామ్రాజ్యవాద వ్యవస్థకు ఒక కొత్త దెబ్బకొట్టి, దానిని నీరస పర్చింది; యీ విధంగా చాలా ప్రాచ్యజాతుల ప్రజల విముక్తి

య:ద్వాలా, సంఖ్యలూ

అధిక సంతానం కలిగిన తల్లులకు, అవివాహిత మాతలకు, సోవియట్ చట్టం, ప్రభుత్వ భృతులనుకల్పిస్తున్నది. దీని ననుసరించి, 1954వ సంవత్సరంలో, అధిక సంతానంకలిగిన, అవివాహితమాతలైన స్త్రీలకు రమారమి 8,400మిలియన్ల రూబుళ్ళు వెచ్చించబడ్డాయి.

సమరం జయప్రదంగా ముగియడానికి పరిస్థితులను సృష్టించింది. యుద్ధానంతర సంవత్సరాలలో, దృఢమైన సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాట సంవత్సరాలలో ప్రాచ్యఖండ ప్రజలు సేకరించుకున్న ఆపార శక్తి భారత దేశంలోనూ, చైనా, బర్మా, ఇండోనేషియా, ఈజిప్టు, సిరియా మొదలైన దేశాలలోనూ వలస పీడనకు స్వస్తి చెప్పిన జాతీయ ఉద్యమ రూపంలో ప్రవహించింది. సుమారు 130 కోట్ల మంది ప్రజలు వసల దాస్యాన్ని వదులుకున్నారు. జాతీయ స్వాతంత్ర్యము కొరకు ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాల ప్రజల మహాత్తర కృషిని — అందరి స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలనూ, చిన్న పెద్ద దేశాల స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలనూ రక్షించే సోవియట్ రాజ్యం సర్వదా సంపూర్ణంగా అవగాహన చేసుకుంది, బలపర్చింది. డచ్చి సామ్రాజ్యవాదులు ఒడంబడికలన్నిటినీ కాలరాసి, ఇండోనేషియాన విముక్తి ఉద్యమాన్ని రక్తపాతంలో ముంచివేయడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు, మిక్రరాజ్య సమితిలో సోవియట్ ప్రతినిధులు దౌర్జన్యాలు నిరసించబడాలని వట్టుబట్టారు. ఇజ్రాయెల్ అభివృద్ధి నిరోధక షర్గాల సహాయంతో ఆంగ్లో-అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు ఈజిప్టుకు వ్యతిరేకంగా బాహుబలమైన సాయుధ జోక్యానికి పూనుకున్నప్పుడు, దృఢమైన సోవియట్ ప్రభుత్వపు విస్పష్ట విధానం, ఆ వలస యుద్ధాన్ని వారు ఆపివేసేటట్టుగా చేసింది. పశ్చిమ ఇరియన్ తిరిగి యిచ్చివేయాలన్న ఇండోనేషియన్ రిపబ్లిక్ న్యాయయుతమైన కోర్కెను, గోవా గురించి భారత దేశానికి గల హక్కును సోవియట్ ప్రభుత్వం సర్వదా బలపర్చుతోంది. ప్రస్తుతం ప్రాచ్యఖండ ప్రజలు తమ సంపూర్ణ అర్థిక స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించుకోవడానికి కృషిచేస్తున్నారు. తమ జాతీయార్థిక విధానాలలో విదేశీ గుత్త వ్యాపారుల పెత్తనాన్ని తొలగించుకోవడానికి కృషి చేస్తున్నారు. ఈ ఉత్కృష్ట కృషిని సోవియట్ దేశం నిజాయితీతో, నిస్వార్థంగా బలపర్చుతుంది. సోవియట్ ప్రభుత్వం భారత దేశానికి, ఇండోనేషియా, అఫ్ఝనిస్తాన్ మొదలైన దేశాలకూ అపసరమైన యంత్రసానుగ్రహిణి, సాంకేతిక స్రవీణుల సలహాలూ, రుజువులూ — యీ దేశాల పారిశ్రామికీకరణను సులభతరం గావించే వీటిని అందజేస్తూవుంది.

విప్లవంలో ఆవిర్భవించిన సోవియట్ దేశం ఆసియా, ఆఫ్రికా ప్రజలకు నిజమైన మిత్రదేశం—అది ప్రతి ప్రగతిమార్గాన్ని బలపర్చుతుంది; అక్టోబరు విప్లవ పథాన్ని నిరోధించి సోవియట్ దేశ ప్రజల ప్రగతిని అరికట్టలేకపోయిన అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులవలెనే, నవజీవనకొరకు, ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తు కొరకు స్వేచ్ఛాకాముక ప్రాచ్య ప్రజల ఉద్యమాన్ని అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులు అరికట్టలేవని తెలుసుకున్న ప్రాచ్యప్రజల న్యాయయుతమైన వాంఛలన్నిటినీ అది బలపర్చుతుంది.

విన్నూ,

నెడు

సచిత్ర సమీక్ష

“బ్రియన్ స్టే మండలంలోని మొయసేయ్యో గ్రామ కర్షకుడు తన కుటీరంలో విద్యుద్దీపాన్ని వెలిగిస్తున్నాడు” అని వ్రాసివుంది. 1928వేలవే గలగి, మాస్టోరోని ప్రభుత్వసీనిమా ఫౌన్ డోఫో ఆర్కైవ్ లో భద్రపరుపబడిన యీ ఛాయాచిత్రంక్రింద (ప్రక్కనున్న ఛాయాచిత్రం). ఇంట్లో పెడికిన నూలు జాస్పా వేరుకునివున్న యీ ముసలాయన తదేకవృద్ధి. సాయంత్రం కాక ముందరే ఆ అద్భుతమైన కౌంతిని చూడడానికి కిటికీ దుప్పటి కట్టిన ఆ రైతు స్త్రీకళ్ళలో ఆశ చూడండి.

శతాబ్దాలుగా శీతకాలపు రాత్రులు రైతుల యిళ్ళలో కనిపించే కనిపించని వెలుగునిచ్చే ఒత్తులు మాత్రమే దీపాలుగా వున్న రైతుల కుటీరాల్లో విద్యుద్దీపం చూడడం, నిజంగా ఒక అద్భుత విషయం.

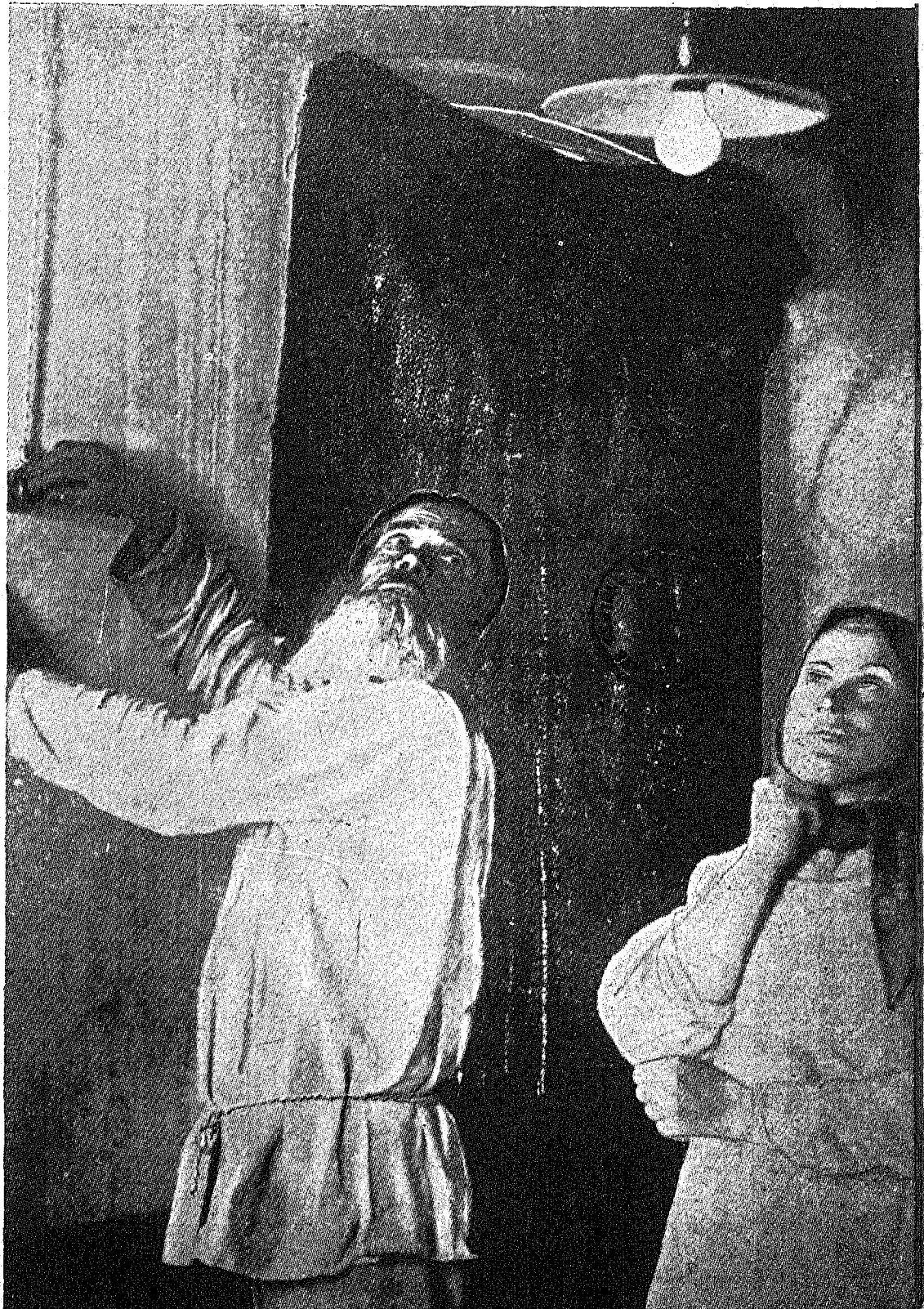
విద్యుద్దీపాలకు ప్రజలు పెట్టిన పేరు “ఇల్లిక్ బల్బులు” అని. “యానదేశం విద్యుదీకరణతో బాటుగా సోవియట్ అధికారం, కమ్యూనిజం” అన్నారు రెనిన్. రష్యా విద్యుదీకరణకొరకు ప్రభుత్వ ప్రణాళిక (గొయిల్రో ప్రణాళిక). విప్లవానంతరం వెంటనే ఆయన సూచనపైని విఫలీకరించబడింది.

అది అద్భుతమైన ప్రణాళిక. ఆ కాలంలో సమ్మత్యం కానిది. చాలా మంది అది సాధ్యమవుతుందనుకోలేదు. అది నెలవేలవడం మాత్రమే కాకుండా, యీ శతాబ్దపు నాలుగో దశాబ్ద ప్రారంభం నుండి అంచనాకు మించింది కూడా.

1955 లో సోవియట్ దేశం, 1920 లో కంటే 312 రెట్లు అధికంగా విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేసింది. ఇంకో మాటలలో చెప్పాలంటే, ఐదవ పంచ

దశ ప్రణాళికకాలం అంతం నరికి ఒక రోజులో, 1920లో ఒకసంవత్సరంలో ఉత్పత్తి చేసినంతగా విద్యుచ్ఛక్తి తయారయింది. గ్రామాల్లో విద్యుద్దీపాలు అబ్బురాలు కాకుండా

పోయి చాలాకాలమైపోయింది. విద్యుచ్ఛక్తి కుటీరాలకు వెలుగు నివ్వడం మాత్రమే కాకుండా, అవులకు పాలుతీస్తుంది. గొర్రెలకు ఉన్నిని కత్తిరిస్తుంది, దాన్యాన్ని నూర్చుతుంది.

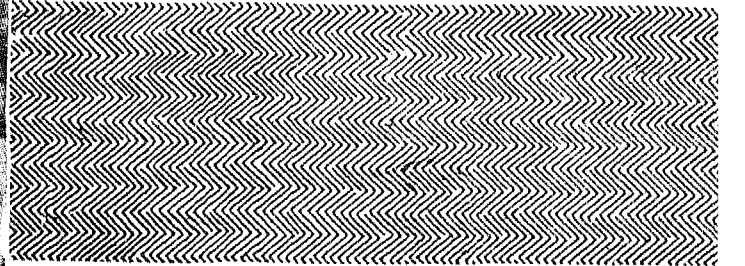
[బ్రియన్ స్టే గుబెర్నియా, మొయసేయ్యో గ్రామంలోని ఒక రైతు. మొట్టమొదటిసారిగా తన కుటీరంలోని విద్యుద్దీపపు మీట నొప్పిలోన్న దృశ్యం, 1928. (సీనిమా, ఛాయాచిత్ర, పత్ర సంపాదననుండి)

ఇవనోనోలోని ఒక బట్టలమిల్లులోని నేత విభాగ దృశ్యం

పురాతనమైన యంత్రాలూ, అర్ధ-శరీరశ్రమ, కార్మికశ్రీతి చీట్ల శ్రద్ధావృక్కులూ మీకు ఛాయాచిత్రంతో కనిపిస్తాయి. పాతికేళ్ళ క్రితం బట్టల, ఆల్లినబట్టల పరిశ్రమలో వారీవిధంగా పనిచేసేవారు. ఈ రకపు శ్రమవల్ల ఉత్పాదన బహు స్వల్పంగా జరిగేది. అతి కష్టంగా వుండేది.

విశాలమైన, గాలి వెలుతురులు బాగా చుట్టే గృహాలూ, విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడే యంత్రాలూ, యీ క్లిష్టమైన యంత్రాలన్ని

టినీ అదుపులోపెట్టే చక్కగా దుస్తులు ధరించిన కార్మిక శ్రీతి— నేటి బట్టల పరిశ్రమలోని ఒక కార్థానా చిత్రం యిది. యంత్రాలు ఉత్పాదనను అనేక రెట్లు హెచ్చించడం మాత్రమే కాకుండా, పని పరిస్థితులను బాగా అభివృద్ధి చేశాయి కూడా.

బట్టల మిల్లులోపని దృశ్యం

ఈ చిత్రంలో పరంజా (ముఖానికి ఒక నల్లని ముతకముసుగు) వేసుకుని వున్న ఒక స్త్రీ కి ని పి స్తుం ది. మధ్యాసియా స్త్రీలు గతంలో దానిని ధరించేవారు. ముఖం కప్పు కోకుండా స్త్రీలు బయట కనిపించకూడదని ఆ రోజుల్లో నిషేధం వుండేది. ఆ చక్కని

చాలా సామాన్యంగా కనిపించే ఒక ఛాయాచిత్రం ప్రక్కపుటలో పైన వుంది. ఒక ఉజ్బెక్ ప్రొఫెసర్ ఉజ్బెక్ విద్యార్థులకు ఉపన్యసిస్తున్నారు. దాని వివరణ : రాష్కెంట్ వైద్య విద్యాలయ శరీరశాస్త్ర శాఖాధిపతి ప్రొఫెసర్ యుసుఫోవ్ రెండో సంవత్సరం విద్యార్థులకు ఉపన్యసిస్తున్నారు.

దాని తరవాత మనకు యింకో ఛాయాచిత్రం కనిపిస్తుంది మధ్యవయస్కులు చలపాగాంతో, చి ప్పు టో పీ ల తో, గీరల బట్టంతో తూర్పు దేశాలలోపల ఒక చగుమీద చూచాని, కాయ కష్టంపెల్ల మోటుగా వున్న తమ చేతులలో మొదటిసారిగా వ్రాయ దానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఒక ఉజ్బెక్ గ్రామంలో నిరక్షరాస్యులను నిర్మూలించడానికి ఏర్పడిన కేంద్రం యిది. ఈ చిత్రం 1932 లో తీయబడింది.

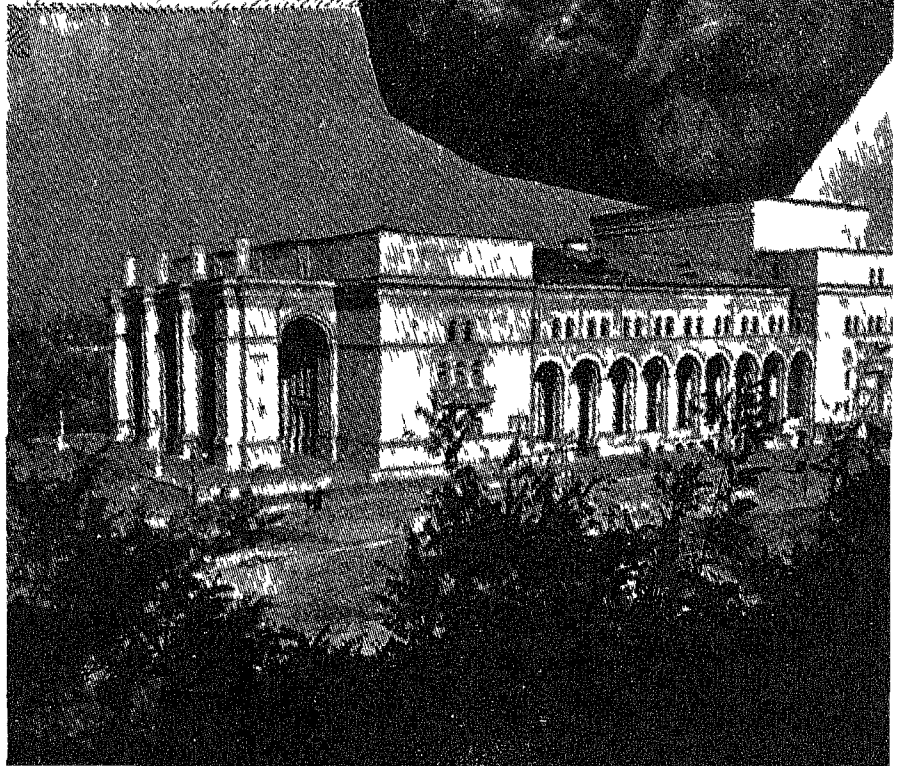
ఈ రెండు చిత్రాలూ, ముఖ్యంగా యీ ఆసియా దేశ చక్ర

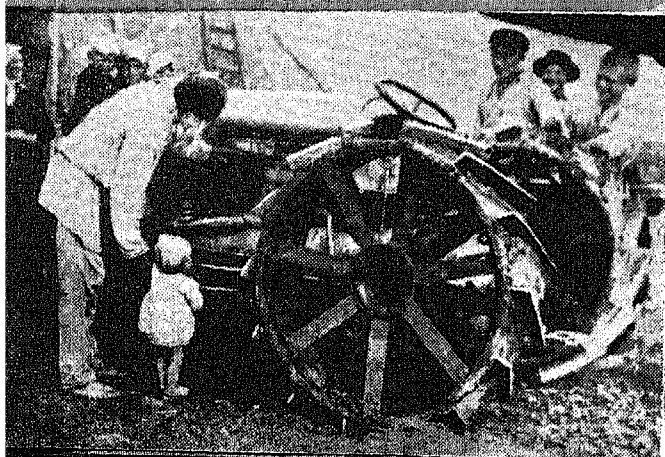
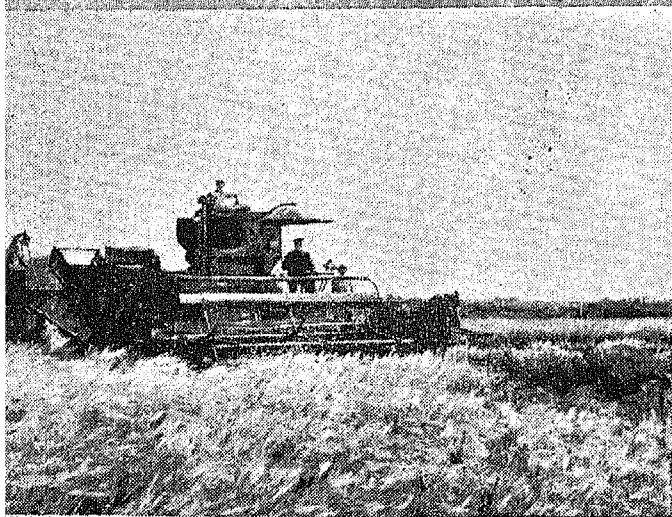
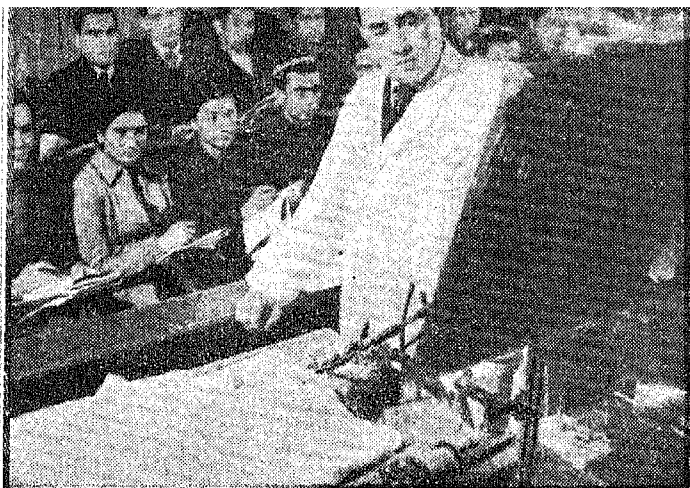
ఉజ్బెక్ సోవియట్ సోషలిస్ట్ రిపబ్లిక్
ప్రభుత్వ సంగీత మండలికి చెందిన
గటి, చాలా కరియేవా. (మడి)
ఛాయాచిత్రకారుడు జెల్కా

రాష్కెంట్లోని ప్రభుత్వ సంగీత
నృత్య నాటక ప్రదర్శనాలయం
(దిగువ)

వార్షపు ఉజ్బెకిస్తాన్ వనిక
ఛాయాచిత్రకారుడు జెల్కా

నృత్యం చేస్తూవున్న. జడలుగల ఆ యువతికి తప్ప ఎవరికి తెలుసును (ఎడమను పైనున్న చిత్రం)—ఆమె పరంజా వేసుకునివున్న ఒక అజ్ఞాత స్త్రీ కుమార్తె యేమో. ప్రాచ్యంలో స్త్రీలు బుప్పడు తమ భవిష్యత్తుకు తామే యజమానులు.

త్రను మీరు జ్ఞాపకం తెచ్చుకున్నట్లయితే, చాలా అసాధారణమైనవని స్ఫురిస్తుంది. గతంలో యింఛుమింఛు పూర్తి నిరక్షరాస్యతతో వున్న ఉజ్వేకిస్తాన్ కు యిప్పుడు 5,500కు పైగా పాఠశాలలున్నాయి. వాటిలో 1.3 మిలియన్లమంది పిల్లలు చదువుకుంటున్నారు. చదవడమూ, వ్రాయడమూ రానివారెవరూ యీ రివల్విక్కులో లేరు. విప్లవానికి ముందర అక్కడ ఒక్క ఉన్నత విద్యా సంస్థ కూడా లేదు. నేడు ఉజ్వేక్ రివల్విక్కుకు 31 ఉన్నత విద్యాశాలలూ, 100 ప్రత్యేక సెకండరీ పాఠశాలలూ సుమారు 130,000 మంది యువతీ యువకులకు శిక్షణ నిస్తున్నాయి. ప్రతి పదివేలమందికీ రివల్విక్కులో 95 మంది, ఉన్నత పాఠశాలల్లో శిక్షణను పొందినవారు. ఇది ప్రాస్తుకు రెట్టింపు. టర్కీకి ఏడురెట్లు, ఇరాన్ కు 23 రెట్లు.

* * *

1919లో ఎనిమిదవ పార్టీ కాంగ్రెస్ లో రెనికా యిలా చెప్పారు : "రేపు మీరు ఒక లక్ష ఒకబోరకం ట్రాక్టర్లను తయారుచేసి, వాటికి టెంజైన్ ను యిచ్చి, సాంకేతిక నిపుణులను వాటికి అనుబంధించగలిగినట్లయితే (యిది యింకా స్వప్నమేనని మీకు బాగా తెలుసును), సామాన్యరైతు తాను కమ్యూనిజాన్ని బలపర్చుతాను అనిఅంటాడు.

ఆ రోజులకు అది నిజంగా స్వప్నమే. విప్లవానికి పూర్వపు రష్యా వ్యవసాయం చాలా నిరాశజనకంగా వుండేది : సుమారు ఒకకోటి కర్రనాగళ్లు, ఒకకోటి 80 లక్షల కర్ర నొల్లలూ, నలభై లక్షలు మాత్రం ఇనుప నాగళ్లు వుండేవి. ఇటువంటి "యంత్రాల"తో యుద్ధానికి పూర్వపు సాత, రష్యా గ్రామసీమల్లో సేవ్యం చేయబడేది.

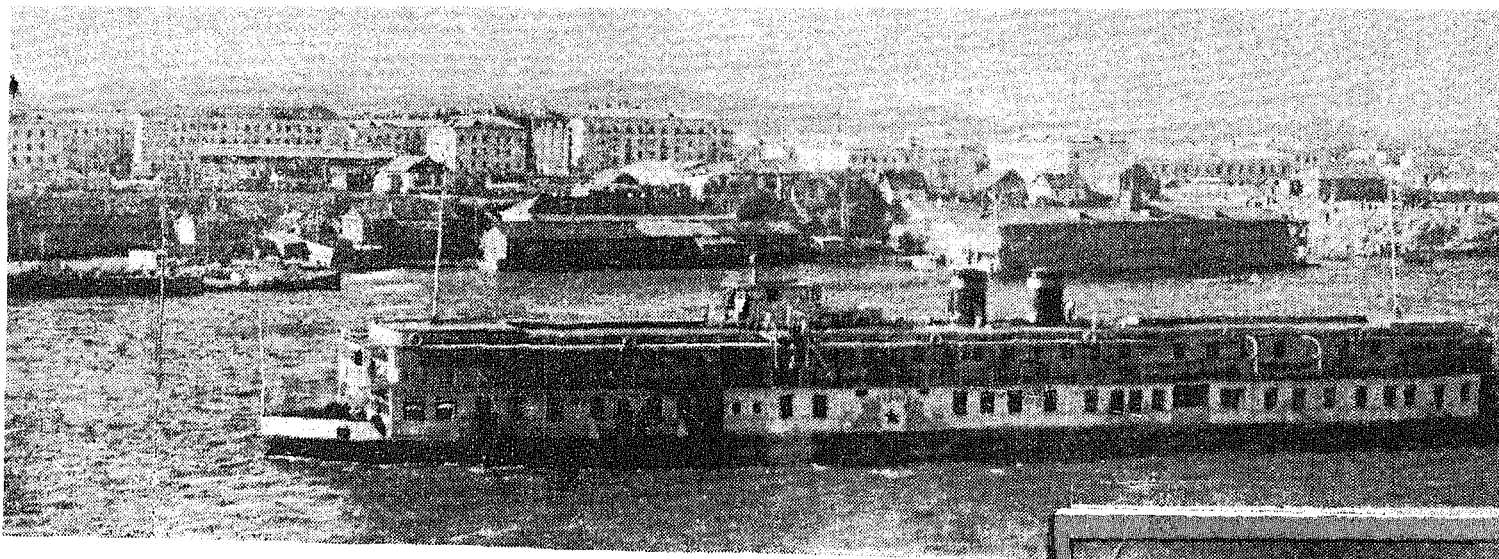
1955 ఆఖరుకు మా ప్యవసాయానికి సుమారు 1,450,000 ట్రాక్టర్లూ (15 అశ్వశక్తి ప్రమాణంలో), 338,000 ఛాన్సర్లు కోత యంత్రాలూ, 544,000 లారీలూ వున్నాయి. టీళ్ళ దున్నడం నూటికి 98 వంతులు యాంత్రికం చేయబడింది. పొలాల దున్నడం నూటికి 99 వంతులు యాంత్రికం చేయబడింది. ఛాన్సర్ల విత్తనాల వేళ్ళ నూటికి 94 వంతులు, ఛాన్సర్ల కోత నూటికి 81 వంతులూ యాంత్రికం చేయబడింది.

"క్షేత్రనౌక" అని ప్రజలచే అనబడే యీ ఛాన్సర్ల కోత యంత్రంవంటి శక్తివంతమైన యంత్రాలు - మా దేశంలోని పొలాల్లో దాన్యాన్ని కోస్తాయి.

రెండు దశాబ్దాలక్రితం ఎరకూ కూడా, గ్రామసీమల్లో ఒక విదేశీ ఆధిప్త్యంగా వుండేది. ఈ శతాబ్దపు నాలుగో దశాబ్దం ప్రారంభానికి సరిబడించిన యీ దిగువ చిత్రం, రైతులు తొలి ట్రాక్టరును ఎంతటి సంభ్రమాశ్చర్యాలతో చూస్తున్నారో తెలియజేస్తుంది. ఆదాల గోపాలం పొలానికి వచ్చేవారు, యీ ఆధిప్త్య యంత్రాన్ని - "ఇనుప గుర్రా"న్ని - తమ చేతులతో తాకి చూడడానికి.

నడవటం, వ్రాయటం నేర్చుకుంటూ (ఉజ్వేకిస్తాన్) పైనుండి రెండవచిత్రం కోసిన వంటను తీసుకొంటోన్న దృశ్యం (మద్య)

గ్రామాలకి వచ్చిన మొట్టమొదటి ట్రాక్టర్ను పరిశీలిస్తోన్న
ఒక వ్యక్త కైతు, 1928 (కింద)

సోవియట్ సమితి తీరపు కామ్యూమోర్స్కా నగరపు స్థలమీద, మారుమూల తైగాలో, 20 ఏళ్ళ క్రితం వేయబడిన మొదటి దేరాలను చూపుతుంది, పైనుండిరెండవచిత్రం. ఈ బ్రహ్మాండమైన అధునాతన నగరం(పైచిత్రం) యిది నేటి అమర్ నదీ తీరపు కామ్యూమోర్స్కాను చూపుతుంది—వేనవేల జనాభాతో, ఫాక్టరీలు, పరిశ్రమలు, నాటక శాలలు, పాఠశాలలు, పార్కులతో, అక్షరాలా కొద్ది సంవత్సరాలలో అమర్ నది తైగా తీరంమీద వృద్ధి అయ్యింది. దీనిని కామ్యూమోర్స్, కీర్తినీయులైన సోవియట్ యువజనులు నిర్మించారు. వారిపేరు దీనికి పెట్టబడింది.

చాలా కొత్తనగరాలు, ఫాక్టరీలు, మిల్లులు, విద్యుత్కేంద్రాలు, నలభై సోవియట్ సంవత్సరాలలో వెలిశాయి. ప్రామిక ప్రజల జీవన పరిస్థితులు అపారంగా అభివృద్ధి చెందాయి.

ఇదంతా తేలికగా జరిగిపోయిందనుకుంటే పొరపాటు చేసినవాళ్ళమవుతాము. పైగా ఇది అపారమైన శ్రమఫలితం. భావనగర స్థలంలో వేసిన దేరాలు నవ్యతను కల్పించడానికి చేసిన పనికాదు. కఠినమైన తైగా ప్రాంతాలకు వచ్చి, యీ దేరాలలో జీవించవలసి వచ్చిన బాల యువకుల పరాక్రమ ఫలితం యిది.

పంచవర్షప్రణాళికల తొలి పరిశ్రమ ఆయిన ముగ్నితోగోర్స్కా పరిశ్రమను నిర్మించ ప్రారంభించినవారు, ఒక పాతిక సంవత్సరాల క్రిందట జీవించవలసి వచ్చిన, పని చేయవలసివచ్చిన కఠిన పరిస్థితులను చూపుతుంది. దిగువ చిత్రం. వారు గోతుల్లో జీవించారు, నేలమీద త్రవ్విన గోతుల్లో తమ ఖోజనం వండుకున్నారు.

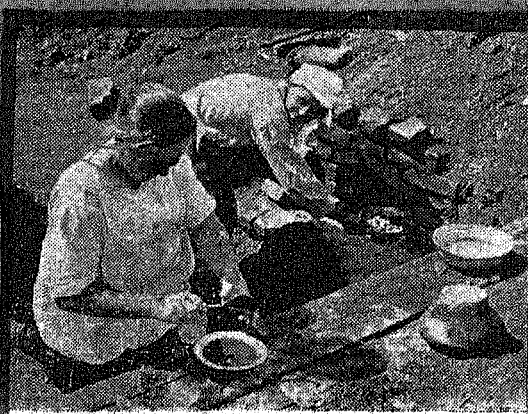
కాని నిర్మాతలు ఎన్నడూ దైర్యాన్ని కోలు పోలేదు. వారి ముఖాలెప్పుడూ మంచహాసాంతో వెలిగేవి. భవిష్యత్తులో తమ శ్రమకు, తాత్కాలిక కష్టాలకూ పందరెట్లు ప్రతిఫలం వస్తుందని వారెరుగుదురు; వారనుకున్నది నిజంకూడా. అతిసుందరమైన కుడిపేవు దిగువ చిత్రం లోహ నిర్మాతల ఆరోగ్య మందిరం. ఇది ముగ్నితోగోర్స్కాలో, పూర్వం దేరాలయికిన స్థలంలో వెలిసింది. అత్యంత ప్రశస్త మైన వైజ్ఞానిక సామగ్రిగల యీ సుఖవంతమైన ఆరోగ్య మందిరంలో కార్మికులు ఉచితంగాగాని, అతి స్వల్పమైన వ్యయంతోగాని విశ్రాంతి తీసుకుని, ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందించుకుంటారు. సోవియట్ దేశంలో యిటువంటి ఆరోగ్య మందిరాలు వేలాదిగా నిర్మించబడ్డాయి. మా కార్మిక కర్షకుల స్వార్థరహిత కృషికి నిజమైన స్పృహమైన ఫలితాలలో యిదొకటి.

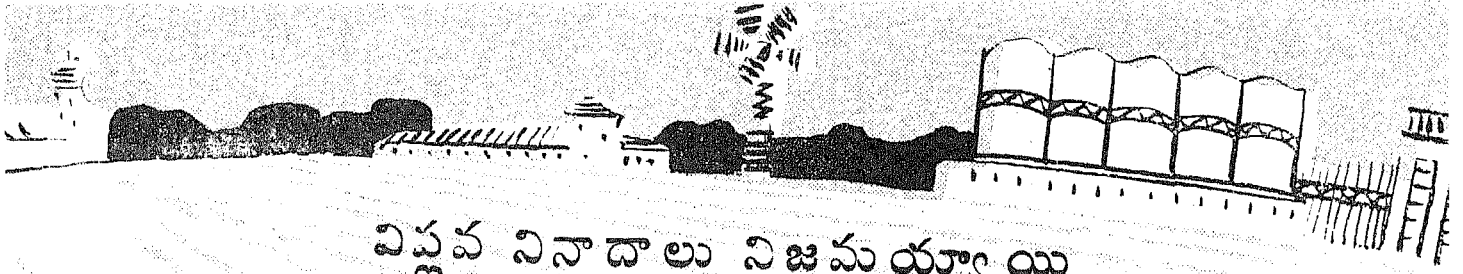

అమర్ తీరపు కామ్యూమోర్స్కా (పైన)

ముగ్నితోగోర్స్కాలోని లోహ పరిశోధక కార్మికుల ఆరోగ్యమందిరం. (క్రింద)

ముగ్నితోగోర్స్కాలో అల్పవిత్ విజ్ఞానానందల కఠిన పని దినాలు. (క్రింద పువ్వు)

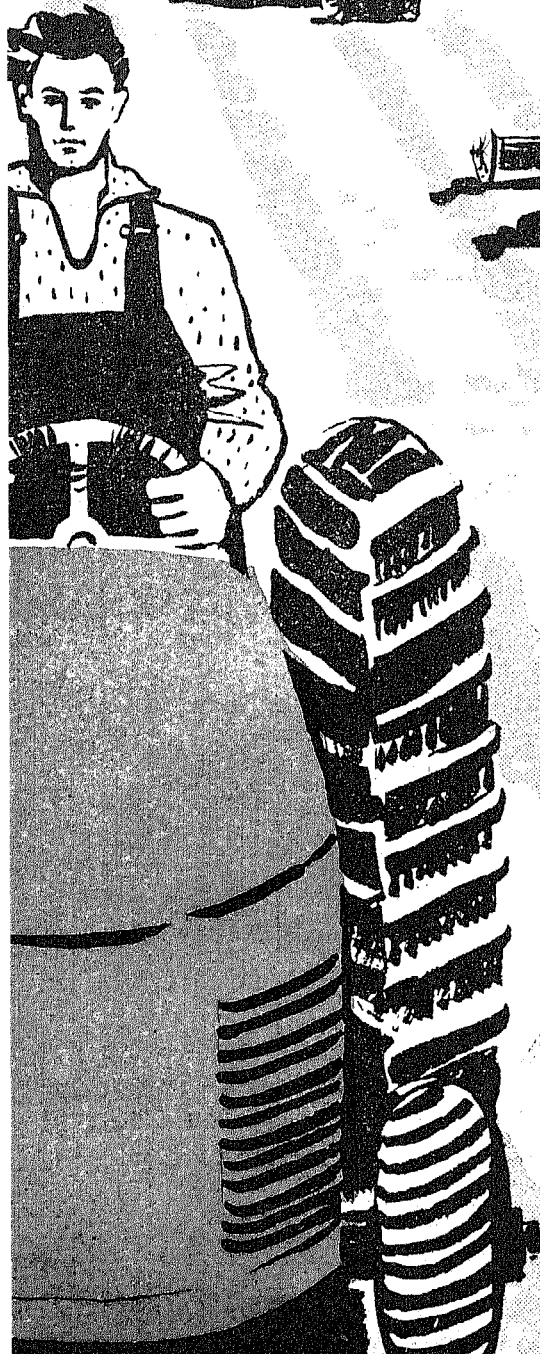
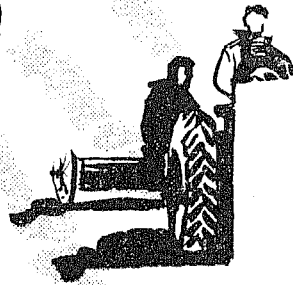
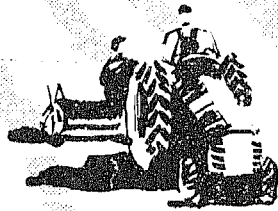

విప్లవ వినాదాలు విజయయా

దున్నెవానికొ భూమి

లిదియా తమరోవస్కయా

తమరోవస్కె సమిష్టి క్షేత్రాధ్యక్షురాలు, క్రాస్నోదోర్ మండలం

“అమ్మా, వ్యవసాయకూలీ అంటే మెవరు?” అని నేను ఆ పదాన్ని గురించి మొట్టమొదటిసారిగా ఒక పుస్తకంలో చదివినప్పుడు మా అమ్మను అడిగాను.

“మన పొలాల్లో ఇప్పుడు వ్యవసాయ కూలీలు పనిచేయడం లేదు గాబట్టి, వ్యవసాయ కూలీ అంటే మెవరో చూపలేను,” అన్నది అమ్మ. “ఒకప్పుడు నేనే వ్యవసాయ కూలీగా పని చేస్తుండేదానిని ఎండనక, వాననక వెన్నెముక విగిగేటట్లు పొలంలో పని చేస్తుండేదానిని. అంతకష్టపడి నాట్లుపేసి, గింజలు నూర్చినా, ఆ భూమి నాది కాకపోవడంచేత ఆ ధాన్యం నాకు చెందేదికాదు. బ్రతికి వుండడానికి సరిపోయేపాటి ధాన్యం మాత్రం ఇవ్వబడేది. అంతే.”

నేను పుట్టిన గ్రామం మా స్వంత గ్రామంకాదని చిన్నదానిగా పున్నప్పుడు నేను మా అమ్మనుంచి తెలుసుకొన్నాను.

మా తండ్రి అసలు రైతు కాడు. యువకుడుగా పున్నప్పుడు ఒక సముద్రపురేవు పట్టణంలో కళాసీగా పనిచేస్తూ వుండేవారు. రాని అది చాలాకాలం క్రితం మాట. నేను పుట్టడానికి చాలా సంవత్సరాల క్రితమే మానాన్న మానమిట్టి వ్యవసాయక్షేత్రానికి అభ్యుదయ్యారు. పిల్లలమైన మాకు. విప్లవానికి, అంతర్బుద్ధానికి సంబంధించిన కథలను చెబుతుండేవారు. తీవ్రమైన పోరాటంద్వారా సామ్రాజ్యవాదులూ, స్వేచ్ఛదళాలూ ఏ విధంగా ఓడింపబడినదీ, ఆ తర్వాత వారికి ఏ విధంగా భూమి ఇవ్వబడినదీ ఆయన మాకు తెలియజేస్తుండేవారు.

“ఐతే, ఆ భూమిని సేవ్యం చెయ్యడం మొదలు పెట్టారన్న మాట?” అంటూ మేము అడిగేవాళ్ళము.

“ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది?” అనేవారాయన చిరునవ్వు నవ్వుతూ. “వ్యవసాయ కూలీలకు చేతులు తప్ప సేవ్యం చేయడానికి పరికరాలేముంటాయి? లెనిన్ మాకు యీ విధంగా ప్రబోధించారు: వ్యక్తిగతంగా మీరు దారిద్ర్యాన్ని జయించలేరు. ఈ మాటలను విన్న మేము ఏకం కావడానికి నిర్ణయించుకున్నాము. అది విప్లవం జరిగిన నాల్గు సంవత్సరాల తర్వాత మాట. మేము ఏడుగురము ఈ ఉపనది తీరానికి చేరుకున్నాము. మాలో డెవ్వరికీ గుర్రాలు లేవు.”

ఆ యేడుగురికి విత్తనాలను, గుర్రాలను, నాగళ్ళను యిచ్చి సోవియట్ ప్రభుత్వం ఏ విధంగా తోడ్పడిందో మానాన్న చెప్పారు. నింపాడిగా ప్రక్క గ్రామాల మీద రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు వారితో చేరారు. జీవితం సుఖవంతం కాసాగింది.

మా నాన్న ప్రాసీ డోయిత్స్ (ఎర్రయోధులు) సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రానికి 28 సంవత్సరాలపాటు అధ్యక్షులుగా పుండూవుచున్నారు. టూస్వామియొక్క సగం శిథిలమైపోయిన గృహం సమీపంలో రాతితో కట్టబడిన గృహాలు చెరిగిపోయాయి. వాచిమట్టా చక్కని ఉద్యాన వనాలు లేవాయి, పెద్ద ధాన్య గిడ్డంగులు, ఒక కర్మాగారము, చిద్వర్తేంద్రము గ్రామం బయట నిర్మింపబడ్డాయి. సమిష్టి వ్యవసాయ రైతులు సమిష్టి పునరుద్ధరణకు పరిశ్రమించారు. వ్యవసాయ పూరిత జీవనాన్ని గడుపుతూ, ఒక చక్కని బాలోన్యాసపానాన్ని స్థాపించుకొన్నారు. అటునిక పారిశాల నౌక దానిని నిర్మించుకొన్నారు. మా చెల్లెళ్ళు, కమ్మడు, నేను ఆ పారిశాలలోనే చదువుకొన్నాము. అక్కడి విద్యాపాఠశాల ద్వారా కళాశాలకు వెళ్ళాము. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే జీవితం ఎంతో సౌఖ్యవంతంగా పుంజుకుంది. జీవితం “సమృద్ధి”గా సంతోషాన్ని పొందింది”ని అమ్మ అందింది.

కాని ఇదింతా ఎనాపాయింగా మాత్రం జరుగలేదు. స్వల్పకాలే సులభంగా పరిష్కరించుకొని పుండూలని అనేక కష్టాలను, సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రం విజయవంతంగా పరిష్కరించుకొన్నాం. యుద్ధంలో భారతీయ పట్టణమైపోయిన మా సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రం, యుద్ధం ముగిసిన మూడు సంవత్సరాలలోపలనే తిరిగి యదాస్థితి పుచ్చింది, నిజానికి అది, కృత్వాన్ లోని అత్యంత సాధాగ్య వంతమైన సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాల్లో ఒకటిగా తయారయింది.

మా నాన్న సమిష్టి వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞురాలినై కాను పోరాడి సంపాదించుకొన్న ధామిని ప్రేమించమని కోరికచేరి నేను కళాశాలలో చేరాను.

మా నాన్న మరణానికి రెండు సంవత్సరాలముందు సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రం 28 వ వార్షికోత్సవాన్ని జరుపుకొన్నది. ఆ ఉత్సవానికి వందలాది అతిథులు వచ్చారు. ఆ సమయంలో మా నాన్న తన చిన్నప్పుడు సంగతులను గురించి, యుద్ధాన్ని గురించి, మొదటిరోజుల్లో సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రం చెదుర్కొన్న కష్టాలను గురించి తలుచుకుంటుండేవారు. ఆ సమయంలో అన్నదేమీలేక ఒకవర్షం కాలానికి పని చేసిన వ్యక్తి సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రంలో ఒక ప్రముఖ నాయకుడు, సోవియట్ దేశ సుప్రీమ్ సోవియట్ గ్రూపు అయ్యాడు.

“మనకున్న యంత్రాలలోను, మనుష్యులలోను పదిరెట్లు అధికంగా ఉత్పత్తిచేయాలి,” అంటుండేవారు మా నాన్నగారు. “మీ తరం వారు ఇంకా బాగా పనిచేయాలి. ముందు ముందు మీకు యింకా ఎక్కువ అవకాశాలు లభిస్తాయి. అందువల్ల కష్టపడి చదువుకో.”

నాన్న హఠాత్తుగా చనిపోయారు. ఒకనాడు పె సా రా లో సింహస్థా, గుండె అదిమివట్టుకొని బూలిపోయి మెట్లమీది నుంచి ఎడి పోయారు.

ఆయన మరణానంతరం సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రానికి ఆయన పేరు పెట్టబడింది. ఇప్పటికీ పె. ఎల్. టి. మెరిఫిస్కి సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రంని పిలుచుచున్నది.

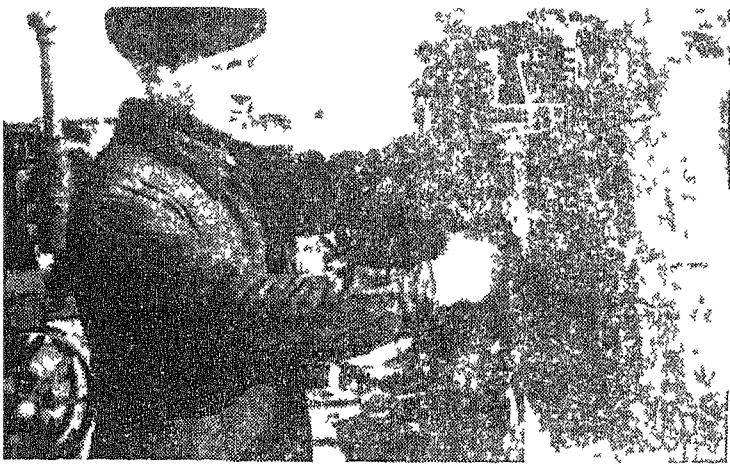
నాలుగు సంవత్సరాలై మా తండ్రి పేరుపెట్టబడిన ఈ సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రానికి నేను అధ్యక్షులుగా ఉండున్నాను. ఎలాంటి

వల్ల నేలల మధ్యప్రాంతంలోని, చెగబడి గ్రామంలోని ఒక సమిష్టిక్షేత్ర సభ్యులకు లైసెన్సు దరఖాస్తునిచ్చి దృశ్యం (1931)

★
కలినావ్కా సమిష్టిక్షేత్ర సభ్యులు, (లగాదెఫీ మండలం, జార్జియన్ సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్) పొలాల్లో పొగాకు నాట్లు వెయ్యడానికి మూ, ముడిగా వెళ్ళుతోన్న దృశ్యం, 1930.

మెషీన్-లాబర్ స్టేషన్లోని ఒక మెయిన్టెనెన్స్ షాపులో
(తామరావోస్కి సమిష్టి క్షేత్రం)

అనుభవమూ చేరుండా ఇంజనీదాధ్యక్షుని స్వీకరించడానికి నాకు ధైర్యం ఎలా కలిగిందని కరుణ అడుగుతుంటారు. మా నాన్న పోతికి సంస్కారంపాటు యీ సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రానికి అధిపతిగా వున్నారు అ చటా ఆయనను అర్థంచేసుకొని, చుట్టూ వెళ్ళుచుండా ఆయనమాటను విరసావే పొందేవాం. నామస్కంద్లా కళాశాల పిద్యాభ్యాసంమాప్తమే. ఐతే నాకీధైర్యం యెలావచ్చింది? ఎవరిమీద ఆధారపడ్డాను?

సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రం స్థాపించిన దాదాపు ముప్పై సంవత్సరాలబట్టి వాళ్లు అక్కడ కలసి పనిచేస్తున్నారు. వారు ఒక అద్భుతమైన పాఠశాలలో శిక్షణను పొందారు. ప్రజల ఆస్తిని తమ స్వంత ఆస్తిలాగ చూచుకొనడం నేర్చుకొన్నారు. దానిపైనేనే ఆచార

తామరావోస్కి సమిష్టిక్షేత్ర గ్రంథాలయంలో

పడ్డాను. నేననుకొన్నది తప్పుకావేదు.

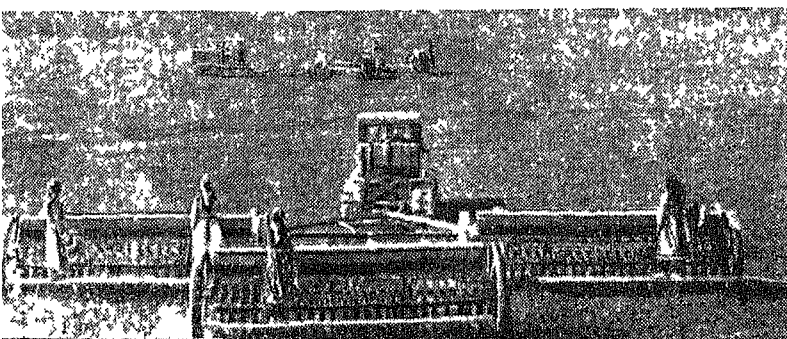
నేను అధ్యక్షురాలినై నాలుగు సంవత్సరాలయింది. మేము సాధించిన విజయాలివి: మా పనియొక్క స్థాయి పెరిగింది. పంట అధికమయింది. సేవ్యంలో వైద్యానిక పద్ధతులు అధికంగా ఉపయోగించబడుతున్నాయి. మా సారీనా ఆదాయం ఇరవై లక్షల రూబళ్లకు

మాడ్రేవియా సమిష్టిక్షేత్రాలలోని ఒక సమిష్టిక్షేత్రంలో పసంఅవు విత్తు చల్లడం

మించి ఉంటున్నది. ఇప్పుడు మేము నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం కంటే మూడురెట్లు అధికం పొందు, నాలురెట్లు అధికం ముంకాన్నీ ఉత్పత్తి చేస్తున్నాము. ఈ మధ్య గడిచిన సంవత్సరాలలో, దేశ మంతటా అద్భుతమైన మార్పులు సంభవించి వుండడంచేత ఇది సాధ్యమయింది. పరిశ్రమలు అభివృద్ధిపొంది చూ రుబుల్లపై, యంత్రాలను తయారుచేస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం ఇంకా సౌభాగ్యము పులింది. అందువల్లనే అది కొనుగోలు ధరలను అధికం చేయ గలిగింది. మా పాలకు, మాంసానికి, ధాన్యానికి, కూరగాయలకు ఇప్పుడు పూర్వంకంటే యెక్కువ ధర లిచ్చిస్తున్నది. సహజంగానే ఇప్పుడు మేము నిర్మాణాలను ఇంకా యెక్కువగా ఇరిపించగలం సమర్థులని ఇంకా యెక్కువ కట్టివ్వగలం.

ప్లానింగు విధానం బాగా అభివృద్ధిని పొందింది. మొక్కజొన్న మొదలైన పశుగ్రాసపు పంటలు, ద్రాక్షిరొటలు అధికంగా పేస్తున్నాయి. నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం ప్రభుత్వం పన్నులను బాగా తగ్గించింది. ఈ సంవత్సరం ప్రారంభంనుండి స్వంత పొలాలలో పండించుకొనే పస్తువులలో యేమీ ప్రభుత్వానికి ఇవ్వ

కుబాణా మిళిత క్షేత్రాలు (పశ్చిమ ఇర్క్యూ

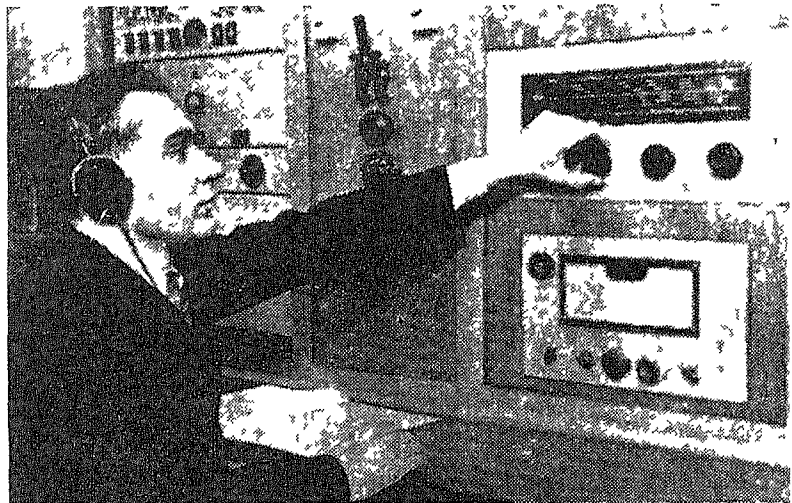
నానకలెయిందా వేయబడింది. దీని గ్రంథంలో 19వ ముద్రను పోయాయి.

కాని ఇంతకంటే యెక్కివ గూడా చేయగలం. ఇలా చేయు లక్ష్యంబుండగా విన్నాయేమోనన్నట్లుగా, సోవియట్ ప్రభుత్వము, మూనిసిపల్టీ, పాట, పెన్న, మాంసాల తల్చొక్కంటి ఉత్పత్తిలో ఆమెరికాను మించాలన్న కర్తవ్యాన్ని చూముండుపెట్టాయి.

ఈ పసంతకాలంలో మా అంచనాలను తయారుచేసుకొన్నప్పుడు చేయు బాగానే ముందుకు సాగిపోతున్నామని గ్రహించాము. చాల ఉత్పత్తికి సంబంధించినంతవరకు ఆమెరికా స్థాయిని అందుకొన్నాము. గత సంవత్సరం మా సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రం ప్రతి వంద హెక్టార్ల భూమికి 20 టన్నుల పొలను ఉత్పత్తి చేసింది.

గతము శాస్త్రము వ్యయల్లో మెలా సంగ్రం చేయూలో వానితనము ఇవలదు సమిష్టి వ్యవసాయరై చులు భార్యంకంటే సాభాగ్యము మైన బీవిరాన్ని గడుపుతున్నారు. ప్రతి ఇంట్లోను కేకియో, పువ్వులు, వార్తాపత్రికలు కనబడుచున్నాయి. విశాలమైన ఇళ్ళు బలంగా నిర్మింపబడుచున్నాయి. పనిచేయడం సాధ్యంగాని వృద్ధాప్యం వచ్చినవారికి సమిష్టి వ్యవసాయక్షేత్రం వృద్ధాప్యపు పెన్షను ఇస్తుంది.

అప్పుడు, చాలా పాట్లులు జరిగాయి, ఇంకా చాలామార్పులు జరుగుతాయి. దానికల్లా ఒక్కటే అపసరం-అనర్థాలు లేకుండా ఉండడం. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే శాంతికావరి. అది లభించిరిరుందని మానవ్యకం.

తామరావన్సి సమిష్టిక్షేత్రపు విద్యుత్కేంద్రం టెన్వోల్ పానెల్ వద్ద

మాకున్నవాలావరణ పరిస్థితులలాంటివాటినే కలిగివుంటున్న అయోవా రాష్ట్రం ఉత్పత్తికంటే ఇది యెక్కివ. పైగా అయోవా యుద్ధాలకు గాని, వినాశనానికిగాని గురియైవుండలేదు.

మాంసం విషయం వేరు. దానికొరకు ఇంకా కష్టపడి పని చేయవలసి ఉంటుంది. కాని ఆ విషయంలో గూడా వాళ్ళస్థాయికి చేరుకొంటాము.

మానాన్నగారి కాలం మొదలుకొని ఇప్పటివరకు యెన్ని మార్పులు వచ్చాయి! నా కాలంలోనే ఎన్నో అద్భుతమైన మార్పులు జరిగాయి. మా పశుసంపద బాగా అభివృద్ధి పొందింది. విద్యుత్ యంత్రాలతో పొలను తీస్తాము.

పొలాల్లో ఇప్పుడు గుర్రాలు లాగే నాగళ్ళు కనబడవు. పొలాల్లోకిపోయి చూచినట్లయితే యంత్రాలధ్వని నిరంతరం వినిబడుతూ ఉంటుంది. పొలంపనిలో ఆత్యధికభాగం యంత్రాల ద్వారానే జరుగుతున్నది.

మా పొలాలు దున్నేవాళ్ళు, విత్తజల్లేవాళ్ళలో గూడా మార్పు కనబడుతుంది. నేడు మా పొలంపనివారు, ట్రాక్టర్-డ్రైవర్లు, కంప్యూటర్ ఆపరేటర్లు విద్యావంతులు. వారికి యంత్రాల గురించి క్షేత్రం, క్రాస్సాదర్ మండలం)

వొల్గా పాడి-పశు ప్రాయోగిక విభాగంలోని ఒక పాడి ఆవుల వంద

త్రొలుకొలది చూచినాను
బోలెడంత ప్రపంచాన్ని
ప్రపంచాన ప్రభవించిన
సకలజన్తు సంచలూన్ని

సకలజన్తు సముదాయము
బ్రతుకు విరియు కొరకున్నది
బ్రతుకు హాయిగా ఉన్నది
బ్రతుకు బలే దావున్నది

కాని ఇచట మా పనిలో
ఊడిరాడనంత జోరు
మైలెస్సా దైలెస్సా
మరో ఇంత పోరు హోరు

వరుచుకొంది ఒక ఇంటికి
పాము మెలికలా బజారు
ఆ బజారు నాది; నేనే
ఆ ఇంటికి స్వంతదారు

పంచభక్ష్య పాయసాలు
ఫలాలు మధురానవాలు
నింపి నిబిడమై ఉన్నవి
దారులీరి దుకాణాలు

నన్నని వలిపెముల వెనుక
తదిపిజున్న వెన్న పాలు
“తగ్గించిన ధరలు” అనుచు
మెరుపుతీగ అక్షరాలు

నా నహకార సమాజము
వాసిగ పనిచేస్తున్నది
పైసపైస పోగుచేసి
బలేబలే దావున్నది

బొత్తులు బొత్తులు పేర్చిన
పుస్తకాల పుటలపైన
నా పేరే రచిస్తాను
కెంపులీను కవితలోన

నుననుహయి కొల్పుతోంది
నారచనలు, నాకృతులని
నాప్రభుత్వ కృతిలో శ్రుతి
కలిపి లీనమవుచున్నవి

ధూళిచిమ్ము రబర్ టైర్లు
అది నామోటారుకారు
నాప్రతినిధులందులోన
సభాస్థలికి వెళ్లతారు

మామాస్కో సోవియట్లు
అదే ఆ ఎర్రని భవంతి
చర్చ జరుపుతారు అచట
మచ్చరికం నన్మరంతి

విరసిన కెందామరలా
మెరిసే ఆననముచూడు
ఆ రివాల్వరాఫీసరే
చూ రక్షకదళమువాడు

కంటిరెప్ప మాదిరిగా
కాసాడును నిరంతరము
మారక్షకదళమువాడు
నన్నూ, నా సర్వస్వము

అదే సవ్యమార్గముని
చేతికోల చెబుతున్నది
సవ్యంగా నడుస్తాను
బలేబలే దావున్నది

నీలిపట్టుకుచ్చలాంటి
నిర్మల మృదులాకాశము
ఇంత అందమైన బ్రతుకు
వీనాదూ మరి కానము

ఆకసాప విమానాలు

ముమ్మని చేస్తున్నవి రొడ
విమానాలు నడుపుదారు
అందరు నావారే కద !
హరిచందని పృథ్వీలా
శిరసు పై నీలిచినాను
పై వారం నా వగతుర
బలం పటావంచరాను

కృతి : వి. మయకొవస్కి

ఇదో ఇటే కుడిరట్టన
ఏగు చమూనమాహమ్ము
ధిమిధిమిధిమి ధింధిమ్మని
మ్రోగు వీర మద్దళమ్ము

కదం ఒత్తి శిరస్సెత్తి
దేశరక్షకోసం పది
నూరాయుధములు బట్టిన
అరుణతార వాహిని అది !

నలుగురు నలుగురుగా నడ
కదంకదం లయకు ఒడుపు
నాశత్రువే నీశత్రువు
నీశత్రువే నాశత్రువు !

వస్తున్నారేటివారు ?
రానీ ! చాలామంచిది
వారినిచే ఆపుదాము
ఆపుట చాలామంచిది

చకచక తిరిగే ఇంజను
నాకారులు ట్రాక్టరులు
అన్నురున్న పనిపాటులు
ప్రతిరణించు ఫ్యాక్టరీలు :

హుషారు యంత్రాల్లారా !
మరచకండి మీధ్యేయం
మా యువ కమ్యూనిస్టులకు
నేయవలెను కొశేయం

పనతరుతతి వెలువడి ద
క్షిణ వజనము పీస్తున్నది
గాలి పరిమళిస్తున్నది
బలే హాయిగా ఉన్నది

పట్టణాని కర్రాచల
పరిచిన పచ్చికబయళ్లు
ఆ పచ్చికబయళ్ళలో
అందమైన చిన్న యిళ్ళు

చిన్నచిన్న ఇళ్ళల్లో
ఉన్న పంటసిరివిడ్డలు
పీచుగడ్డములు, ఏప్రుగ
పెరిగిన కాబెజ్ గడ్డలు

నెగడువచ్చ చేరి ఆయ్య
నెగకాగును వీడిదిగులు
వారంతా తమ పనిలో
అతిరథులూ మహారథులు

కన్నెనేల దున్నుతారు
కవితను పండించుతారు
తెలవారకమునె మేల్కొను
తేనెటిగలాంటివారు

విత్తనాలు చల్లుతారు
నాకువండి వార్చుతారు
నేలలన్ని దున్నుతారు
ఆలపాలు పిడుకుతారు

కొలనులలో గండుమీల
వలలువేసి పట్టుతారు
మా నూతన రిపబ్లిక్కు-
సిరిసంపద పెంచుతారు

ఇతరేతర జీర్ణభూము
లేనాదో జపచెడినవి
వాటిబ్రతుకు వాటిదరిత
రుద్రభూమిలా గున్నవి

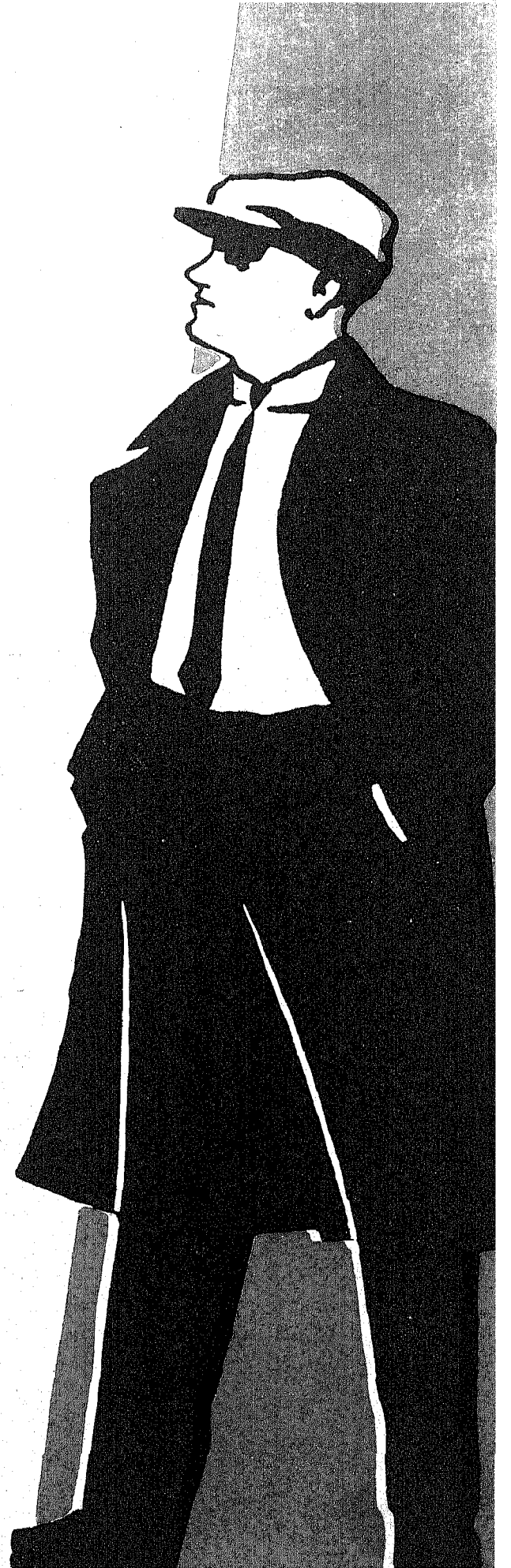
కాని నవనవోన్మిష ప్రతి
ఛోజ్వల యువభూమి మాది
ఇచట ధీరతకు ఊహకు
కల్పనలకు జరుగు ప్రోది

సంతోషము జాలువారు
దోసిల్గి జుర్రుకొనుము
ఇచట బ్రతుకు మహద్భూతము
అతిసుందర మానందము

జరారుజలు మమ్మంటవు
జీవామకరదశృతము
ఏచి కేడు గడుచుకొలది
మా ప్రతిభలు పరశృతము

కర్మతిపట్టిన సుత్తిని
కవిత్వాన్ని ప్రస్తుతింతు
అభ్యుదయ పరంపరాభి
వర్ధమాన భువి నుతింతు !

‘అక్టోబర్’ అన్న కావ్యం నుండి.

బ్రితకానిక మూనపుడికి గాలి అవసరం. అదేవిధంగా ఒక జాతి జీవించడానికి స్వాతంత్ర్యం అవసరం. గాలి లేకపోతే మానవుడు చనిపోతాడు, స్వాతంత్ర్యం లేకపోతే జాతి క్షీణించి పోతుంది. అందువల్లనే అన్నిజాతుల ప్రజలు స్వాతంత్ర్యంకోసం తహతహలాడుతారు. దానినెత్తానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడని జాతి వుండదు. ఇలాంటి పోరాటాల సుదీర్ఘ చరిత్రే ప్రపంచ చరిత్ర. ఈ పోరాటం ఇంకా పూర్తికాలేదు. ప్రపంచమంతటా వివేకము, న్యాయము విజయం పొందేవరకు ఇది కొనసాగుతూనే వుంటుంది. కాని అలాంటి సమయం ఎన్నటికైనా వస్తుందా? వచ్చి తీరుతుంది. అప్పుడే సమస్త జాతులు తమ జీవితాలను నిర్మించుకొంటూ, తమ సంప్రదాయాలకు, జీవిత విధానాలకు, ఆకాంక్షలకు అనుగుణ్యమైన తమ జాతీయ సంస్కృతిని రూపొందించుకొన గలుగుతాయి. ఇది సాధ్యం. జాతుల సమన్వయ పరిష్కరింపబడగలదు, అన్న విషయం, సోవియట్ దేశ అనుభవాలవల్ల విస్పష్టంగా వెల్లడవుతుంది.

సలభై సంవత్సరాల క్రితం రష్యాలో జరిగిన అక్టోబరు సోషలిస్టు మహావిప్లవం జాతుల పీడనను శాశ్వతంగా అంతమొందించింది; రష్యా సామ్రాజ్యంలో వుంటూవచ్చిన వివిధ జాతుల

ప్రజలకు స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాన్ని, సమాన హక్కులను చేకూర్చింది. 1917 నవంబరులోనే సోవియట్ ప్రభుత్వం, రష్యా వివిధజాతి ప్రజల హక్కుల ప్రకటనలో, రష్యాలోని వివిధజాతుల ప్రజల సమానత, సర్వ సత్తాధికారాలను, విడిపోయి, స్వతంత్ర రాజ్యంగా యేర్పడే హక్కుతోపాటు స్వయం నిర్ణయాధికారాన్ని ఉల్లేఖించింది.

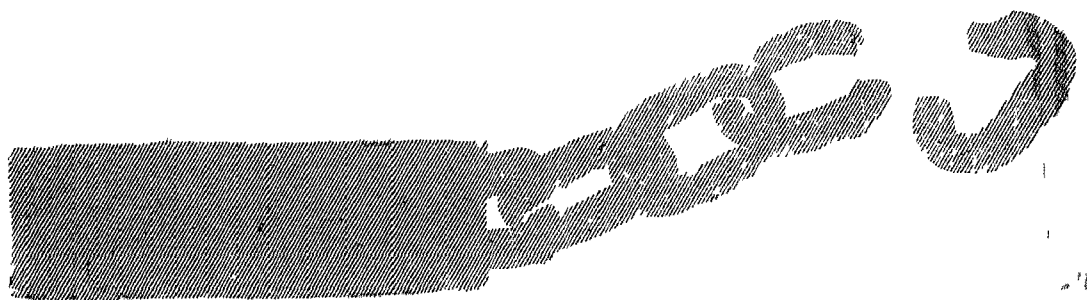
నేను తెలుసు అనే రష్యాలోని ఒక చిన్నజాతికి సంబంధించిన ప్రతినీధిని, మా జాతి జనాభా ఇరవై లక్షలకు ఇంకా తక్కువే వుంటుంది. కాని దాని బారిత్రక భవితవ్యం, సోవియట్ల భూమిలోని ఇతర చిన్నజాతులన్నిటి భవితవ్యానికి స్వాభావికమైనది.

ఈ తెల్ జాతివారు మొట్టమొదటగా భారతదేశంనుండి వచ్చి ఉంటారని చరిత్రకారులూ, భాషా శాస్త్రవేత్తలు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. తెల్జాతి ప్రజల భాషకూ, ప్రాచీన సంస్కృతానికి చాలా పోలికలున్నాయి. మా ప్రాచీనులు కొన్నివేల సంవత్సరాల క్రితం బాల్టిక్ సముద్రతీరానికి వచ్చి అక్కడ నిరసకపోయారు. ఏడు శతాబ్దాలకంటే ఎక్కువ కాలానికిపూర్వం పశ్చిమానుండి వచ్చిన శత్రువులు, జర్మన్ కృపాపాదారులు (ఋగ్వేదానికి నైట్లు) వారిపై దాడి

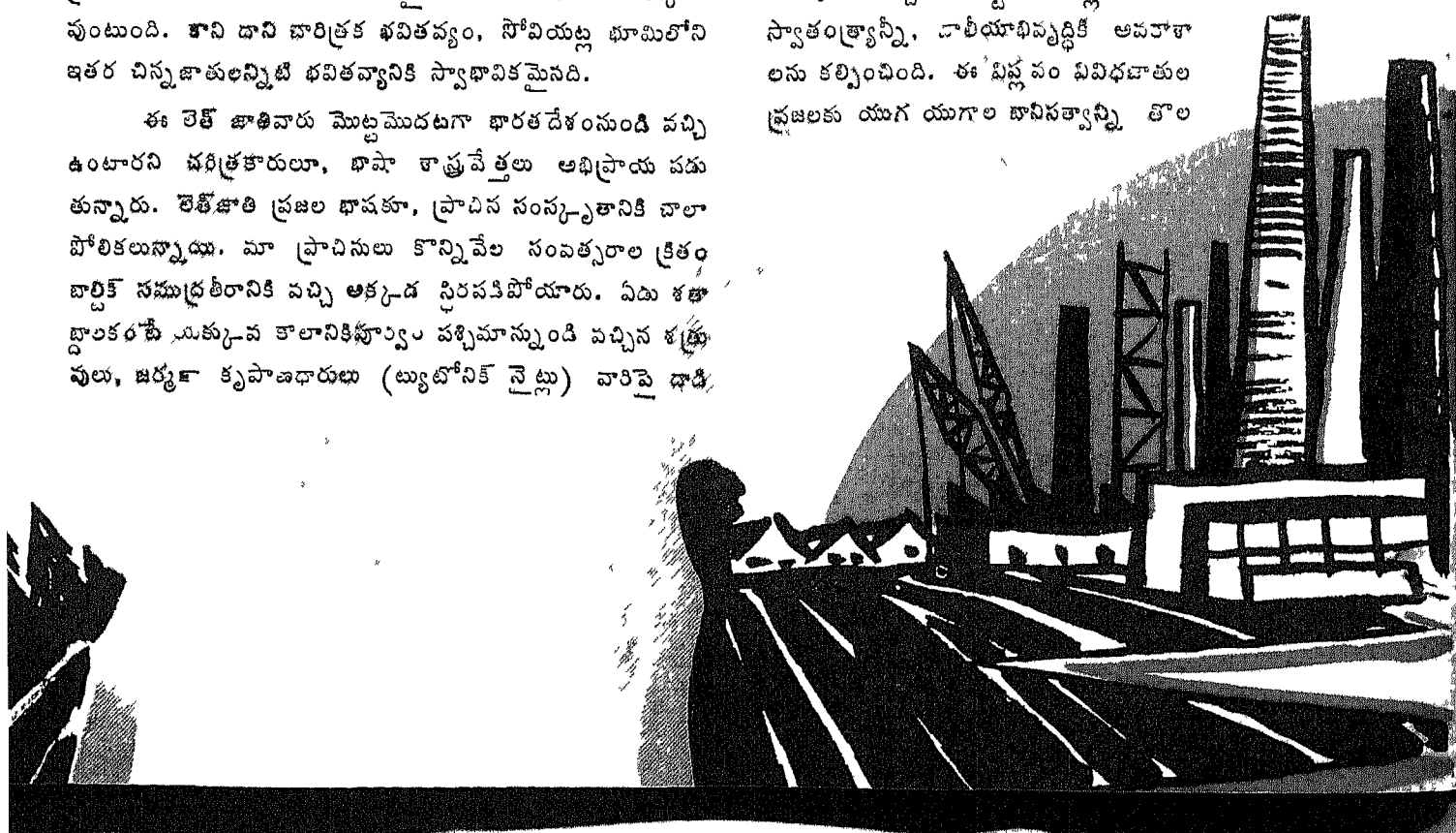
ఆచరణలో అక్టోబరు

ప్రజలకు

జరిపారు. బీప్రము, సుదీర్ఘము అయిన పోరాటం తర్వాత చివరికి బాల్టియన్ ప్రజలు తమ స్వాతంత్ర్యాన్ని గోల్పోయారు. దానినెత్తపు భయంకర స్వప్నంయొక్క ప్రారంభం అదే. జర్మన్ ధాకామందుల చేత చెల్లని పీడింపబడుతూ, చిప్రహింసలకు గురి కావించబడి, దోచుకొనబడుతుండేవారు. వివిధకాలాల్లో వివిధజాతుల ప్రజలు తెల్లలను తమలో ఓలిపివేసుకోవాలని ప్రయత్నించారు. జర్మన్లు వారిని జర్మ

న్లుగా మార్చివేయాలని చూశారు. పోలిష్ జాతివారు వారిని పోలిష్ జాతి వారినిగా తయారుచేయాలని చూశారు. వారిష్టు నిరంకుశపాలన వారిని రష్యన్లుగా చేయాలని బీప్ర ప్రయత్నం చేసింది. కాని యీ ప్రయత్నాలన్నీ యేమీ జరుగలేదు. తెల్లలు ఒక జాతిగా ఉండనే వున్నారు. జాతిష్టు రష్యాలోని ఇతరజాతుల ప్రజలకువలెనే స్వేచ్ఛా, స్వాతంత్ర్యాల లేమివారి పురోభివృద్ధికి అటంకమవుతూ వచ్చింది. అక్టోబరు విప్లవం ఈ స్వాతంత్ర్యాన్ని, వాతీయాభివృద్ధికి అవకాశాలను కల్పించింది. ఈ విప్లవం వివిధజాతుల ప్రజలకు యుగ యుగాల దానినెత్తాన్ని తొల

విక్రవ నివాదాలు:

స్వాతంత్ర్యం!

గిరిబింది. స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను, సమానత్వాన్ని చేకూర్చింది. అన్ని రకాల జాతీయ, జాతీయ-మత ప్రత్యేక సౌకర్యాలను, నిర్బంధాలను బద్ద చేసింది.

సోవియట్ ప్రభుత్వం మొట్టమొదటినుండి, అన్నిజాతుల ప్రజలు ఒక కుటుంబపు సమానహోదా సభ్యులుగా పుండే, జాతుల సోదర సమాఖ్యను సృష్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ వచ్చింది. లెనిన్ యీ విధంగా వ్రాసారు. "మనకు బచ్చికమైన జాతుల సమైక్యత, ఒకజాతి మరొకజాతిని పీడించడం యేమాత్రమూ సహించని

ఐక్యత, సంపూర్ణ విశ్వాసం, సోదర ఐక్యత వట్ట చైతన్యం పూర్తిగా బచ్చికమైన ఒకంబడికపైన ఆధారపడి వున్న ఐక్యత. కావాలి" ఇలాంటి సమాఖ్య స్థాపించబడింది. సంపూర్ణ సమాన హక్కులను కలిగిన పదిహేను రిపబ్లికులతో కూడిన, సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్ల సమాఖ్య అదే.

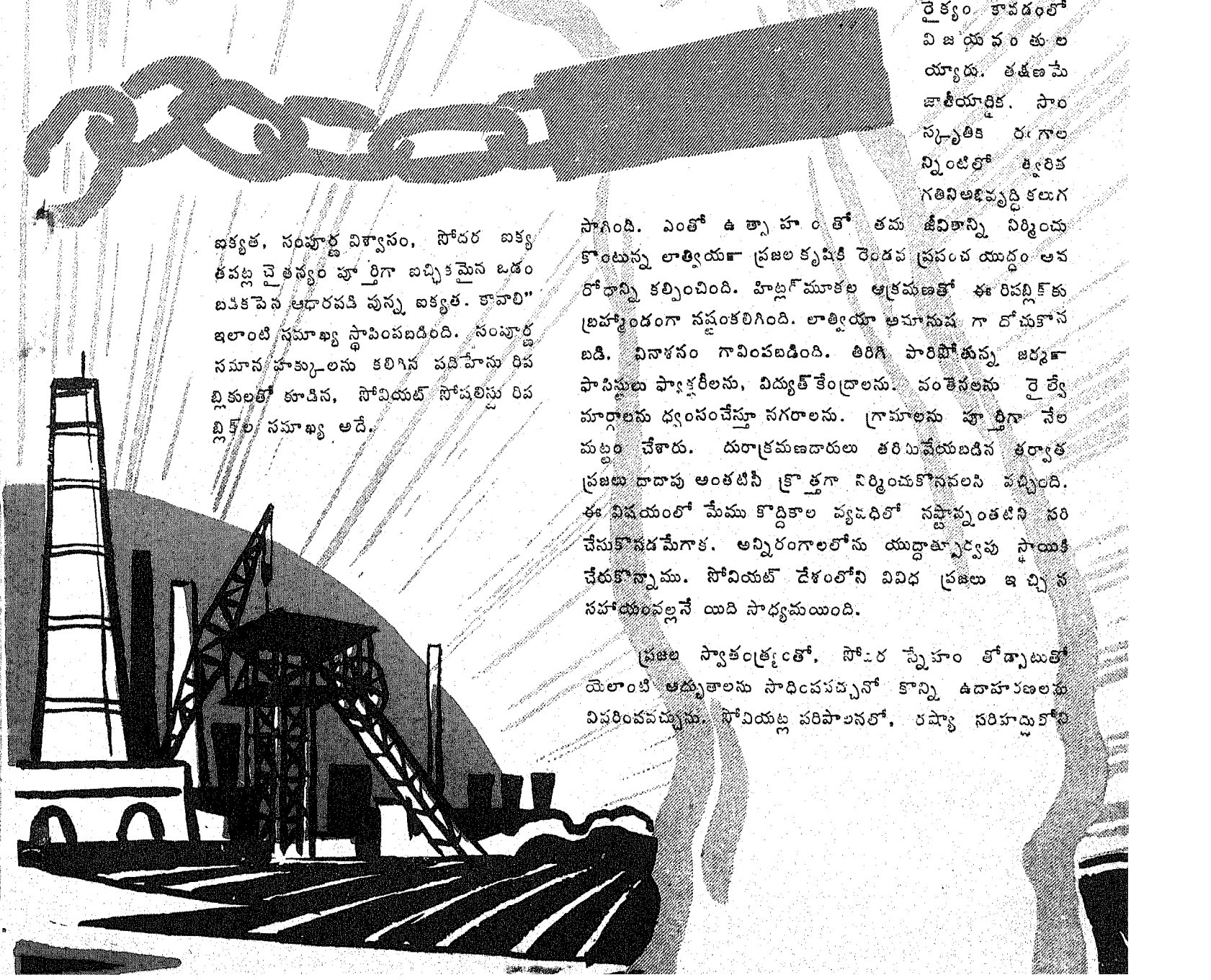
వి. లానిన్
లాత్వియాన్ రిపబ్లిక్కు మంత్రివర్గాధ్యక్షుడు, సోవియట్ దేశ స్మృతి సోవియట్ జాతుల సోవియట్ అధ్యక్షుడు

కాని ఆ సమయంలో సోవియట్ లాత్వియా యెంతోకాలం నిలవలేదు. ఐర్లండ్, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల సహాయంతో ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక శక్తులు నూతన సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని రక్తపాతంలో ముంచివేసి, లాత్వియాను సోవియట్ల దేశం నుండి పీలదీయగలిగాయి. ఇరవై సంవత్సరాలపాటు లాత్వియా పశ్చిమ సామ్రాజ్య వాదదేశాల తాబేదారులచేత పరిపాలింపబడింది ప్రజలను దోచుకొని, దేశాన్ని నాశనం చేస్తూవచ్చారు.

విట్టవివరికి లాత్వియా ప్రజలు (లిథునియా, ఇస్టోనియా ప్రజలవలెనే) 1940లో జాతీయవ్యతిరేక పాసిస్టులను కూలద్రోసి, సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించి, సోవియట్ సమాఖ్యలో పునరైక్యం కావడంలో విజయవంతులయ్యారు. తక్షణమే జాతీయార్థిక, సాంస్కృతిక రంగాలన్నింటిలో త్వరితగతిని అభివృద్ధి కలుగ

సాగింది. ఎంతో ఉత్సాహంతో తమ జీవితాన్ని నిర్మించుకొంటున్న లాత్వియా ప్రజల కృషికి రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం అవరోధాన్ని కల్పించింది. హిట్లర్ మూకల ఆక్రమణతో ఈ రిపబ్లిక్ కు బ్రహ్మాండంగా నష్టం కలిగింది. లాత్వియా అమానుష గా దోచుకొనబడి. వినాశనం గావించబడింది. తిరిగి పారిపోతున్న ఐర్లండ్ పాసిస్టులు ప్యాక్షరీలను, విద్యుత్ కేంద్రాలను, వంతెనలను రైల్వే మార్గాలను ధ్వంసం చేస్తూ నగరాలను, గ్రామాలను పూర్తిగా నేలమట్టం చేశారు. దురాక్రమణదారులు తరిమివేయబడిన తర్వాత ప్రజలు దాదాపు అంతటినీ క్రొత్తగా నిర్మించుకొనవలసి వచ్చింది. ఈ విషయంలో మేము కొద్దికాల వ్యవధిలో సప్తాహంతటినీ సరి చేసుకొనడమేగాక, అన్నిరంగాలలోను యుద్ధాత్మక స్థాయికి చేరుకొన్నాము. సోవియట్ దేశంలోని వివిధ ప్రజలు ఇచ్చిన సహాయంవల్లనే యిది సాధ్యమయింది.

ప్రజల స్వాతంత్ర్యంతో, సోదర స్నేహంతో ట్యాటుతో యెలాంటి అడ్డుతాలను సాధించవచ్చనో కొన్ని ఉదాహరణలను వివరించవచ్చును. సోవియట్ల పరిపాలనతో, రష్యా సరిహద్దుకోసం

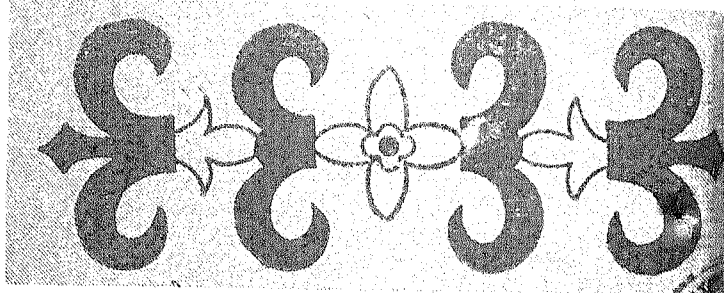

వెనుకబడిన ప్రాంతాలు పార్వతీరం పట్టణంలోను, విద్యుత్ కేంద్ర దీపాల వెలుగులోను, బ్రాత్తర్లు, మోటార్లు నవ్వడిరోను సజీవమయ్యాయి. పాఠశాలలు, జూనియర్ కళాశాలలు, ఇతర విద్యాసంస్థలు, విశ్వ విద్యాలయాలు ఆ ప్రాంతాల్లో ప్రారంభించబడ్డాయి. 1913వ సంవత్సరం నాటి మొత్తం ఉత్పత్తితో సోల్పీచూచినట్లయితే, గత సంవత్సరపు మొత్తం ఉత్పత్తి తజిక్ రిపబ్లిక్ లో 27 రెట్లు, జార్జియా రిపబ్లిక్ లో 30 రెట్లు, కజక్ రిపబ్లిక్ లో 36 రెట్లు, కిర్గిజియా రిపబ్లిక్ లో 42 రెట్లు, అర్మీనియా రిపబ్లిక్ లో 45 రెట్లు పెరిగింది.

తజిక్ మాదానుటలు (నైస్)

ఇటువంటి పరిశ్రమాగారాలు నవగిరిదాని జ్ఞానము చేశాయి. (పడిను, క్రింద)

ఒక తజిక్ తపాలా పనికత్తె, నలభై సంవత్సరాల క్రితం, అవిడ ఒక యురథాను వేసుకుని వుండేది (పడి, క్రింద)

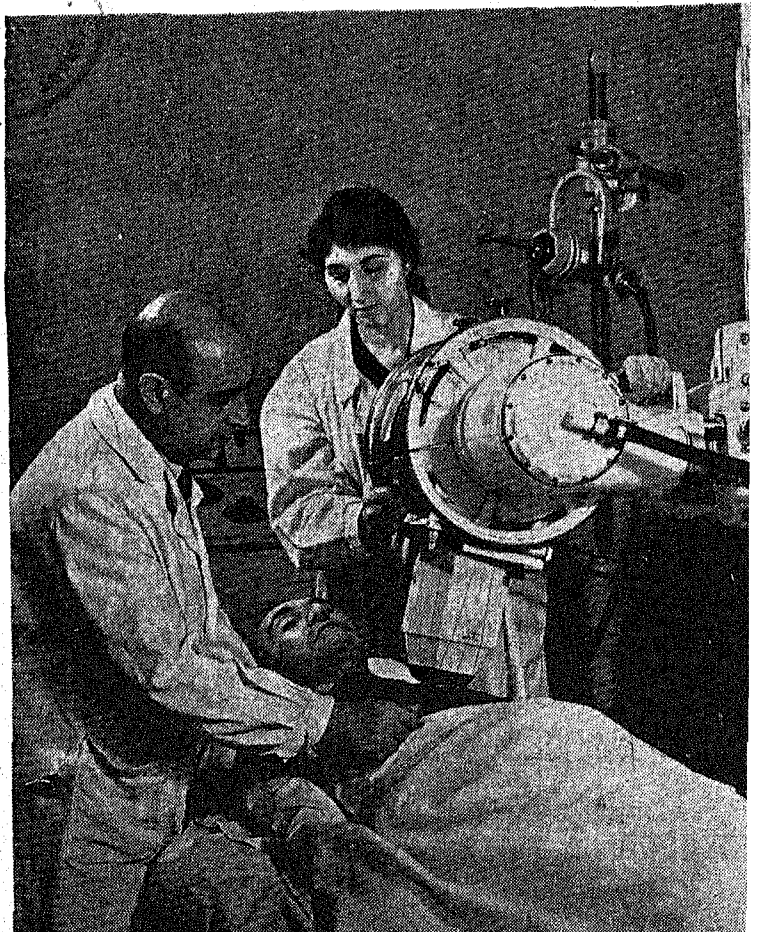
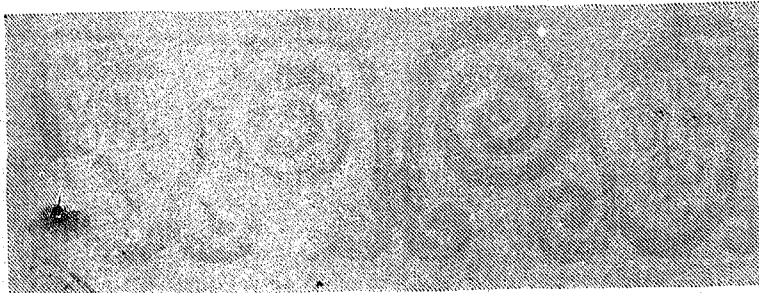
సాంఘిక, సాంస్కృతికాభివృద్ధికూడా యిలానే జరిగింది. ఉదాహరణకు, విప్లవానికి పూర్వం తజికిస్తాన్ లో ప్రతి 200 మందిలో ఒక్కరికి మాత్రమే చదువువచ్చేది. ఆ రోజుల్లో మొత్తం వది పాఠశాలలు మాత్రమే ఉండేవి. ఇప్పుడు తజిక్ రిపబ్లిక్ లో మొత్తం 2,600 పాఠశాలలున్నాయి. 300,000 మంది యీ పాఠశాలలకు హాజరవుతున్నారు.

జాతులకు స్వాతంత్ర్యం ఒక గొప్ప అంశ. వివిధ సోవియట్ ప్రజల సౌభ్రాతృత్వము, వారి స్వేచ్ఛా, స్వాతంత్ర్యాల కొరకూ, భవిష్యత్ పురోభివృద్ధికొరకు అత్యంతావసరం.

నేటి ఉజ్బెక్ చేతికళల పనికత్తె

ప్రదర్శనాలయంలో, అజ్ఞానంవల్ల ఒకనాడు వెనుకబడిన ఆసియా రిపబ్లిక్కుల ప్రజలు నేడు, సర్వ సాంస్కృతిక సౌలభ్యాలను పొందుతున్నారు (పడి, దిగువ)

సకల పరికరాలున్న ఆనుషక్రులలో కార్మికుల ఆరోగ్యం గురించి ఎంతో శ్రద్ధవహించబడుతుంది. ↓

నలభై సంవత్సరాల విజ్ఞాన ప్రగతి

1917 ఆక్టోబరు విప్లవం విజయవంతం కావడంతో విజ్ఞాన శాస్త్రంలో ఒక కొత్తశకం ప్రారంభమయింది. సోవియట్ దేశంలోని విజ్ఞానశాస్త్రం మానవుడు మానవుని దానిననుగా చేసుకొని దోచుకోడానికి సాధన కాకుండా, మానవుడు ప్రకృతిని జయింపడానికి ఒక సాధనగా, సమాజంయొక్క విప్లవాత్మక పునర్నిర్మాదానికి ఒక సాధనగా మార్చబడింది. అది మానవాళియొక్క మహోన్నతాదర్శాల సాధనకు ఉపయోగింపబడుతున్నది. దాని అధిష్ఠిత్వం సోవియట్ దేశంలో అత్యంత అనుకూలమైన పరిస్థితులు కల్పింపబడ్డాయి.

ఈ మధ్య కృత్రిమ ఉపగ్రహం ఎగువవేయబడడం సోవియట్ విజ్ఞానశాస్త్రంయొక్క మహత్తర విజయాలకు నిదర్శనం. ప్రఖ్యాత విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు, రచితర ప్రముఖులు దీనిని వైజ్ఞానిక మహోద్భుతంగా హర్షించారు. అంతర్గ్రహ ప్రయాణాలకు మానవులు కంటున్న కలలు నిజం కావడానికి ఇది ప్రథమ సోపానమని వారు గ్రహించారు. అది అంతరిక్షానికి సంబంధించిన విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించేసి, మూల వస్తువులకు సంబంధించిన అనేక సమస్యలను పరిష్కరించడానికి తోడ్పడుతుంది.

సోవియట్ దేశ ఆర్థిక, సాంస్కృతికాభివృద్ధి పథకాలు అత్యంత తాగునిక వైజ్ఞానిక విజయాలకు ప్రాముఖ్యతనిస్తూ తయారు చేయబడ్డాయి. నూతన సోషలిస్టు ఆర్థిక విధానాభివృద్ధికి పునాదివేసిన ప్రఖ్యాత గొయిల్లో పథకం (రష్యా విద్యుద్దీకరణకు పథకం) ఇలాంటి దేశ పారిశ్రామికరణకూ, వ్యవసాయం సమీకృతరణకూ వేయబడిన పథకాలూ, పంచవర్ష ప్రణాళికలూ ఇలాంటివే. అన్ని పంచవర్ష ప్రణాళికలలోను పారిశ్రామిక యంత్రాగారాల నిర్మాణానికేగాక, పరిశోధనా సంస్థలకు, ప్రయోగ కేంద్రాలకు, నూతనంగా తయారు చేయబడిన, కనుగొనబడిన పరికరాలు పరీక్షించే ప్రయోగ ఫ్యాక్టరీలకు గూడా కేటాయింపులు జరిగాయి.

ఆక్టోబరు విప్లవ విజయవంతం గడచిన నలభై సంవత్సరాలలోని సోవియట్ దేశ విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు చరిత్ర, కొంతవరకు సోవియట్ విజ్ఞానశాస్త్ర సాహారణ చరిత్రను ప్రతిబింబిస్తుంది. జారిస్టు రష్యా పరిపాలకులకు విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు ఒక యూరోపియన్ రాజ్యానికుండవలసిన అంశంగా తప్ప మరే ప్రాముఖ్యతనూ కలిగి వుండేదికాదు. ఇక విజ్ఞాన శాస్త్రంలో ఆసక్తి పూట, పరిశోధనల ఫలితాలమాట వ్యక్తిగత విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తలపైన ఆధారపడి వుండేది. తత్ఫలితంగా, ఉన్నకొద్ది వైజ్ఞానిక పరిశోధనా సంస్థలూ, కొద్దిమంది విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలూ, వారి పరిశోధనాలయాలూ, ప్లూరిథియంలూ నిరక్షరాస్యులయిన ప్రజలు, నిర్లక్ష్య భావంగల అధికారుల సముద్రం మధ్య ద్వీపాల్లాగ వుండడం జరుగుతుండేది. విప్లవం విజ్ఞాన శాస్త్రానికి ప్రజలకూ మధ్యగల అడ్డును నిర్మూలించి, విజ్ఞానశాస్త్రాన్ని ప్రజల

జీవితానికి సన్నిహితం చేసింది. విజ్ఞానశాస్త్ర దిజ్ఞాండలం విస్తృతం గావించబడింది.

మొట్టమొదటినుంచి కూడా సోవియట్ ప్రభుత్వం విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధను సహిస్తూ వచ్చింది. ఇంజనీరింగ్ ఎకాడమీ అని పూర్వం పిలవబడుతూ వుండిన ఈ అధికార సంస్థ లోని విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలలో తమ పనిపట్ల ఆసక్తిగల నిజమైన విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలను చెన్కో కనుగొన్నారు. ఐ.పి. సావ్లోవ్ వట్లా, అతని విజ్ఞానశాస్త్ర రచనల ప్రచురణలవట్లా, నిర్విదావాగోరోడ్ (ఇప్పటి గోర్కి నగరం) లో ఆసక్తికరమైన పరిశోధనలను జరుపుతూ వుండిన వదార్చ విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త, ఇంజనీరు అయిన ఎల్. ఎ.

బోస్కో-బ్రుయోవిచ్ వట్లా చెన్కో లాంటి శ్రద్ధను చూపుతూ వచ్చేలో అందరికీ తెలుసు.

చెన్కో 1918 లో తయారుచేసిన "విజ్ఞాన శాస్త్ర విషయక, ఇంజనీరింగు పనులకు ముసాయిదా పథకం" అన్న ప్రఖ్యాత పత్రంలో

విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు రర్తవ్యాలు నిర్దేశింపబడ్డాయి. దేశాన్ని విద్యుద్దీకరణ చేయవలసిన అవశ్యకతను గురించి చెన్కో దొక్కి చెప్పారు.

పంచవర్ష ప్రణాళికల కాలంలో సోవియట్ దేశ విజ్ఞాన శాస్త్ర పరిషత్తు సోవియట్ విజ్ఞానశాస్త్రానికి కేంద్రంగా రూపొందింది. సోవియట్ ప్రభుత్వపు నలభై సంవత్సరాల కాలంలో పరిషత్తు ఉద్యోగుల సంఖ్య వందరెట్లకు పైగా పెరిగింది. వెయ్యిరెట్లకు పైగా బడ్జెట్టు పెరిగింది. 1917 లో వైజ్ఞానిక సాహిత్యం 627 ఫారములు చూత్రమే ప్రచురింపబడింది. 1956 నాటిరల్లా ఈ ప్రచురణ 29,000 ఫారములకు పెరిగింది.

ఏమేటి కాయేడు పరిశోధనా సంస్థల సంఖ్య, విజ్ఞాన శాస్త్ర వేత్తల సంఖ్య పెరుగుతూ వస్తున్నది. విజ్ఞాన శాస్త్రాభివృద్ధి, దేశ ఉత్పాదకశక్తుల పరిశోధన, విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తల శిక్షణ మొదలైన విషయాలలో స్థానిక వైజ్ఞానికసంస్థలు ప్రముఖపాత్రను వహిస్తున్నాయి. ప్రస్తుతం యూరియ్ రిపల్లిక్ లోని పదమూడు విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తులు, సోవియట్ దేశ విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తుయొక్క పదమూడు శాఖలు, ప్రత్యేక రంగాల్లో పరిశోధనలు జరిపే అనేక వైజ్ఞానిక సంస్థలు వున్నాయి.

అనేక వైజ్ఞానిక శాఖల్లో సోవియట్ విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు ప్రముఖ విజయాలను సాధించారు. గత ఇరవై సంవత్సరాల కాలంలోను అన్ని వైజ్ఞానిక రంగాల్లోను ఘన విజయాలు సాధించబడిన విషయం అందరికీ తెలిసిందే. ఇంజనీరింగులో నూతనరీతుల పుట్టుకతో విశిష్టతను పొందిన సాంకేతికాభివృద్ధిలో ఒక నూతన శకం ప్రారంభమయిందని చెప్పవచ్చును.

అణు పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్ర సిద్ధాంతం, ప్రయోగం విషయాలలో, కాస్మిక్ ప్రసారం, సెమికండక్టర్ల వినియోగం, ఖగోళశాస్త్రం, గణిత శాస్త్రం, ఘాతసాయనిక శాస్త్రం, జీవ రసాయనిక శాస్త్రం మొదలైన విషయాలలో మా విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు ప్రముఖ ఫలితాలను సాధించారు. రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులు, మెకానికల్ ఇంజనీర్లు, లోహ శాస్త్రజ్ఞులు, ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞులు, ఘాతసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులు, తదితర నిపుణులు సాధించిన విజయాలు జాతీయార్థిక విధానానికి గొప్ప ప్రాముఖ్యతను కలిగి వున్నాయి.

విజ్ఞాన శాస్త్రంలో సాధించబడిన విజయాలు, ఉత్పత్తిలో ఎదురయ్యే సమస్యలను త్వరితంగా పరిష్కరించడానికి, అతి సమర్థవంతంగా పనిచేయగల యంత్రాల నిర్మాణానికి, అధునాతన సాంకేతిక స్థాయికి సరిపోగల సాంకేతిక పద్ధతులను రూపొందించడానికి మాత్రమే గాక, జాతీయార్థిక విధానంలో నూతన విషయాలను ఆత్యంత వేగంతో ప్రవేశపెట్టడానికిగూడా తోడ్పడుతాయి. ప్రస్తుతం విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తల దృష్టి విజ్ఞానశాస్త్రంలోని ఆత్యంత ముఖ్యమైన రీతులపైన కేంద్రీకృతమై వున్నది.

ప్రస్తుతం ప్రపంచంయొక్క దృష్టి అణుశక్తి వినియోగానికి సంబంధించిన సమస్యలపైన కేంద్రీకరించబడివున్నది. అణు యుద్ధ ప్రమాదాన్ని ఆరికట్టి, మానవ మేధస్సు కనుగొన్న ఆ మహత్తర విషయాన్ని ప్రజా శ్రేయస్సుకొరకు ఉపయోగపడేటట్లు చేయడానికి అధ్యుదయకర శాంతి శక్తులు సంఘటితమవుతున్నాయి.

అణు శక్తిని శాంతియుత ప్రయోజనాలకు వినియోగించడం విషయంలో సోవియట్ విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు, ఇంజనీర్లు యంతో ముందడుగు వేశారు. 1954 వేసవి మొదలుకొని 5,000 కిలోవాట్ల తెపాసిటీ గల సోవియట్ దేశ అణు విద్యుత్కేంద్రం, దానికి చుట్టుపట్ల వున్న ప్రాంతాలలోని పరిశ్రమలకు, వ్యవసాయానికి అవసరమైన విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుచేస్తున్నది. 600,000 కిలోవాట్ల తెపాసిటీ గల అణు విద్యుత్కేంద్రాల నిర్మాణం కొనసాగుతున్నది. రవాణా శాఖలో అణు విద్యుచ్ఛక్తిని వినియోగించడానికి గల అవకాశాలు ఆలోచించబడుతున్నాయి. మొట్టమొదటి సోవియట్ అణు విద్యుత్ హిమవిచ్ఛేదల నౌక 1958 లో పనిచేయడం ప్రారంభిస్తుంది. తిరిగి ఇంధనాన్ని స్వీకరించడానికి ఏ రేఖలోను అగనవసరం లేకుండానే ఈ నౌక రెండు-మూడు సంవత్సరాలపాటు ప్రయాణం చేయగలుగుతుంది.

బీజాణువుయొక్క అణుశక్తులను పరిశీలించేందుకు సోవియట్ దేశంలో విస్తృతంగా పరిశోధనలు కొనసాగుతున్నాయి. ఇందు కొరకు కొత్త వైజ్ఞానికసంస్థలు సాంకేతికయునిట్లు స్థాపించబడ్డాయి. 10,000 మిలియన్ ఎలక్ట్రాన్-ఓల్లుల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తిచేయడానికి ప్రోటాన్ల వేగాన్ని త్వరితం చేయను ఒక యూనిట్ స్థాపించబడింది. 50,000 మిలియన్ ఎలక్ట్రాన్-ఓల్లుల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేసేందుకు ప్రోటాన్ల వేగాన్ని త్వరితం చేయడానికి మరొక యూనిట్ కొరకు పథకం సిద్ధపరచబడింది. బాగా పనిచేయగల అణురియాక్టర్లు, సిస్టంలు యేవో తెలుసుకొనేందుకు, రకరకాల డిజైన్ల అణుయునిట్లు పారిశ్రామిక యంత్రాలలో ఏర్పాటుచేయబడుతున్నాయి. ఇతర రంగాలలో అణుశక్తిని వినియోగించడానికి

గూడా పరిశీలనలు జరుగుతున్నాయి: ఐసోటోపుల విషయంలో యీ పరిశోధనలు ప్రధానంగా కొనసాగుతున్నాయి.

రేడియో ధార్మిక కోబాల్టు, అయోడిన్, థాన్డరము, సోడియంలతోపాటు రేడియో ధార్మిక ఐసోటోపులు వైద్యంలో ఉపయోగించబడుతున్నాయి. దీనివల్ల గొప్ప ఫలితాలు లభిస్తున్నాయి. నూక్లియర్ కిరణప్రసారస్వభావం, వివిధసన్నపులపై వాటి ప్రభావం రసాయనిక ప్రక్రియలను తీవ్రతరం చేయడానికి వాటి ఉపయోగం మొదలైన విషయాలకు సంబంధించిన కొత్త సమాచారం లభ్యమవుతున్నది. వివిధ సాంకేతిక ప్రక్రియల ఆదోమేటిక్ రంక్రొలు, రెగ్యులేషన్ల విషయంలో శక్తివంతమైన నూతన సాధనాలను రూపొందించడానికి గూడా నూక్లియర్ కిరణప్రసారం అవసరం. ఈ కిరణ ప్రసారాలు అప్పుడే కొన్ని పనిముట్ల విషయాల్లో ఉపయోగించబడుతున్నాయి.

పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రంలో అణుశక్తితోపాటు, సెమికండక్టర్ల విషయం గూడా ప్రాముఖ్యతను పొందుతున్నది. సెమికండక్టర్ల పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రంలో పరిశోధనలు బాగా కొనసాగుతున్నాయి. కొద్ది విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిని సాధ్యంచేసే సెమికండక్టర్ ధార్మిక-మూలసన్నపులు, ఫోటోసెల్లు అప్పుడే ఉపయోగంలోకి తీసుకొని రాబడ్డాయి. 1,000 ఏంఫియర్ల వరకు విద్యుచ్ఛక్తిని రెక్టిఫై చేయగల డెర్మానియం రెక్టిఫైయర్లుగూడా ఉపయోగించబడ్డాయి.

ఇది అణుశక్తి యుగంగా పిలువబడుతున్నది. నేడు వైజ్ఞానిక ఇంజనీరింగు రంగాలన్నిటిలో రేడియో ఎలక్ట్రానిక్ పద్ధతులు వినియోగించబడుతున్నాయిగాబట్టి దీనిని రేడియో ఎలక్ట్రానిక్ యుగమని కూడా పిలవవచ్చును. అన్ని విషయాలలో త్వరితవేగాన్ని సాధించడం నేటి సాంకేతిక పద్ధతుల విశిష్టలక్షణమన్నది అందరికీ తెలిసిందే. ఉత్పత్తి క్రమాల్లోని త్వరిత వేగాన్ననుసరించి, అన్ని విషయాలు లెక్కించుకోవడం, అన్ని హంశాలను పరిగణించడమూ, సాధ్యమైనంత త్వరితగతిని ప్రతిఒక్కటి పరిష్కరించడమూ అవసరం. ఈ విషయంలోనే మనకు రేడియో ఎలక్ట్రానులు బాగా తోడ్పడుతాయి. విద్యుదయస్కాంతపు అలలు వెలుగుకుగల వేగంతో ప్రసారం చేయబడుతాయి. రేడియో-లోకేషన్, రేడియో-ఎస్ట్రానమీ, రేడియో-స్పెక్ట్రోస్కోపీ, ఎలక్ట్రానిక్ కంప్యూటింగ్ యంత్రాలు, తదితర ఆధునిక ఇంజనీరింగ్ శాఖలు రేడియో-ఎలక్ట్రానిక్ పద్ధతులపైన ఆధారపడిఉన్నాయి. ఖగోళ శాస్త్రం, ఖగోళశాస్త్రం, రోహిత దర్శకశాస్త్రం, సముద్రయానం, వాతావరణశాస్త్రం మొదలైనవాటిలో రేడియో-లోకేషన్ వినియోగంతో యెన్నెన్నో విలువైన సాంకేతి కావకాశాలు యేర్పడుతున్నాయి.

పరిశ్రమలలో అల్ట్రా-సౌండ్ డిఫెక్టోస్కోపులు విస్తృతంగా ఉపయోగించబడడంవల్ల ఉత్పత్తియొక్క శ్రేష్టత పెరగడమే గాకుండా ఉత్పత్తి ఖర్చులు తగ్గడంగూడా జరుగుతున్నది. కొన్ని అంశాలను విచ్ఛిత్తిగా వివరించుట వచ్చే సెలెక్టివ్ కంట్రోలు అవసరాన్ని ఇదిలేకుండా చేయడం చాలా ముఖ్యమైన విషయం. అల్ట్రా సౌనిక్ డిఫెక్టో స్కోపుల మూలంగా అనేకసందర్భాలలో ప్రమాదాలను అరికట్టి, లోపాలను కనిపెట్టి సుస్థిరామగ్రిని పొందుచుచేయడం సాధ్యమవుతున్నది.

నూనె ఉత్పత్తి పెరుగుదల, ప్రధానంగా డ్రిల్లింగు యెంత వేగంగా యెంత లోతునకు జరిగిందన్న విషయాలపైనా, సాధ్యమైనంత యెక్కువగా నూనెను, గ్యాసును తీయడంపైనా ఆధారపడివుంటుంది. వీటిని దృష్టియందుంచుకొని విజ్ఞానశాస్త్రం, సాధ్యమైనంత యెక్కువగా నూనెనూ, గ్యాసునూ తోడడానికి అనుకూలమైన వైజ్ఞానిక పద్ధతులను సాధించడానికి పాటుపడాలి. నూనెను తోడడంలో హైడ్రాలిక్ పద్ధతులను ఉపయోగించడం, నూనెగనుల ఫిల్టరింగ్ కెపాసిటీని అధికం చేయడానికి పదార్థ విజ్ఞాన, రసాయనిక పద్ధతులను ప్రయోగించడం, టర్బయిన్ డ్రిల్లింగు పద్ధతుల ఇంకా ఉన్నతస్థాయికి తీసుకురావడం మొదలైన వాటికి ఇది వర్తిస్తుంది.

స్వయంచలనీకరణ పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టే సమస్యలను పరిష్కరించడానికి సోవియట్ విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తలు అత్యంతంగా కృషిని సల్పారు. ఆప్టిమల్ క్రమాల సిద్ధాంతము, స్వయం చలన రెగ్యులేషన్, కంట్రోలు పద్ధతులు బాగా అభివృద్ధిలోనికి తీసుకొని రాబడుతున్నాయి. రిలే యాక్షన్ పై ఆధారపడిన నూతన పద్ధతి డిజైనింగు పరికరాలను ఇంజనీర్లు తయారుచేశారు.

నూనె తవ్వకం, విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి, లోహపరిశ్రమలు మొదలైనవాటిలో స్వయం చలన పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టడంలో మేము బాగా ముందడుగు వేశాము. పెద్ద జల విద్యుత్ కేంద్రాలన్నీ స్వయంచలనీకరణ పద్ధతులపై నడుస్తున్నాయి. 33 స్టేషన్లు, 131 సబ్ స్టేషన్లు దూరంనుంచే కంట్రోలు చేయబడుతున్నాయి. ఉష్ణ విద్యుత్ కేంద్రాలలో కొన్ని ప్రక్రియలు (జ్వలన, ఇంధనం సరఫరా మొదలైనవి) స్వయంచలనీకర పద్ధతినే జరుగుతున్నాయి.

కచ్చితమైన ఫలితాలనిచ్చే స్వయంచలనీకరణ పద్ధతి కొంత, రెగ్యులేటింగ్ యంత్రాలను తయారుచేయడంలో విజ్ఞాన శాస్త్రం అత్యంతంగా తోడ్పడుతున్నది. సోవియట్ దేశ విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు ఇంజనీరింగు పరిశోధనా సంస్థలో రేడియో ధార్మిక ఐసోటోపుల సహాయంతో లోహాలను కోసే పద్ధతులను పరిశోధించిన ఫలితంగా, పనిముట్లయొక్క అరుగుదలలను వేగంగా నిర్ణయించే ఒక పద్ధతి కనిపెట్టబడింది. ఈ పద్ధతితో, కోతలోని అత్యంత అధికమేగాన్ని కొద్ది నిమిషాల్లోపల నిర్ణయించడం సాధ్యమవుతుంది. ఇందుకొరకు ఒక మిలిగ్రామ్ లోహం మాత్రమే వినియోగమవుతుంది. పూర్వం దానిని నిర్ణయించడానికి 120-200 గంటలు పట్టేది. అనేక ఐస్సులకుపైగా లోహం వ్యయమయ్యేది.

విద్యుత్ రంగంలో ఇంజనీరు, సోవియట్ విజ్ఞానవేత్తలు, మొత్తం సోవియట్ దేశానికి ఒకే విద్యుత్ సిస్టమును సృష్టించడానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధను వహిస్తున్నారు.

ఒకే విద్యుత్ సిస్టము, శక్తివంతమైన ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లను నిర్మించడానికి, అతిదూరప్రాంతాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని పంప

డానికి సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించడమేగాక, సోవియట్ దేశంలో విద్యుదుత్పత్తి సాధారణాభివృద్ధిపైన (విద్యుత్ యంత్రాల పంపకం మొదలైన విషయాలు), మొత్తంగా జాతీయార్థికాభివృద్ధిపైన గొప్ప ప్రభావాన్ని కలుగజేస్తుంది. ఈ సిస్టమ్ నిర్మాణ విషయంలో అనేక ఇంజనీరింగు, వైజ్ఞానిక సమస్యలు యెదురవుతాయి. ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తుకు సంబంధించిన ఒక విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తల జట్టు, ఈ రంగములో పని చేస్తున్న నిపుణుల సహకారంతో కృషినిచేస్తున్నది.

అధిక పంటలను పండించేందుకు, భూసారాన్ని అధికం చేయడానికి సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించడం విషయంలో గూడా సోవియట్ విజ్ఞానశాస్త్రం బాగా ముందడుగు వేసింది. భూసారాన్ని అధికం చేయడం విషయంలో పల్లవు ప్రాంతాలలోని నీటిని తోడిపేయడం విషయంలో పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి.

రసాయనిక పస్తువులను వ్యవసాయంలో విస్తృతంగా ఉపయోగించడానికి పద్ధతులను విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తలు కనిపెడుతున్నారు. రసాయనిక యెరువులు, క్రిమినహారక మందులు వినియోగించబడుతున్నాయి. విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తలు తమ సిద్ధాంత పరిశీలనలను ఆధారంగా చేసుకొని, అనావృష్టి, చలి మొదలైన వాటి నెదుర్కొని మొక్కలు జీవించడానికి పద్ధతులను, మార్గాలను కనిపెడుతున్నారు.

అక్టోబరు విప్లవానంతరపు సంవత్సరాలలో సోవియట్ మార్కిస్టు-లెనినిస్టు సిద్ధాంతం, అన్ని జీవ, సాంఘికశాస్త్రాలకు పునాదిఅయిన ప్రాచీన మేధానసత్తిని పునః పరిశీలన గావించడానికి ప్రాథమిక పద్ధతులను చేకూర్చింది. సోషలిస్టు సమాజ సిద్ధాంతాన్ని ఇంకా విపులీకరించడానికి, సోవియట్ దేశం, ప్రజాతంత్ర ప్రజాస్వామ్య దేశాలలో సోషలిస్టు నిర్మానుభవాలను సూత్రీకరించడానికి, అధునాతన జీవశాస్త్ర విషయాలను శాస్త్రీకృతృష్ట్యా సూత్రీకరించడానికి, భావనాదర్శక పృథ్విధాలను విమర్శించడానికి రత్నశాస్త్రజ్ఞులు యెంతగానో కృషిసల్పారు.

సోవియట్ అర్థ శాస్త్రవేత్తలు, అర్థ శాస్త్రంలో పూర్వం తెలియని ఒక నూతన శాఖను, జాతీయార్థిక ప్లానింగును రూపొందించారు. ఈ ప్లానింగు విధానము, దానికి సంబంధించిన సైద్ధాంతిక సూత్రాలు ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాల అర్థ శాస్త్రవేత్తల చేత అధ్యయనం చేయబడుతున్నాయి. ప్రజాతంత్ర ప్రజాస్వామ్య దేశాలలో సోషలిజం నిర్మాణ విషయంలో ఈ సూత్రాలు విస్తృతంగా అనువర్తించబడుతున్నాయి. సోషలిజం యొక్క రాజకీయార్థిక సమస్యలను గురించి అనేకమంది అర్థ శాస్త్రవేత్తలు పరిశోధనలు జరుపుతున్నారు. పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక విధానంలోని కొత్త పరిణామాలను.

(మిగత 64వ పుట చూడండి)

సటాపా సెలివెన్స్, యువ వైద్యురాలు

చిత్రకారుడు: మెక్

ఇవనోవో కార్మిక

జయారాయ్

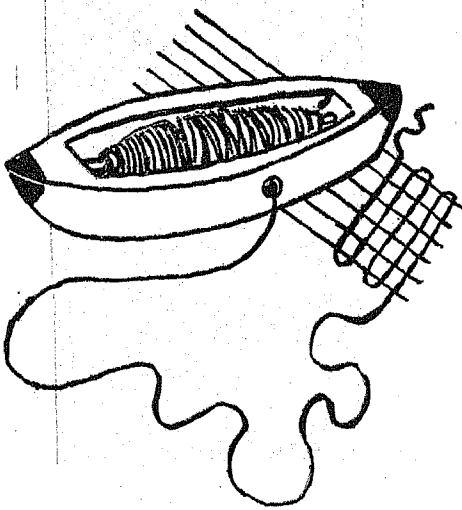
ఈ వేసంగిలో కొందరు రష్యన్ మిత్రులతోపాటు నేను ఇవనోవో నగరానికి వెళ్ళాను. బ్రిటన్ లో మాంచెస్టర్, భారత దేశంలో బొంబాయి పలెనే యీ నగరం సోవియట్ దేశంలో జవుళి పరిశ్రమకు ప్రఖ్యాతి గాంచినది.

నా బంధువులలో చాలా మంది జవుళి మిల్లులలో పనిచేస్తున్నారు. నా భర్త కూడా ఒకప్పుడు జవుళి మిల్లులో పనిచేశారు. అందువల్ల జవుళి కార్మికుల జీవితం యెలాగుంటుందో, వారు ఎలాంటి పరిస్థితుల్లో పనిచేస్తూ వుంటారో నాకు బాగా తెలుసు. బొంబాయి జవుళి మిల్లులను, వాటిల్లో పనిచేసే కార్మికులను గూడా నేను చూచాను. అందువల్లనే సోవియట్ దేశంలోని జవుళి మిల్లులను చూచిన నాకు యెంతో కుతూహలం కలిగింది.

నేత పారిశ్రామికరాలు

పార్కులో

జయారాయ్ చిత్రకారుడు : ఒకెర్ స్కి-

ప్రీలతో 6 రోజులు

ఇవనోవోలో ఉన్న అరురోజుల్లో నేను చాలా విషయాలను చూచాను. జవు? మిల్లులను, మిల్లు కార్మికుల ఇండ్లను, వారి బాలల సంస్థలను, క్లబ్బులను, నాటకశాలలను, విశ్రాంతి గృహాలను.... యెన్నెన్నిటినో చూచాను.

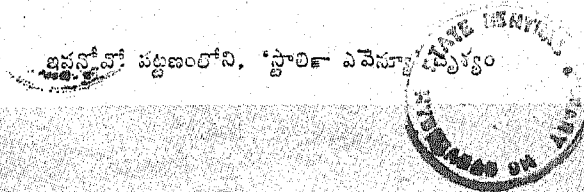
అనస్తాసియా ఘవాందినా అనే ఒక జవు? కార్మికురాలితో నాకు పరిచయం యేర్పడింది. ఆమె వయస్సు 60 సంవత్సరాలు. అనస్తాసియా ఘవాందినా జీవితగాథను, జారు పరిపాలనలోని, సోవియట్ పరిపాలనలోని కార్మిక ప్రీల జీవితగాథగా పేర్కొన వచ్చును.

ఆమె చాల్యంబోను, యోవనదశలోను జీవితం. గడుపుకోటానికి మెంతో కష్టపడి పనిచేయవలసివచ్చేదట. ఇతర జవు? కార్మికులందరివలెనే, 1917 విప్లవం తర్వాత మాత్రమే ఆమెకు చదువుకొని, నైపుణ్యాన్ని సంపాదించుకోడానికి అవకాశం కలిగింది. ఒకే పర్యాయం నాలుగైదు మగ్గాలకు బదులు ఇరవై మగ్గాలపై పనిచేసి, పారిశ్రామిక ఉత్పాదక శక్తి విషయంలో రికార్డును సృష్టించిన మొట్టమొదటి స్త్రీ ఘవాందినాయే. ఆమె పని చేసే పద్ధతి దేశమంతటా జవు? కార్మికులకు ఆదర్శమయింది. ఆమెను చూడడానికి, ఆమె పనిచేసే పద్ధతులను గురించి తెలుసుకోడానికి దేశం అన్నిప్రాంతాలనుండి స్త్రీలు వచ్చేవారు. త్వరలోనే ఆమె ప్రఖ్యాతి అంతటా వ్యాపించింది. మునిసిపల్ పరిపాలక సంస్థకు యెన్నుకొనబడింది. తర్వాత ప్రభుత్వాధికారానికి సంబంధించిన అత్యున్నత సంస్థ, సోవియట్ దేశ సుప్రీమ్ సోవియట్ కు యెన్నుకొనబడింది. 1939లో అత్యున్నతము, అత్యంత గౌరవ కరము అయిన ఆర్డర్ ఆఫ్ లెనిన్ బహుమానాన్ని పొందింది.

టి. ఘవన్దినా, పూర్వం బట్టల మిల్లు కార్మికురాలు, జయా రాడుకి తమ పట్టణ చరిత్రను చెబుతోన్న దృశ్యం

అనా స్త్రీయూ ఘవాందినా జీవితంమట్టుకే యిలాండీదనడానికి వీలేదు. ఇవనోవోలో ఇలాంటి స్త్రీలు వందలకొలదిగా ఉన్నారు.

నాటకాలకు మిల్లు కార్మికులు వస్తారు

వివిధ మిల్లులను సందర్శించినప్పుడు నేను ఇలాంటి స్త్రీల నెంత మందినో కలుసుకొని మాట్లాడాను. మామూలు కార్మికులుగా మిల్లులలో ప్రవేశించిన వీరు, పనిచేస్తూనే ప్రత్యేక సాయంత్రపు పాఠశాలల్లోను, కళాశాలల్లోను చేరి చదువును పూర్తిచేసుకొన్నారు. వారి విధంగా మామూలు కార్మికులస్థాయినుండి, ప్రవీణులై క్రమంగా యంత్రాగారాలలోని షాపులకు అధిపత్యం వహింపసాగారు. వారిలో అనేకమంది కార్మిక సంఘాల్లోని ఉన్నత స్థానాలకు యెన్నుకొనబడ్డారు. రాజకీయ నాయకత్వాన్ని స్వీకరించారు. చివరికి విల్లులపై రెక్కర్లు గూడా అయ్యారు.

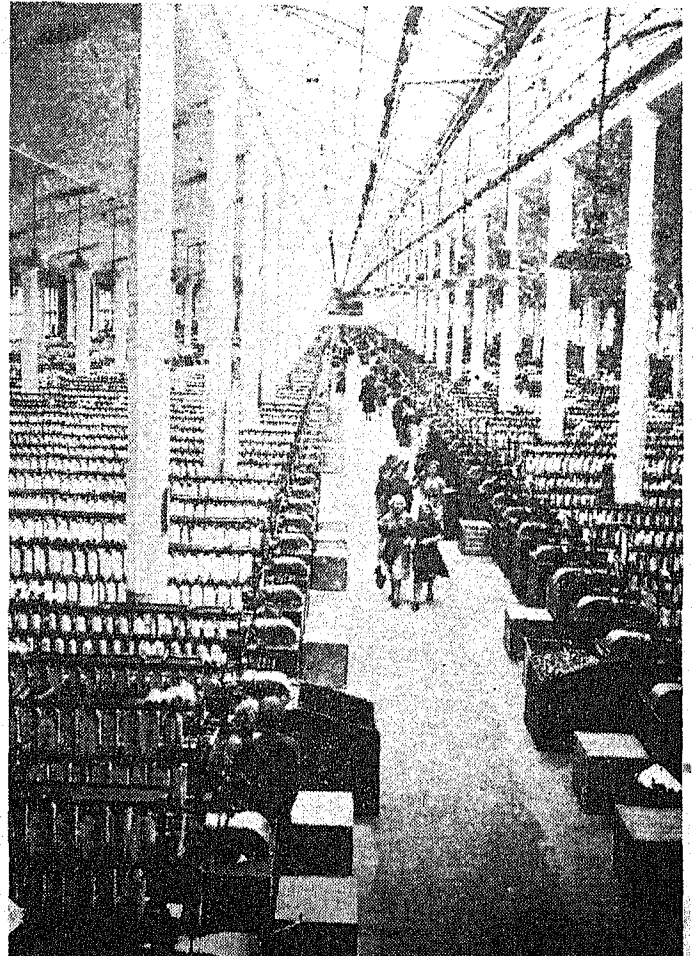
నేను కలసి, మాట్లాడడానికి అవకాశం లభించిన వారంతా ఇంకా నాకు బాగా జ్ఞాపకం ఉన్నారు. ఉదాహరణకు, వీరా మిల్లెలో సంగతి తీసుకోండి. ఎవరితోనైనా మాట్లాడడమంటేనే ఆమెకు సిగ్గు. ఆమె రైతు కుటుంబానికి చెందినది. డెర్బిస్పీ-మిల్లులోవా ఉన్నప్పుడు ఆమె చదువుకొని మగ్గులునడిపే పనిలోకి వచ్చింది. ఇప్పుడామె కార్మిక సంఘంలో చురుకుగా పనిచేస్తున్నది. స్థానిక

పరిపాలనా సంస్థ అయిన జిల్లా సోవియట్ ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనబడింది.

వారెంతినా వాసిల్వేవ్నా అనే అసిస్టెంటు ఫోర్ వుమెన్ విషయం తీసుకొందాము. ఆమె గూడా రైతు కుటుంబంనుండి వచ్చినదే. వీరా మిల్లెలోవా వలెనే ఆమె మిల్లులో పనిచేస్తూనే చదువుకొని, ప్రావీణ్యతను సంపాదించింది. సాంఘిక సేవా కార్యక్రమంలోగూడా ఆమె చురుకుగా పాల్గొంటుంది.

“క్రాస్నయా లాల్కా” నేత మిల్లుకు నేను వెళ్ళినప్పుడు, స్థానిక కార్మిక సంఘం అధ్యక్షురాలు యెలెనా నికొలయేవ్నాతో మూడు గంటలసేపు గడిపాను. స్త్రీ కార్మికులు ఆమెను “మా అమ్మ” అని అంటుంటారు. ఆమె నిజంగా అగౌరవానికి తగినదే. వాళ్ళంతా వెళ్ళి తమ కష్టసుఖాలను ఆమెతో చెప్పుకుంటుంటారు : ఒకరు చదువుకోవాలని, మరొకరు ఇల్లు కట్టుకోవాలని, ఇంకొకరు తన బిడ్డను వేసవి సెలవుల్లో బాలసంఘం విరానికి పంపాలని—ఇలా వచ్చి తమ పనులను చెప్పి సలహాల నడుగుతుంటారు. జవుళి మిల్లులలో స్టాకనోవైట్ ఉద్యమాన్ని నిర్మించిన మొట్టమొదటి స్త్రీలలో యెలెనా నికొలయేవ్నా ఒకామె. ఆమె సేవలను గుర్తించి సోవియట్ ప్రభుత్వం అర్డర్ ఆఫ్ ది రెడ్ బ్యానర్ బిరుదుని ఇచ్చింది. ఇతర స్త్రీలవలెనే ఆమె మామూలు నేత కార్మికురాలుగా పనిని ప్రారంభించింది. తర్వాత ఆమె ప్రత్యేక కళాశాలలో చదువుకొని జవుళి ఇంజనీరయింది.

“క్రాస్నయా లాల్కా” కర్మాగారానికి చెందిన వడకు విభాగ దృశ్యం

మయిన్స్ జువ్వి మిల్లు దైరెక్టరు మరియు మొలొస్పొవా అంటే ఆ మిల్లుకు పంచప్రాణాలు. మామూలు కార్మికురాలుగా జీవితం ప్రారంభించిన ఆమె దైరెక్టర్ స్థానానికి వచ్చింది. ఆమె ఆ మిల్లు దైరెక్టరయి అప్పుడే ఇరవై సంవత్సరాలయింది.

కార్మిక స్త్రీలో కనుగొనలేకపోయాము. నేను అలా తికమకలు పడుతూ ఉండడంచూచి కొందరు స్త్రీలు నాదగ్గరకు వచ్చి, నాకు యేదైనా సహాయం అవసరమైతే చేసిపెడతామన్నారు. ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొని నేను యేమి కావాలో చెప్పాను. మరు

తరతరాల నుంచీ నేతవృత్తిలోవున్న లెబెడేవ్ కుటుంబం

నేను స్త్రీలను గురించి మాత్రమే చెందుకు వ్రాస్తున్నానా అని పాఠకులు ఆశ్చర్యపడవచ్చు. కాని నేను గూడా స్త్రీనేగదా. అందువల్ల నాకు స్త్రీల జీవిత పరిస్థితులను గురించి ఆసక్తి గలగడం సహజమే. ఆ విషయం అలా ఉండగా, ఇషనోవోలోని జువ్వి మిల్లులలో పనిచేస్తున్నవారిలో నూటికి 70—80 చుంది స్త్రీలే.

జువ్వి పరిశ్రమలోని కార్మికులను ఇదివరకు నేనెంతమందినో చూచాను. కాబట్టి నా ఊహాచిత్రంలో ఈ వృత్తిలోనివారు బిక్క చిక్కి, గుడ్డలైనా సరిగ్గాలేక, అకాల వృద్ధాప్యం సంప్రాప్తించిన వారుగా ఉంటుండేవారు. అంతకుమించి నా మనస్సు వేరుగా ఊహించలేకపోయేది. కాని నేను ఇషనోవోలో చూచిన కార్మిక స్త్రీల పరిస్థితి ఇందుకు పూర్తికా భిన్నంగా ఉన్నది. ఇషనోవో జువ్వి కార్మిక స్త్రీలు ఇతర స్త్రీలందరిలాగనే చక్కని దుస్తులను ధరించి, ఆరోగ్యవంతంగా వున్నారు.

ఒక స్త్రీల గుంపులో ఎంత ప్రయత్నించినా నేను అందులో కార్మిక స్త్రీలెవరో తెలుసుకొనలేకపోయిన సంఘటన ఒకటున్నది. ఒక నృత్యనాటికను చూడడానికి మేము నగరంలోని ఒక నాటక కాలకు వెళ్ళాము. అక్కడికి వచ్చినవారిలో జువ్వి కార్మిక స్త్రీలను కొందరిని ఫోటో తీద్దామని ప్రయత్నించాము. కాని వారిలో ఎవరు

డైంజిన్ స్కీ ఫాక్టరీకి చెందిన ఒక బట్టల మిల్లు కార్మికురాలి వద్దకు వెళ్ళిన జయా రాయ్

ఇజెచ్ వో సో కుటుంబపు కొద్దిరిం

జీవంలో ఒక శ్రీల గుంపు నాచుట్టూ చేరింది. ఈ పోవో రోనివారు ఆ శ్రీలే. ఒక వారంరోజులపాటు వారు పని తోను, ఇండ్లల్లోను, నాటకశాలలు, సినిమా హాళ్ళలోను, పార్కులలోను ఉండగా చూచిన నాకు వారు యెంతో ఆనందింగా జీవితం గడుపుతున్నారని తెలిసింది.

ఇజెచ్ వో జన్మ? కార్మికులు ఇప్పుడు పూర్వంలాగ బ్యాంక్ లలోను, గుడిసెలలోను ఉండటంలేదు. చక్కగా నిర్మింపబడిన ఆధునిక గృహాల్లో ఉంటున్నారు. చాలా మందికి స్వంత ఇండ్లే ఉన్నాయి. కాని అధిక సంఖ్యాకులు తమ మిల్లులు కట్టించిన ఇండ్లల్లోనే విడివిడిగా ఉంటున్నారు. వివిధ రకాలను చెందిన కార్మికుల ఇండ్లను నేను సందర్శించాను. ఆ ఇండ్లన్నీ విశాలంగా, సౌకర్యవంతంగా, పరిశుభ్రంగా ఉన్నాయి. ఒకటి, రెండు, మూడు గదుల గల అపార్టు మెంటులు ఉన్నాయి. చలికాలంలో గదులను వేడిగా ఉంచడానికి సెంట్రల్ హీటింగ్ సిస్టమ్ ఉన్నది. నేను చూచిన చాలా ఇండ్లల్లో గ్యాస్ యేర్పాటుకూడా ఉన్నది. ఇతర ఇండ్లలో ఇప్పుడాయేర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. ఈ సౌకర్యాలన్నీ గృహిణుల పనులను తేలిక చేస్తున్నాయి.

మిల్ల కార్మికురాలు స్కూల్లో, పరీక్షలకు సిద్ధమవుతున్న విద్యార్థిని ఆమె పిల్లలకు

క్రమక్రమం తీసుకువెళ్ళి అధివారమంతా సమదగ్గర వుంచుకొంటారు. కాని తలిదండ్రులు ప్రతిరోజు సాయంత్రం తమ బిడ్డలను యింటికి రీసుకుపోవాలని ఆశిస్తుంటారు గాబట్టి ఇలాంటి బాలోద్యానవనాలు యెక్కువగా లేవు. కాని శిశుపోషకాలయాలను, బాలోద్యానవనాలను మేము యెక్కువగా చూడలేకపోయాము. ఎందువల్లనంటే, అది వేసవికాలం అవడంచేత గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోకి, నదీ తీరాల్కు పూర్వ బడ్డాయి. చాలా వేసవికాలమంతా బహిరంగ స్థలాల్లోనే గడుపుతూ

పుంటారు. డైరిస్కి మిల్లు బాలోద్యానవనాన్ని మాత్రమే మేము చూడ గలిగాము.

మేము బాలోద్యానవనానికి వెళ్ళేటప్పటికి బాలలు అప్పుడే ఉదయపు ఫలహారం చేయడం పూర్తయింది. నింపాదిగా తింటున్న ఒక్క బాలికమాత్రం ఇంకా థోజనాలశాలలో వున్నది. గులాబి పువ్వుల బొమ్మలు కట్టిన తెల్లనిబట్ట వరిచివున్న చిన్న పేబులు ముందు ఒక చిన్న కుర్చీలో కూర్చొని వున్నది. ఇతర బాలలు ఆటల గదిలో తమకు యిష్టం వచ్చిన బొమ్మలతో ఆడుకొంటున్నారు. కొందరు ఆనందంగా బైసికిళ్ళపై తిరుగుతున్నారు. మేము కోరగా అందరిలోకి చిన్న వయస్సుగల ఒక బాలిక కొన్ని బాలల గేయాలను చదివింది. ఆ గేయాలు చదువుతున్నంత సేపు నిజంగా పుస్తకం చదువుతున్నట్లే ఒక పుస్తకం పుటలు తిరుగవేయ సాగింది. అరమర్రి కలు తెలియని వయస్సు!

అలాంటి బాలోద్యానవనాలు, శిశుపోషణాలయాలు కా ర్మిక

మరియా అలెగ్జాండ్రోవ్నా వినో గ్రదోవా, భార్య పు మిల్లు వనిక తె. ఇప్పుడు పింఛా పుచ్చుకొంటున్నది

శ్రీలకు మహదానందాన్ని కలుగజేస్తాయని నా గట్టి నమ్మకం.

పాఠశాలకు పోయే యాడు బాలలకు బాల సంఘం క్లబ్బులు, బాల సంఘంభవనాలున్నాయి. పాఠశాలలనుంచి వచ్చిన తర్వాత బాలలు ఇక్కడికి వచ్చి తమకు ఆసక్తిగల వసులలో నిమగ్నులవు తారు. ఇవనోవో బాల సంఘ భవనానికి వెళ్ళి నప్పుడు నా ట్యు ద శం

నూలు తీత కర్మాగారపు బాలో ద్యాన పాఠశాలలో

ఒకటి రిహార్సల్స్ చేస్తున్నది. రష్యన్ జాతీయ దుస్తులను ధరించి ఉన్న బాలికలు జానపద నృత్యాలను చేస్తున్నారు. మరొక గదిలో బాలురు ఒక వద్రంగం టేబులుదగ్గర నిలబడి రంపంతో వింతవింత ఆకారాల్లో కొయ్యముక్కలను కోస్తున్నారు. కాని యిక్కడగూడా మేము యెక్కువ విషయాలను చూడలేకపోయాము. ఎందువల్లనంటే వేసవి కావడంచేత పిల్లల్లో అధికభాగం నగరానికి దూరాన వున్న బాలసంఘం శిబిరాలలో గడుపుతున్నారు.

మిల్లుకు మిల్లుకు వెళుతున్నప్పుడు మార్గమధ్యంలో మేము ఒక బాలసంఘం శిబిరాన్ని చూచాము. నదీ తీరానికి సమీపంలోనే ఒక అందమైన అడవిలో అది యేర్పాటుచేయబడి వున్నది. గాజు ఆవరణతో వున్న వరండాలుగల కుటీరాలతో కూడివున్నదా శిబిరం. ఈ శిబిరం ఆటల మైదానంలో ఊయలలూ, రంకుల రాట్నాలూ, వాలీ బాల్ కోర్టు, ఒక ఫుట్ బాల్ ఫీల్డు వున్నాయి. చక్కని ఆహారం బాలలకు ఇవ్వబడుతుంది. అంతా యెంతో ఆరోగ్యంగా వున్నారు.

ఈ శిబిరంనుండి తిరిగివస్తూ, మేము శ్రీ కార్మికులు తమ సావలతోపాటు విశ్రాంతి తీసుకొనే ఒక విశ్రాంతిగృహాన్ని చూచాము.

మిల్లులలో పనిచేస్తున్న శ్రీలు పొందుతున్న సౌకర్యాలను గురించి కొంత చెబుతాను. ఉదాహరణకు, ప్రసూతికి ముందు రెండు నెలలు, తర్వాత రెండు నెలలు. మొత్తం నాలుగు నెలలు నెలవు యివ్వడం అలాంటి సౌకర్యాలలో ఒకటి. మిల్లులలో “సానిటరీ రూమ్స్” అనే ప్రత్యేకస్థలాలు వున్నాయి. శ్రీ కార్మికులు విశ్రాంతి తీసుకోడానికి, ఆరోగ్యవనరాలను చూచుకోడానికి యివి ఉపయోగ పడుతుంటాయి. పిల్లలకు చనుబాలనిచ్చే దశలో, తల్లులు యెనిమిది గంటలకు బదులు ఏడు గంటలే పనిచేస్తారు. అటు తర్వాత పిల్లలకు పాలనివ్వడానికి వెళ్ళిపోతారు. కార్మిక శ్రీలకు ప్రతి సంవత్సరం జీతంతో నెలవు ఇవ్వబడుతుంది. ఆ నెలవును వారు విశ్రాంతి గృహాల్లోను, వైద్యచికిత్స అవసరమైనట్లయితే ఆరోగ్య కేంద్రాల లోను గడుపుతుంటారు.

కార్మిక శ్రీలకు, తదితర కార్మికులందరికీవలెనే ఉచితవైద్య సహాయం లభిస్తుంది. నగరంలోని ఒక పోలీ క్లినిక్ తోపాటు, ప్రతి మిల్లుకు ప్రత్యేకంగా వైద్య కేంద్రాలు, పోలీ క్లినిక్ లు వున్నాయి. నేను చూచిన డైరీస్కి-మిల్లు పోలీ క్లినిక్ మిల్లు మైదానంలో వున్నది. దానికి టెషింగ్ చికిత్సా విభాగం, శస్త్రచికిత్సా విభాగం, ఎక్స్రే విభాగం, దంతవైద్య విభాగం వున్నాయి. పోలీ క్లినిక్ ల డాక్టరు రోగులకు వైద్య చికిత్స చేయడమేగాక, మిల్లు కార్మికులు యెలాంటి పరిస్థితుల్లో జీవిస్తున్నారో తెలుసుకొనేందుకు కార్మికుల ఇండ్లనుగూడా సందర్శిస్తుంటారు. మిల్లులకు వెళ్ళి అక్కడి ఆరోగ్య పరిస్థితులను పరీ

లిస్తుంటారు. సంవత్సరానికి ఒకటి, రెండు పర్యాయాలు కార్మికుల కందరికీ వైద్య పరీక్ష జరుపుతారు.

మిల్లులలో శ్రీల పనిని సులభతరం చేయడానికి అనేక చర్యలు తీసుకొనబడుతున్నాయి. ఉత్పత్తిని యంత్రీకరణ చేయడంపట్ల ప్రధానంగా శ్రద్ధ వహింపబడుతున్నది. యంత్రాగారాలలోకి చక్కని వెలుతురు వచ్చే యేర్పాట్లు వున్నాయి. సహజమైన వెలుగు సరిపోయినంతగా లేని ప్రదేశాలలో వగటి వెలుగులాగ వుండే విద్యుద్దీపాలు యేర్పాటు చేయబడ్డాయి. శక్తివంతమైన పెంటిలేటర్ల ద్వారా మిల్లుల్లోకి స్వచ్ఛమైన గాలి వచ్చేట్లు చూడబడుతుంది.

మిల్లులలోని పరిశుభ్రతను చూడగా నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది. గాలిలో పత్తి ఎగురుతూ కనబడనే కనబడదు. పత్తి గాలిలోకి రేపకుండా మగ్గాలలోనే ప్రత్యేకమైన యేర్పాట్లున్నాయి. మగ్గాలు తరుచుగా పరిశుభ్రపరచబడుతూ వుంటాయి. అన్ని మిల్లులలోను సోడా వాటర్, మంచినీళ్ళు లభిస్తాయి. ముఖ్యంగా శిశుులలో జలుబు చెయ్యకుండా వుండేట్లు శీతోష్ణస్థితిలో మంచినీళ్ళు వుంచబడుతాయి.

ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే అక్కడి పని పరిస్థితులు ఈశ్వర్య పడదగినవిగా వున్నాయి. ఈ మిల్లులలో పనిచేసేవారు అలసటను పొందరు. కార్మిక శ్రీలు పనిలోంచి ఇంటికి తిరిగిపోతుండగా వారిని నేను చూడడం తటస్థించింది. గుంపులు గుంపులుగా మిల్లులోంచి గేటు దగ్గరికి వస్తున్న ఆ కార్మిక శ్రీలు యెంతో ఉత్సాహంగా వున్నారు. సంతోషంగా ఒకరితో నొకరు మాట్లాడుకొంటున్నారు. వారిలో అలసట యేమాత్రమూ అగుపడలేదు. పండలాదిగా ఈ కార్మిక శ్రీలు తమ భర్తలతోపాటు సాయంత్ర పూట సినిమాలకు, నాటకాలకు, పార్కులకు వెళుతుంటారంటే అందులో ఆశ్చర్యపడవలసినదేమీ వుండదు. యువజనులలో అనేకులు, పయస్సుమళ్ళిన వారిలో కొందరుగూడా మిల్లుల్లో పనులు చేసుకొంటూనే విరామ సమయాల్లో చదువుకొంటుంటారు. ఇవనోవో జవుళి కార్మికులు. విద్యాభ్యాసంలో ఆసక్తి చూపడం సర్వసాధారణమైన విషయం. యువజనులలో అనేకులు యువజన కార్మికులకొరకు యేర్పాటుచేసిన పాఠశాలల్లోను, సెకెండరీ ప్రత్యేక పాఠశాలల్లోను, సాంకేతిక పాఠశాలల్లోను మాత్రమేగాక కళాశాలల్లోగూడా చేరి చదువుకొంటుంటారు. డైరీస్కి-మిల్లులో జవుళి విద్యాసంస్థ శాఖ ఒకటి వున్నది. నన్ను ఆహ్వానించిన విద్యాశాఖవారు, ఇవనోవో జనాభాలో నూటికి 24 మంది, యువజన కార్మికులకొరకు ప్రత్యేకంగా యేర్పాటు చేయబడిన సెకెండరీ పాఠశాలల్లోను, సాంకేతిక విద్యాసంస్థల్లోను చదువుకొంటున్నారని తెలియజేశారు.

నిరాడంబరుల ప్రేమాన్నదులు అయిన ఇవనోవోలో జవుళి కార్మికుల మధ్య గడిపిన ఆ ఆరు రోజులను నేనెన్నటికీ మరువలేను.

అక్టోబరు విప్లవం, ప్రముఖ భారతీయుల అభిప్రాయాలు
(7వ పుట తరువాయి)

కొందరు చెప్పితే, వారి సీదలనుకూడా అంటుకోకూడదని మనం చెప్పవలసిన అవసరమేమి వచ్చింది? వారు పొరపడవచ్చును—వారి ప్రతికూలు పొరపడరని కాదు. అయినా, యీ క్షణాన్నే బలహీనుల బలాన్ని జ్వలించచేయకపోయినట్లయితే మానవజాతికి భవిష్యత్

లేదని మనం చెప్పవలసిన కాలం ఆసన్నమైంది. ఎందువల్లనంటే బలవంతులు మరీ బలవంతులయిపోయారు; భూమి యంతరాలమూ విపరీతమైన తాప భారంతో వుంది—నేడు ఆకాశానికికూడా వాళ్ళు పాపాలను పులిమివేశారు.”

రష్యా గురించి లేఖలు,
బెంగళీ మూలప్రతి, పుటలు 10-17.

క్రాస్నాయా ప్రెస్నాయా 1917 లో

మన పుస్తకం

(43వ పుట తరువాయి)

వైలేఖరి యం. ఒజెర్స్కి నలభై ఏళ్ళక్రితం తీసినది, యీ చిత్రం. రాతిపీఠాలు, చిన్న పేదయిళ్ళు. అబదుగా పోయే మనుష్యులూ, గుర్రపుటళ్ళూ — యీ విధంగా పుండేది 1917లో మాస్కో.

నలభై ఏళ్ళు గడిచిపోయాయి. ఒజెర్స్కి అదే పీఠాని, అదే స్థలంనుండి ఫోటో తీశారు (దిగువ ఛాయాచిత్రం) ఇప్పుడు విశాలమయిన ఆవె న్యూలూ, అనేక అంతస్తులుగల యిళ్ళు, కాద్ద మీకు కనిపిస్తాయి. ఇది 1957లో మాస్కో.

మనకొచ్చిన క్రాస్నాయా ప్రెస్నాయా మండలంబో

నలభై సంవత్సరాల విజ్ఞాన ప్రగతి

(58వ పుట కరువాయి)

నవ ప్రపంచాన్ని నిర్మించిన నలభై ఏళ్లు	1
—డి. జెస్సావ్ స్కి-	
అంతరిక్షంపై దండయాత్ర	2
—ఇ. రృబ్చికోవ్	
మహాత్తర వైజ్ఞానిక విజయం	4
అక్టోబరు విప్లవం, ప్రముఖ భారతీయుల అభిప్రాయాలు	6
ప్రథమ పర్వ చిత్రానుబంధం	8(అ)
విశేషాధికారం కలిగిన పర్వం	8(ఆ)
కాంతి! సర్వజాతులకు కాంతి!	14
—యస్. అదెక్సియేవ్	
ఆకలిగొన్నవారికి ఆహారం	18
—ఐ. అగ్రనోవ్ స్కి-	
ప్రపంచాన్ని కదల్చిన వది మహాత్తర దినాలు	22
—జాన్ రీడ్	
ప్రజలకు చక్కని మేలుదాట	26
—ఎల్. ల్యుబిమోవ్	
ద్వితీయ పర్వ చిత్రానుబంధం	28(అ)
సోవియట్ అధికారంవల్ల యువజనులకు కలిగిన లాభాలు	28(ఆ)
కర్మాగార నేతలు కార్మికులే	38
—లెన్స్టాండర్ దుషెంకోవ్	
అక్టోబర్ విప్లవం, ప్రాచ్యఖండమూ	37
—వి. బందర్చుక్	
గిన్నె నేడు—నవిత్రసమీక్ష	39
దున్నేవానికి కూమి	44
—రిదియా తమరోవస్కాయా	
ఒకే ఖావున్నది (కవిత)	48
—వి. మయకోవ్ స్కి-	
ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యం	50
—వి. లాసిన్	
నలభై సంవత్సరాల విజ్ఞాన ప్రగతి	53
—ఎ. కొప్పియేవ్	
ఇవనోవో కార్మిక శ్రీలతో 6 రోజులు	56(అ)
—జయారామ్	
మొదటిఅట్ట: "అక్టోబరు 1917. పెట్రోగ్రాడ్"	
చిత్రకారుడు: ఎకడమీషియన్ డెనెకా	
రెండవఅట్ట: భూతలికి ఇప్పుడు ఎంత చక్కటి బాల చంద్రుడొచ్చాడు!	
మూడవఅట్ట: అక్టోబరు సామ్యవాద విప్లవానికి అంకితమైన చిత్ర సంపుటిలోని ఒకచిత్రం.	
ఒక కార్మికుడు "సర్వాధికారం సోవియట్లకే!" అన్న నినాదం వున్న ఒక పోస్టరును గోడకు అంటిస్తున్నాడు.	

రచన: ఎ. డోర్గొరుకోవ్

సామ్రాజ్యవాద విధానాలను విచ్ఛేదించి, సూత్రీకరించడం విషయంలో గూడా ముఖ్యమైన ఫలితాలు సాధింపబడ్డాయి. ఎకడమీషియన్ వై. ఎస్. వార్గా, ఎకడమీషియన్ ఎస్. జి. స్ట్రమిలిన్, తదితర సోవియట్ అర్థ శాస్త్రవేత్తల రచనలు ప్రఖ్యాతి గాంచాయి.

సోవియట్ చరిత్రకారులు, సాహిత్యం, కళల చరిత్రకారులు గూడా గొప్ప విజయాలను సాధించారు. రష్యన్ సాహిత్య చరిత్ర ఒకటి, రష్యన్ కళల చరిత్ర ఒకటి అయ్యారు చేయబడ్డాయి. ప్రాచ్య విద్యాధ్యయన వేత్తలు, స్లావానిక్ వండితులు, నరజాతి వర్గీకరణ శాస్త్రజ్ఞులు, పురావస్తు శాస్త్రజ్ఞులు, భాషా శాస్త్రజ్ఞులు, బహు భాషా వండితులు సోవియట్ సాంఘిక విజ్ఞానశాస్త్రాల అభివృద్ధికి అత్యంతంగా దోహదం చేశారు. సోవియట్ దేశంలోని అనేకజాతుల ప్రజల భాషలకు వర్ణక్రమాన్ని తయారుజేసి సోవియట్ భాషా శాస్త్రజ్ఞులు గొప్ప సేవను చేశారు. నేడు సోవియట్ దేశంలోని వివిధ ప్రజలయొక్క 80 భాషలతో వారైన త్రికాలు ప్రకటించబడుతున్నాయి 1917 అక్టోబరు విప్లవానికి పూర్వం ఈ భాషల్లో అనేకం వ్రాయబడేవే కాదు.

నలభై సంవత్సరాల కాలంలో సోవియట్ దేశంలో విజ్ఞాన శాస్త్రం ఒక మహాత్తర శక్తిగా అభివృద్ధి పొందింది. సమిష్టి కృషి, విస్తృతమైన వైజ్ఞానిక పరిశోధనలు, ఉత్పత్తితో, జీవితంతో సన్నిహిత సంబంధం—ఇవే దీనియొక్క విజ్ఞాన లక్షణాలు.

విప్లవం నిర్మూలించినది

నిరుద్యోగం, ఆకలి, దరిద్రం, దేశదిమ్మరితనం, చృధి చారం, బాలల, శ్రీల వెన్నువరిగే దాకరి—అమానుషమైన వాటిలో కొన్నింటిని, రష్యాలో అక్టోబర్ విప్లవం, నలభై సంవత్సరాల క్రిందట నిర్మూలించినది. యువతరం వాటిని గురించి వినికిడివల్ల, మేము రష్యన్ ప్రభుత్వ పత్ర సంచికనుండి వెలికితీసిన, రాబోవు సంచిలో ప్రకటించబడుతున్న చాయాచిత్రాలవల్ల తెలుసుకుంటుంది.

ఇంకా రానున్న సంచికలో:

- * జె. సి. డోస్ గురించి రష్యన్ శాస్త్రజ్ఞులు
- * రష్యాలోని ఆర్థిక చరిత్ర
- * దుంప (పిల్లల కథ) మొదలైన శీర్షికలు

భారత దేశంలోని సోవియట్ రాయబార కార్యాలయ సమాచారశాఖ తరఫున. జి. ఎఫిమోవ్చే 25, బారాకంబా రోడ్, న్యూ ఢిల్లీ నుండి.
సంపాదితము, ముద్రితము, ప్రచురితము. ముద్రాపకులు: సంజాయి ప్రెస్, వడర్ బజార్, ఢిల్లీ-6.

Власть Совѣтамъ!
Земля Крестьянамъ!
Миръ Народамъ!

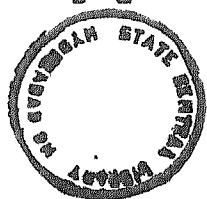

Рис. № 1 151

